

- 1008 / 1 - 96 / 97 (Chambre)
1 - 613 / 1 (Sénat)

Chambre des Représentants et Sénat de Belgique

SESSION 1996-1997

15 AVRIL 1997

COMMISSION DE CONTROLE
DES DEPENSES ELECTORALES
ET DE LA COMPTABILITE
DES PARTIS POLITIQUES

**Loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation
et au contrôle des dépenses électorales
engagées pour les élections des Chambres
fédérales, ainsi qu'au financement et à la
comptabilité ouverte des partis politiques**

PUBLICATION
des rapports financiers
des réviseurs d'entreprises
sur la comptabilité des partis politiques
(exercice 1996)

SOMMAIRE

Parti politique	Page
1. C.V.P.	2
2. P.S.	20
3. V.L.D.	28
4. S.P.	36
5. P.R.L.	46
6. P.S.C.	55
7. Vlaams Blok	64
8. Volksunie	72
9. Ecolo	83
10. Agalev	91
11. F.D.F.	102

- 1008 / 1 - 96 / 97 (Kamer)
1 - 613 / 1 (Senaat)

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers en Senaat

ZITTING 1996-1997

15 APRIL 1997

CONTROLECOMMISSIE
BETREFFENDE DE
VERKIEZINGSUITGAVEN EN
DE BOEKHOUDING VAN DE
POLITIEKE PARTIJEN

**Wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking
en de controle van de verkiezingsuitgaven
voor de verkiezingen van de federale Kamers,
de financiering en de open boekhouding
van de politieke partijen**

PUBLICATIE
van de financiële verslagen
van de bedrijfsrevisoren
over de boekhouding van de politieke partijen
(boekjaar 1996)

INHOUD

Politieke partij	Blz.
1. C.V.P.	2
2. P.S.	20
3. V.L.D.	28
4. S.P.	36
5. P.R.L.	46
6. P.S.C.	55
7. Vlaams Blok	64
8. Volksunie	72
9. Ecolo	83
10. Agalev	91
11. F.D.F.	102

(*) Troisième session de la 49e législature.(*) Derde zitting van de 49e zittingsperiode.

1. CHRISTELIJKE VOLKSPARTIJ (C.V.P.)

FINANCIËEL VERSLAG

Boekjaar 1996

1. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, hierna genoemd : « de wet met betrekking tot de financiering van de politieke partijen », hebben wij de eer u verslag uit te brengen over de uitvoering van de opdracht die ons door de vzw Agora, de vzw Maatschappij en Beweging en de vzw Unitas is toevertrouwd.

Overeenkomstig artikel 24 van voornoemde wet is het verslag gericht aan de Heer Minister van Financiën, aan de Heren Voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de Dames en Heren Leden van de Controlecommissie.

Dit financieel verslag heeft betrekking op de jaarrekening die de balans, de resultatenrekening en de toelichting omvat van de politieke partij « Christelijke Volkspartij ». Deze jaarrekening stemt overeen met de consolidatie van de rekeningen van de vzw's Unitas, Agora en Maatschappij en Beweging. In punt 5 hierna is de geconsolideerde jaarrekening opgenomen van de Christelijke Volkspartij. In bijlage aan dit verslag zijn de balans en resultatenrekening opgenomen van de drie voornoemde vzw's, de door de consolidatie geëlimineerde bedragen, evenals de geconsolideerde balans en resultatenrekening van de C.V.P.

2. IDENTIFICATIE VAN DE ENTITEITEN

2.1. Vzw waarin de activiteiten van de politieke partij zijn gecentraliseerd

- Benaming en adres : vzw Unitas, Tweekerkenstraat 41 - 1000 Brussel.
- Voorzitter Raad van Beheer : de heer Dupré Jos.
- Leden Raad van Beheer : de heer Ansoms Jos, de heer Chanterie Raf, de heer Daniëls Jos, de heer De Roo Johan, de heer Delanghe Luc, mevrouw Devos Godelieve, de heer Falter Rolf, de heer Lenssens Jan, mevrouw Merckx-Van Goey Trees, de heer Renders Jan, de heer Steverlynck Jan, de heer Swaelen Frank, de heer Taes Chris, de heer Tant Paul, de heer Van Hecke Johan, de heer Van Peel Marc, de heer Vandenbergh Hugo.
- Oprichtingsdatum : 18.11.1974.

2.2. De in art. 22 van de « wet met betrekking tot de financiering van de politieke partijen » bedoelde instelling

- Benaming en adres : vzw Agora, Tweekerkenstraat 41 - 1000 Brussel.
- Voorzitter Raad van Beheer : de heer Dupré Jos.
- Leden Raad van Beheer : de heer De Roo Johan, de heer Taes Chris, de heer Tant Paul, de heer Vandenbergh Hugo, de heer Van Hecke Johan, de heer Van Peel Marc.
- Oprichtingsdatum : 19.07.1989.

2.3. Vzw die giften verzamelt (artikel 104, 3°, i, WIB 1992, opgeheven door de art. 18 en 19 van de wet van 18 juni 1993)

- Benaming en adres : vzw Maatschappij en Beweging, Tweekerkenstraat 41 - 1000 Brussel.
- Voorzitter Raad van Beheer : de heer Dupré Jos.
- Leden Raad van Beheer : de heer De Roo Johan, de heer Taes Chris, de heer Tant Paul, de heer Vandenbergh Hugo, de heer Van Hecke Johan, de heer Van Peel Marc.
- Oprichtingsdatum : 29.07.1985.

2.4. Noot

De in dit verslag opgenomen leden van de Raad van Beheer zijn die welke in functie zijn op het ogenblik van de redactie van onderhavig verslag.

3. ADMINISTRATIEVE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE

3.1. Administratieve organisatie

De vzw Unitas centraliseert zowel de ontvangsten komende van de Christelijke Volkspartij als die van de vzw opgericht om thans afgeschafte fiscaal vrije giften te ontvangen (vzw Maatschappij & Beweging) en van de in artikel 22 van de « wet met betrekking tot de financiering van politieke partijen » bedoelde instelling (vzw Agora). Zij neemt onder meer rechtstreeks ten laste de uitgaven of de dotaties aan de partijgeledingen die zij als derden behandelt. Onder partijgeledingen verstaat men enerzijds de regionale entiteiten, dit zijn arrondissementen, afdelingen en secties en anderzijds de aan de Partij verbonden nationale en internationale verenigingen en vzw's. Voornoemde dotaties en schuldkwitscheldingen zijn opgenomen respectievelijk in rubrieken II.A.1. (Dotaties - Federaties en lokale bewegingen) en II.A.2. (Verenigingen en Groeperingen verbonden aan de Partij) van de resultatenrekening.

Voornoemde partijgeledingen hebben een grote graad van autonomie, zowel op het vlak van de aanwending van hun financiële middelen als van de administratieve en boekhoudkundige verwerking ervan. Deze laatsten zijn dan ook niet geïntegreerd in de boekhouding van de Partij zoals hierboven gedefinieerd.

De vzw's Unitas, Agora en Maatschappij en Beweging houden elk een afzonderlijke boekhouding volgens identieke principes. Voor een goed begrip dient echter te worden vermeld dat de twee laatstgenoemde vzw's systematisch de bedragen doorstorten aan de vzw Unitas. Met uitzondering van de boeking van intresten op rekening, van auditkosten en eventuele financiële kosten, worden in voormelde vzw's geen andere transacties verricht.

3.2. Methode van boekhouden

De boekhouding van elke entiteit wordt gehouden volgens een systeem van hulpdagboeken en grootboekrekeningen en dit overeenkomstig de algemene regels van het dubbel boekhouden.

De boekhouding is aangepast aan de aard en de omvang van de activiteiten van elke entiteit.

Het rekeningenstelsel voor het boekjaar 1996 is opgesteld overeenkomstig de minimumindeling van het algemeen rekeningenstelsel, aangepast aan de aard en de activiteiten van elke entiteit.

De kosten van de activiteiten worden opgenomen in het resultaat van het boekjaar wanneer ze rechtstreeks kunnen toegewezen worden aan de activiteit van deze periode.

De opbrengsten worden in het resultaat opgenomen vanaf het moment dat een vordering juridisch vaststaand en zeker is. De lidgelden worden evenwel geboekt op het moment van hun ontvangst en worden als opbrengst beschouwd in dat jaar. Lidgelden 1997, reeds in 1996 ontvangen, werden in 1996 in overlopende rekening van het passiva geboekt en zullen deel uitmaken van de opbrengsten 1997.

3.3. Waarderingsregels

In punt X van de jaarrekening is een samenvatting opgenomen van de waarderingsregels. Hierna volgen een aantal preciseringen :

Immateriële vaste activa

Het betreft computersoftware. Deze wordt gewaardeerd aan aanschaffingswaarde en afgeschreven op lineaire wijze over 3 jaar.

Materiële vaste activa

Deze worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, verminderd met de afschrijvingen.

De afschrijvingsduur is afhankelijk van het bestanddeel :

- gebouw Tweekerkenstraat 47, 1000 Brussel : 33 jaar lineair;
- aanpassingswerken gebouw Tweekerkenstraat 47, 1000 Brussel : 10 jaar lineair;
- rollend materieel (tweedehands - volgens ouderdom) : 3 of 5 jaar lineair;
- meubilair en kantormaterieel : 4, 5, 7, 10 of 14 jaar lineair.

Op 01.01.1989 bevatte de rubriek « materiële vaste activa » enkel het bebouwd onroerend goed gelegen te 1000 Brussel, Tweekerkenstraat 47 waarvan de aanschaffingswaarde 12.615.344 BEF bedroeg. Hierop werd per 31.12.1996 afgeschreven voor een bedrag van 2.251.739 BEF.

Op voornoemde datum werden in de openingsbalans geen andere materiële vaste activa uitgedrukt. Vanaf 01.01.1989 werden echter de investeringen geactiveerd en afgeschreven in functie van de vermoedelijke gebruiksduur.

De niet in de balans gewaardeerde materiële vaste activa bevatten het geheel van bureelmaterieel en -meubilair (vergadertafels, stoelen, bureau's, metalen kasten, e.a.) aangekocht vóór 01.01.1989. Deze materiële vaste activa behouden ontegensprekelijk een gebruikswaarde, doch hun venale waarde is ons inziens niet substantieel. Er werd dan ook geopteerd om dit materieel niet te waarderen.

In de loop van 1996 werd een onroerend goed, gelegen te 1040 Brussel, Wetstraat 89, verworven dat zal dienst doen als bureel- en vergaderruimte. De bijkomende kosten met betrekking tot de aankoop werden eveneens geactiveerd, met uitzondering van de makelaarskosten, welke opgenomen werden in de werkingsresultaten van 1996. Er werden nog geen afschrijvingen geboekt op dit onroerend goed, aangezien dit in 1996 nog niet in gebruik was (zie eveneens punt 6.4. infra).

Financiële vaste activa

De vzw Unitas ontvangt dividenden verworven van de aandelen « NV Krantenfonds ». De waarde van de aandelen werd niet opgenomen in de jaarrekening van de vzw Unitas gezien zij werden verworven vóór 01.01.1989. Voornoemde aandelen hebben een dividend gegenereerd in 1996 groot 420.000 BEF (zie rubriek IV.A van de resultatenrekening).

Vorderingen op meer dan één jaar

Deze rubriek omvat vorderingen op onder andere partijgeledingen (arrondissementen) waarvan de inning gespreid wordt over meerdere jaren. Het bedrag opgenomen onder de vorderingen op meer dan één jaar is gewaardeerd aan nominale waarde; het betreft het gedeelte van de vorderingen dat vervalt na 1997.

Vorderingen op ten hoogste één jaar

Deze worden gewaardeerd aan nominale waarde; een waardevermindering wordt geboekt indien deze vordering op balansdatum als moeilijk inbaar wordt beschouwd.

Geldbeleggingen — Liquide middelen

Liquide middelen worden gehouden in Belgische frank en worden als zodanig aan hun nominale waarde gewaardeerd.

Overlopende rekeningen — activa

Hier wordt rekening gehouden met verworven opbrengsten, die slechts in de loop van een volgend boekjaar (1997) worden geïnd, maar betrekking hebben op het beschouwde boekjaar (1996).

Voorzieningen voor risico's en kosten

In algemene context wordt een voorziening aangelegd om kosten of verliezen te dekken die op balansdatum waarschijnlijk of zeker zijn, doch waarvan het bedrag niet vaststaat.

Voor de aanleg van de voorziening per 31.12.1996, groot 20.000.000 BEF, wordt er van uitgegaan dat de verkiezingen van Kamer en Senaat, de Europese verkiezingen en die van de Gewestraden samen, op dezelfde datum, in 1999 zullen plaatsvinden en dat in het jaar 2000 de Gemeenteraads- en Provinciale Verkiezingen zullen worden gehouden. Toch wordt voorzichtigheidshalve een bijkomende voorziening aangelegd omwille van het feit dat de verkiezingen voor Kamer en Senaat enerzijds en die voor het Europees Parlement en de Gewestraden anderzijds ook niet op dezelfde dag kunnen worden gehouden : ofwel begin de maand juni voor de Europese verkiezingen en de Gewestraden en einde van de maand juni voor het federale Parlement, of nog omwille van vervroegde ontbinding van het federale Parlement.

Schulden op meer dan één jaar en op ten hoogste één jaar

Deze zijn aangegaan in Belgische frank en als dusdanig aan nominale waarde gewaardeerd. Er werd dit boekjaar eveneens een voorziening voor vakantiegeld aangelegd.

Overlopende rekeningen - passiva

Hier wordt rekening gehouden met :

— de kosten toe te rekenen aan het afgelopen boekjaar (1996) en die in een later boekjaar (1997 of volgende) zullen worden betaald;

— de opbrengsten ontvangen in het afgelopen boekjaar (1996) doch betrekking hebbend op een komend boekjaar (1997), zoals in 1996 ontvangen lidgelden met betrekking tot de ledenwerving 1997.

4. JAARREKENING

De jaarrekening op balansdatum omvat de balans, de resultatenrekening alsook de toelichting overeenkomstig art. 23 van de wet met betrekking tot de financiering van politieke partijen.

De omschrijving van de rekeningen en de rubrieken werd aangepast aan de aard van de activiteiten van een politieke partij.

De jaarrekening 1996 geeft in één enkel document, opgesplitst in een balans, resultatenrekening en toelichting, de gegevens weer komende van de in punt 2 supra geïdentificeerde vzw's Unitas, Agora en Maatschappij & Beweging. Tevens bevat zij het geconsolideerde resultaat (zie punt 5 hierna). Dit laatste stemt overeen met de som van elke individuele rekening van de rubrieken van de drie entiteiten, na correctie voor de onderlinge transacties. Dit geconsolideerd resultaat heeft tot doel een totaal overzicht te geven van de financiële toestand van de C.V.P. als politieke partij, zoals gedefinieerd in onderhavig verslag.

De technische consolidatiebalansen en -resultatenrekeningen met aanduiding van de voor de consolidatie geëlimineerde bedragen zijn weergegeven in bijlage aan dit verslag.

5. GECONSOLIDEERDE JAARREKENING VAN DE CVP OVER HET BOEKJAAR 1996

BALANS

	Boekjaar 1996	Boekjaar 1995
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	100.655.430	19.344.854
I. Immateriële vaste activa	1.156.261	0
II. Materiële vaste activa	92.174.388	18.144.854
A. Terreinen en gebouwen	87.513.159	11.274.486
B. Installaties, machines en uitrusting	0	0
C. Meubilair en rollend materieel	4.661.229	6.870.368
D. Leasing en soortgelijke rechten	0	0
E. Overige materiële vaste activa	0	0
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	0	0
III. Financiële vaste activa	0	0
IV. Vorderingen op meer dan 1 jaar	7.324.781	1.200.000
VLOTTENDE ACTIVA	129.001.018	64.419.447
V. Voorraden	0	0
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	30.626.143	26.984.513
A. Handelsvorderingen	23.564.157	22.668.967
B. Overige vorderingen	7.061.986	4.315.546
VII. Geldbeleggingen	0	64.193
VIII. Liquide middelen	98.171.108	36.462.310
IX. Overlopende rekening	203.767	908.431
TOTAAL DER ACTIVA	229.656.448	83.764.301
PASSIVA		
EIGEN MIDDELEN	13.231.148	-19.998.967
I. Patrimonium	13.231.148	-19.998.967
A. Reserves	0	0
B. Maatschappelijk fonds	0	0
C. Herwaarderingsmeerwaarden	0	0
D. Overgedragen resultaat	13.231.148	-19.998.967
VOORZIENINGEN	32.000.000	12.000.000
II. Voorzieningen voor risico's en kosten	32.000.000	12.000.000
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda	32.000.000	12.000.000
B. Andere voorzieningen	0	0
VREEMDE MIDDELEN	184.425.300	91.763.268
III. Schulden op meer dan één jaar	106.986.616	18.977.245
A. Financiële schulden	104.615.616	18.977.245
1. Kredietinstellingen	104.615.616	18.977.245
2. Leasingschulden en soortgelijke	0	0
3. Overige leningen	0	0
B. Schulden t.a.v. leveranciers	0	0
C. Overige schulden	2.371.000	0
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	61.545.413	61.923.069
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	27.260.103	20.000.000
B. Financiële schulden	0	0
1. Kredietinstellingen	0	0
2. Overige schulden	0	0
C. Schulden aan leveranciers	17.844.999	31.990.889
D. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	11.073.348	8.375.718
1. Belastingen	2.185.460	1.835.989
2. Bezoldigingen en sociale lasten	8.887.888	6.539.729
E. Overige schulden	5.366.963	1.556.462
V. Overlopende rekening	15.893.271	10.862.954
TOTAAL DER PASSIVA	229.656.448	83.764.301

RESULTATENREKENING

	Boekjaar 1996	Boekjaar 1995
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	272.234.240	241.594.038
A. Dotaties (art. 16 Wet van 4 juli 1989)	107.900.836	108.087.166
1. Kamer	54.782.356	54.606.636
2. Senaat	53.118.480	53.480.530
B. Giften VZW	1.449.367	937.086
C. Giften, schenkingen of legaten	0	25.000
D. Bijdragen van de fracties	72.081.104	87.021.059
1. Kamer	37.522.388	36.209.867
2. Senaat	27.609.960	29.529.197
3. Gemeenschapsraden	0	15.587.995
4. Gewestraden	0	0
5. Andere (te bepalen)	6.948.756	5.694.000
E. Bijdragen van partijgeledingen	15.383.367	0
F. Lidgelden	17.303.356	14.801.668
G. Opbrengsten uit het onroerend vermogen	0	0
H. Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	5.367.243	5.852.743
I. Diverse prestaties	52.748.967	24.869.316
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	-234.804.144	-269.075.273
A. Dotaties	-60.347.166	-87.688.741
1. Federaties en lokale bewegingen	-10.447.900	-53.621.428
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij	-49.899.266	-34.067.313
B. Diensten en diverse goederen	-87.250.337	-166.290.000
1. Huisvestingskosten	-7.583.259	-7.447.924
2. Administratieve werkingskosten	-42.513.197	-53.310.209
3. Publicaties	-23.415.033	-35.141.813
4. Kosten voor reclame, propaganda en partijvergaderingen	-13.427.348	-27.425.389
5. Kosten voor verkiezingspropaganda	0	-42.964.665
6. Kosten voor verkiezingspropaganda geactiveerd (in -)	0	0
7. Diverse kosten	-311.500	0
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	-61.921.469	-54.187.332
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	-3.952.995	-3.404.236
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen	0	0
F. Voorzieningen voor risico's en kosten	-20.000.000	43.000.000
G. Courante fiscale kosten	-1.332.177	-504.964
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VOOR FINANCIËLE RESULTATEN	37.430.096	-27.481.235
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	712.456	1.767.114
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	420.000	400.000
B. Opbrengsten uit vlottende activa	275.894	1.367.114
C. Overige financiële opbrengsten	16.562	0
V. FINANCIËLE KOSTEN	-4.108.947	-1.343.961
A. Kosten van schulden	-4.095.572	-1.234.120
B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bedoeld onder IIE	0	0
C. Overige financiële kosten	-13.375	-109.841
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINANCIËEL RESULTAAT	34.033.605	-27.058.082
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	781.812	0
A. Opbrengsten uit het verleden	781.812	0
B. Uitzonderlijke lidgelden	0	0
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten	0	0
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	-1.585.302	-7.506.247
A. Kosten uit het verleden	-971.569	-7.506.247
B. Overige uitzonderlijke kosten	-613.733	0
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	33.230.115	-34.564.329

TOELICHTING

I. EVOLUTIE VAN HET PATRIMONIUM

	Per einde van vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Per einde van het boekjaar
Reserves	—	—	—	—
Maatschappelijk fonds	—	—	—	—
Overgedragen resultaat	—19.998.967	33.230.115	—	13.231.148
Patrimonium	—19.998.967	33.230.115	—	13.231.148

II. STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Financiële vaste activa
a) Aanschaffingswaarde			
Per einde van het vorige boekjaar	—	34.129.607	p.m.
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Aanschaffingen	1.725.763	77.413.027	—
— Overdracht en buitengebruikstellingen	—	—460.000	—
— Andere mutaties	—	—	—
Per einde van het boekjaar	1.725.763	111.082.634	p.m.
b) Meerwaarden			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Geboekt	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—	—
c) Afschrijvingen en waardeverminderingen			
Per einde van het vorige boekjaar	—	15.984.753	—
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Geboekt	569.502	3.383.493	—
— Teruggenomen want overtollig	—	—	—
— Afgeboekt	—	—460.000	—
Per einde van het boekjaar	569.502	18.908.246	—
d) Niet opgevraagde bedragen			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—	—
NETTO-BOEKWAARDE PER EINDE VAN HET BOEKJAAR	1.156.261	92.174.388	p.m.

III. EVOLUTIE VAN DE VOORZIENINGEN

	Voorzieningen verkiezings-propaganda	Andere voorzieningen
Per einde van het vorige boekjaar	12.000.000	—
Mutaties van het boekjaar	0	—
— Toevoeging	20.000.000	—
— Terugneming	0	—
Per einde van het boekjaar (rub. II)	32.000.000	—

IV. LIDGELDEN

	Boekjaar 1996	Boekjaar 1995
Lidgelden geïnd door de partij (a)	31.504.428	29.112.206
Lidgelden terugbetaald aan de partijgeledingen (b)	-14.201.072	-14.310.538
Nettobedrag van de lidgelden (a)-(b) (Rub. I.I.)	17.303.356	14.801.668

V. DIVERSE PRESTATIES

Ventilatie van post I van de courante opbrengsten indien deze een belangrijk bedrag vertegenwoordigen

	Boekjaar 1996
Doorrekening personeelskosten	24.638.588
Doorrekening administratiekosten	27.266.034

VI. PERSONEELSKOSTEN

	Boekjaar 1996	Boekjaar 1995
A. Personeelskosten (Rubr. II.C)		
1. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordeLEN	45.507.068	40.471.973
2. Werkgeversbijdrage voor sociale verzekeringen	13.110.570	9.939.592
3. Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekeringen	1.499.758	1.429.090
4. Andere personeelskosten	559.059	1.617.363
5. Ouderdoms- en overlevingspensioenen	1.245.014	729.314
Totaal (A)	61.921.469	54.187.332
B. Personeel duurzaam gedetacheerd bij de partij (B)	9.637.812	5.136.076
C. Personeelskosten geherfactureerd aan geledingen (C)	-24.638.588	-14.111.501
D. Personeelskosten gedragen door de partij (= A + B - C)	46.920.693	45.211.907

VII. KOSTEN VAN VERKIEZINGSPROPAGANDA GEDRAGEN IN HET BOEKJAAR

	Boekjaar 1996	Boekjaar 1995
+ Kosten voor reclame, propaganda en publiciteit	23.415.033	27.425.389
+ Kosten voor verkiezingspropaganda	0	42.964.665
- Kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda (rub. II.B.6. res. rek.)	—	—
+ Afschrijving op kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda	—	—
+ Toevoeging aan voorzieningen voor verkiezingspropaganda	20.000.000	12.000.000
- Terugneming van voorziening voor verkiezingspropaganda	0	-55.000.000
=	43.415.033	27.390.054

VIII. UITZONDERLIJKE RESULTATEN

	Boekjaar 1996	Boekjaar 1995
A. Uitsplitsing van de post « overige uitzonderlijke opbrengsten » indien belangrijk	—	—
— Meerwaarde realisatie vaste activa	—	—
— Opbrengsten voortvloeiend uit vorige boekjaren	—	—
Totaal	—	—
B. Uitsplitsing van de post « overige uitzonderlijke kosten » indien belangrijk	—	—
Totaal	—	—

IX. GESPAARDE BEDRAGEN

	Boekjaar 1996	Boekjaar 1995
+ Resultaat van het boekjaar	33.230.115	-34.564.329
+ Toevoeging aan afschrijvingen en waardeverminderingen	3.952.995	3.404.236
+ Toevoeging aan voorzieningen	20.000.000	12.000.000
- Terugneming van voorzieningen	0	-55.000.000
= Gespaarde bedragen	57.183.110	-74.160.093

SAMENVATTING VAN DE WAARDERINGSREGELS

Met andere woorden de politiek i.v.m. de samenstelling van afschrijvingen, waardeverminderingen, voorzieningen, reserves en herwaardering.

a) *Immateriële vaste activa*

Software : L 33 %.

b) *Materiële vaste activa*

Gebouw Tweekerkenstraat 47, 1000 Brussel : L 3 %.

Aanpassingswerken gebouw : L 10 %.

Gebouw Wetstraat 89, 1040 Brussel : geen afschrijvingen gezien het pand in 1996 nog niet in gebruik was.

Rollend materieel : L 20 % of 33 %.

Meubilair en kantoormaterieel : L 7 %, 10 %, 15 %, 20 %, 25 % en 33 %.

c) *Financiële vaste activa*

De participatie in « NV Krantenfonds » wordt gewaardeerd pro memorie.

d) *Vorderingen, geldbeleggingen en liquide middelen*

Deze worden gewaardeerd aan nominale waarde in Belgische frank.

e) *Reservefondsen voor investeringen*f) *Onbeschikbare reserves*g) *Beschikbare reserves*h) *Voorzieningen voor verkiezingspropaganda*

Voorzieningen in functie van de op heden van kracht zijnde toegelaten niet-geïndexeerde maximumbedragen voor verkiezingsuitgaven.

i) *Andere voorzieningen*

Geen.

j) *Schulden*

Deze worden gewaardeerd aan nominale waarde in Belgische frank.

Er werd tevens een provisie voor vakantiegeld aangelegd.

XI. VERENIGINGEN EN GROEPERINGEN VERBONDEN MET DE PARTIJ

De lijst van de verenigingen en groeperingen verbonden met de partij, die genoten hebben van dotaties, wordt hierna weergegeven, met vermelding van de zetel en de rechtsvorm.

Instituut voor Politieke Vorming	VZW	Tweekerkenstraat 41 te 1000 Brussel
Vrouw & Maatschappij	VZW	Tweekerkenstraat 41 te 1000 Brussel
Christendemocratische Omroep	VZW	Tweekerkenstraat 41 te 1000 Brussel
CVP-Jongeren	VZW	Tweekerkenstraat 41 te 1000 Brussel
Centrum voor Politieke, Economische en Sociale Studies (in 1995)	VZW	Tweekerkenstraat 41 te 1000 Brussel
Christen Democratische Studenten	VZW	Tweekerkenstraat 64 te 1000 Brussel

Tevens steunt Unitas VZW projecten opgezet door Act VZW, Handelsstraat 20, bus 14 te 1000 Brussel.

6. AANTEKENINGEN VAN DE REVISOR

6.1. Werkzaamheden van ondergetekende

De werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd met het oog op het opstellen van het financieel verslag zijn aangepast enerzijds aan de opdracht conform artikel 23 van de « wet m.b.t. de financiering van politieke partijen » en anderzijds aan de aard van de activiteiten zoals die zich weerspiegelen in de rekeningen.

De benadering onderscheidt zich aldus van deze die ontwikkeld is voor de controle van de rekeningen van een onderneming.

Rekening houdend met de specifieke objectieven van onderhavig financieel verslag, bepaald in gemeenschappelijk overleg met de Controlecommissie, kunnen wij bevestigen dat :

- de jaarrekening voor het boekjaar 1996 opgesteld is volgens het schema dat is uitgevaardigd door de Controlecommissie;
- zij voortvloeit, zonder toevoeging of weglatting, uit de boekhouding van de VZW's vermeld onder het punt 2 supra;
- het gebruikte rekeningenstelsel conform is met datgene opgesteld door de controlecommissie;
- de geregistreerde bewegingen in de boekhouding gesteund zijn op de gedagtekende verantwoordingsstukken waarnaar zij verwijzen.

6.2. Beschrijving van de activarubrieken van de balans

I. IMMATERIELLE VASTE ACTIVA (1.156.261 BEF)

Voor deze rubriek wordt verwezen naar toelichting II van de jaarrekening.

Deze rubriek werd voor het eerst aangelegd.

Het gaat om computersoftware. Deze wordt gewaardeerd aan aanschaffingswaarde en afgeschreven op lineaire wijze over 3 jaar.

II. MATERIELLE VASTE ACTIVA (92.174.388 BEF)

Voor deze rubriek wordt verwezen naar toelichting II van de jaarrekening.

Zoals reeds is aangehaald, werden op 01.01.1989 in de openingsbalans geen materiële vaste activa uitgedrukt, met uitzondering van het gebouw gelegen te 1000 Brussel, Tweekerkenstraat 47. Vanaf 01.01.1989 werden echter de investeringen m.b.t. de aanpassingswerken geactiveerd en afgeschreven in functie van de vermoedelijke gebruiksduur.

A. Terreinen en gebouwen (87.513.159 BEF)

Op 01.01.1989 bevatte deze rubriek enkel een bebouwd onroerend goed gelegen te 1000 Brussel, Tweekerkenstraat 47 waarvan de aanschaffingswaarde 12.615.344 BEF bedroeg. Hierop werd per 31.12.1996 afgeschreven voor een bedrag van 2.251.739 BEF.

In de loop van 1996 werd een onroerend goed, gelegen te 1040 Brussel, Wetstraat 89, verworven dat zal dienst doen als bureel- en vergaderruimte, met een oppervlakte van 8a 72ca volgens notariële akte tot aankoop en een K.I. van 3.899.800 BEF. De bijkomende kosten m.b.t. de aankoop werden eveneens geactiveerd, met uitzondering van de makelaarskosten, welke opgenomen werden in de werkingsresultaten van 1996. Er werden nog geen afschrijvingen op dit onroerend goed geboekt, gezien dit nog niet in gebruik was per 31 december 1996.

Er werd in 1996 geïnvesteerd voor een bedrag groot :

— Terrein, Wetstraat 89, 1040 Brussel	14.799.603 BEF
— Gebouw, idem	55.910.397 BEF
— Aanpassingswerken gebouw, idem	5.937.066 BEF
<hr/>	
	76.647.066 BEF

C. Meubilair en rollend materieel (4.661.229 BEF)

Zoals hierboven aangehaald werden de investeringen met betrekking tot meubilair en rollend materieel niet opgenomen onder de materiële vaste activa voor de periode vóór 01.01.1989. Het betreft onder andere vergadertafels, stoelen, bureaus, metalen kasten, computers en bureelmachines. Deze materiële vaste activa behouden ontegensprekelijk een gebruikswaarde, doch hun venale waarde is ons inziens niet substantieel. Er werd dan ook geopteerd om dit materieel niet te herwaarderen.

In de loop van 1996 werd geïnvesteerd in kantoormachines en -meubilair voor een bedrag groot respectievelijk 487.888 BEF en 278.073 BEF. Deze worden lineair afgeschreven à rato van respectievelijk 20, 25 en 10 %.

III. FINANCIËLE VASTE ACTIVA (0 BEF)

De vzw Unitas ontvangt dividenden verworven van de aandelen « NV Krantenfonds ». De waarde van de aandelen werd niet opgenomen in de jaarrekening van de vzw Unitas gezien zij werden verworven vóór 01.01.1989. Voornoemde aandelen hebben een dividend gegenereerd in 1996 groot 420.000 BEF (zie rubriek IV.A van de resultatenrekening).

IV. VORDERINGEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR (7.324.781 BEF)

Deze rubriek omvat vorderingen op onder andere partijgeledingen (arrondissementen) waarvan de inning gespreid wordt over meerdere jaren. Het bedrag opgenomen onder de vorderingen op meer dan één jaar is gewaardeerd aan nominale waarde; het betreft het gedeelte van de vorderingen dat vervalt na 1997.

VI. VORDERINGEN OP TEN HOOGSTE ÉÉN JAAR (30.626.143 BEF)

Deze omvatten de vorderingen uit de gewone werking tegenover arrondissementen, gelieerde vzw's van de CVP (onder meer CVP-Jongeren vzw en Ipovo vzw) en andere derden. Deze rubriek omvat eveneens de nog op te stellen facturen ten bedrage van 1.098.139 BEF, evenals vooruitbetalingen ten opzichte van leveranciers voor een bedrag van 2.300.000 BEF. De vorderingen op meer dan één jaar, welke in de loop van het boekjaar 1997 vervallen, voor een bedrag van 1.924.246 BEF zijn eveneens opgenomen onder deze rubriek.

Deze worden gewaardeerd aan nominale waarde; een waardevermindering wordt geboekt indien deze vordering op balansdatum als moeilijk inbaar wordt beschouwd.

VIII. LIQUIDE MIDDELEN (98.171.108 BEF)

De liquide middelen worden bij Belgische financiële instellingen, niet-risicodragend in Belgische frank belegd en worden als zodanig aan hun nominale waarde gewaardeerd.

Het gaat onder andere om een spaarrekening bij een Belgische Bank waarvan het saldo per 31.12.1996 28.000.000 BEF bedroeg, evenals het op die datum nog op te nemen saldo groot 48.331.504 BEF van de lening die Unitas vzw heeft aangegaan ter financiering van de aankoop en de renovatie van het gebouw, gelegen te 1040 Brussel, Wetstraat 89, bedrag dat op een zichtrekening door de financiële instelling ter beschikking van de vzw wordt gehouden.

IX. OVERLOPENDE REKENINGEN - ACTIVA (203.767 BEF)

Het gaat voornamelijk om verworven opbrengsten met betrekking tot erebijdragen, die slechts in de loop van een volgend boekjaar (1997) worden geïnd, maar betrekking hebben op het beschouwde boekjaar (1996).

6.3. Beschrijving van de passivarubrieken van de balans

I. PATRIMONIUM (13.231.148 BEF)

Het betreft het gecumuleerd patrimonium per 31.12.1996. Het patrimonium is gestegen ten opzichte van voorgaand werkingsjaar met 33.230.115 BEF om opnieuw te komen tot een positief patrimonium van 13.231.148 BEF.

II. VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN (32.000.000 BEF)

Een voorziening wordt aangelegd voor verkiezingsuitgaven. Deze kent voor het boekjaar 1996 volgende evolutie, rekening houdend met de waarderingswijze zoals aangehaald in punt 3.3 supra :

	Niet-geïndexeerd maximumbedrag	Afschrijvingen	31.12.1995	Aangroei 1996	31.12.1996
Kamer, Senaat, Europese verkiezingen en regionale Parlementen	45.000.000	5 jaar	9.000.000	9.000.000	18.000.000
Provincie- en Gemeenteraadsverkiezingen	15.000.000	5 jaar	3.000.000	3.000.000	6.000.000
Bijkomende voorziening (zie punt 3.3 supra : waarderingen)	—			8.000.000	8.000.000
Toestand voorziening			12.000.000	20.000.000	32.000.000

De door de wet voorziene niet-geïndexeerde maxima bedragen :

— Kamer en Senaat	45.000.000
— Vlaams Parlement en Brusselse Hoofdstedelijke Raad	44.000.000
— Europees parlement	45.000.000
— Gemeente- en Provincieraad	15.000.000

Het effect op het resultaat over het boekjaar 1996 ten bedrage van 20.000.000 BEF is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening onder rubriek II.F « Voorzieningen voor risico's en kosten » van de resultatenrekening.

III. SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR (106.986.616 BEF)

Het betreft schulden ten opzichte van kredietinstellingen ten bedrage van 104.615.616 BEF, aangegaan voor de financiering van verkiezingsuitgaven 1995 en de aankoop en de renovatie van het gebouw te 1040 Brussel, Wetstraat 89. De overige schulden ten bedrage van 2.371.000 BEF betreffen schulden ten opzichte van arrondissementen.

Deze zijn aangegaan in Belgische frank en als dusdanig aan nominale waarde gewaardeerd.

IV. A. SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR DIE BINNEN HET JAAR VERVALLEN (27.260.103 BEF)

Het betreft de schulden (kapitaalbestanddeel) ten opzichte van kredietinstellingen en arrondissementen op meer dan één jaar die in het werkingsjaar 1997 vervallen.

IV. C. SCHULDEN AAN LEVERANCIERS (17.844.999 BEF)

Het gaat om schulden aan leveranciers uit de gewone werking, evenals schulden voortvloeiend uit de renovatiewerken, welke nog niet werden betaald op balansdatum.

IV. D. SCHULDEN MET BETrekking tot BELASTINGEN, BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN (11.073.348 BEF)

Het betreft de schulden ten opzichte van het ontvangkantoor bedrijfsvoorheffing en de RSZ, voortvloeiende uit de in december 1996 toegekende bezoldigingen aan bedienden die op de loonlijst van Unitas vzw staan.

IV. E. OVERIGE SCHULDEN (5.366.963 BEF)

Het gaat onder meer om schulden in een rekening-courant ten opzichte van vzw's, gelieerd aan de CVP, onder andere Ipovo vzw.

V. OVERLOPENDE REKENINGEN — PASSIVA (15.893.271 BEF)

Deze rubriek omvat onder meer :

- de kosten toe te rekenen aan het afgelopen boekjaar (1996) en die in een later boekjaar (1997 of volgende) worden of zullen worden aangerekend;
- de opbrengsten ontvangen in het afgelopen boekjaar (1996) doch betrekking hebben op een komend boekjaar (1997), zoals in 1996 ontvangen lidgelden met betrekking tot de ledenwerving 1997.

6.4. Beschrijving van de voornaamste componenten van de resultatenrekening

I. A. OPBRENGSTEN UIT DE COURANTE WERKING — DOTATIES (107.900.836 BEF)

Het betreft de ontvangen dotaties van Kamer en Senaat in het kader van artikel 16 van de Wet van 4 juli 1989 met betrekking tot de financiering van politieke partijen. Deze bedragen werden ontvangen op naam van Agora vzw.

I. B. OPBRENGSTEN UIT DE COURANTE WERKING — BEDRAGEN GESTORT OP MAATSCHAPPIJ EN BEWEGING VZW (1.449.367 BEF)

Het gaat uitsluitend om erebijdragen ontvangen op de financiële rekening van Maatschappij en Beweging vzw, waarvan ondergetekende kan bevestigen dat alle bedragen werden ontvangen van natuurlijke personen.

Er werd beslist dat voornoemde vzw in de loop van het eerste semester 1997 zal worden ontbonden.

I. C. GIFTEN, SCHENKINGEN OF LEGATEN (0 BEF)

In de loop van het boekjaar 1996 werden op de financiële rekeningen van Unitas vzw geen stortingen ontvangen als giften, schenkingen of legaten.

I. D. OPBRENGSTEN UIT DE COURANTE WERKING — BIJDRAGEN VAN DE FRACTIES (72.081.104 BEF)

Het betreft dotaties welke werden doorgestort door de CVP-fracties van Kamer, Senaat en Europees Parlement aan Unitas vzw.

In vergelijking met 1995 werden geen dotaties ontvangen van de CVP-fractie van de gemeenschapsraden aangezien dit volgens een besluit van het Bureau van het Vlaams Parlement dd. 26 april 1995 niet meer is toegelaten.

I. E. OPBRENGSTEN UIT DE COURANTE WERKING — BIJDRAGEN VAN DE PARTIJGELEDINGEN (15.383.367 BEF)

Het betreft ontvangen erebijdragen van ministers en parlementairen.

I. F. OPBRENGSTEN UIT DE COURANTE WERKING — LIDGELDEN (17.303.356 BEF)

Hiertoe wordt verwezen naar toelichting IV van de jaarrekening.

Het betreft het bedrag aan ontvangen lidgelden werkingsjaar 1996, verminderd met het toegekende bedrag aan de arrondissementen ten bedrage van 14.201.072 BEF.

I. H. OPBRENGSTEN UIT DE COURANTE WERKING — OPBRENGSTEN VAN MANIFESTATIES, PUBLICATIES EN RECLAME (5.367.243 BEF)

Het betreft onder meer :

- ontvangen inkomgelden van onder andere de Gezinsdag en de Seniorendag;
- ontvangsten van boeken, dossiers en abonnementen Keerpunt en Telegram;
- publicitaire ontvangst in het blad « Keerpunt ».

I. I. OPBRENGSTEN UIT DE COURANTE WERKING — DIVERSE PRESTATIES (52.748.967 BEF)

Voor deze rubriek wordt verwezen naar de toelichting V van de jaarrekening.

Het betreft volgende ontvangst of doorrekeningen :

- schadevergoedingen verzekeringen;
- doorgerekende personeelskosten aan partijgeledingen;
- doorgerekende werkingskosten aan partijgeledingen.

II. A. KOSTEN UIT DE COURANTE WERKING — DOTATIES (60.347.166 BEF)

Het gaat om het volgende :

- Dotaties aan arrondissementen en lokale bewegingen ter ondersteuning van hun werking : 10.447.900 BEF.
- Dotaties en kwijtschelding aan de verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij : 49.899.266 BEF.

Het bedrag groot 49.899.266 BEF betreft voornamelijk dotaties en kwijtscheldingen aan verenigingen en groeperingen die verbonden zijn met de CVP ter ondersteuning van hun werking. Het gaat om steun aan Ipovo vzw, Vrouw en Maatschappij VZW, Kridemo vzw, CVP-Jongeren vzw en C.D.S. vzw.

Aan vooroemde verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij, worden personeelskosten en werkingskosten, welke zijn opgenomen in de werkingskosten van Unitas vzw, doorgerekend. Deze doorrekening werd opgenomen onder de rubriek I.I. « Opbrengsten uit courante werking — diverse prestaties ». Er werd beslist doorgerekende kosten kwijt te schelen aan diverse verenigingen en groeperingen verbonden met de partij. Gezien het compensatieverbod, opgelegd door de boekhoudwetgeving, werd deze schuldkwijtschelding opgenomen onder de rubriek II.A.2 « Dotaties — Verenigingen en groeperingen verbonden met de partij ».

II. B.1. KOSTEN UIT DE COURANTE WERKING — DIENSTEN EN DIVERSE GOEDEREN — HUISVESTINGSKOSTEN (7.583.259 BEF)

Het betreft voornamelijk de kosten van huur van de gebouwen gelegen te 1000 Brussel, Tweekerkenstraat n°s 39 en 41, evenals de onderhouds- en herstellingswerken, de energiekosten en de brandverzekering, voor de gebouwen gelegen te 1000 Brussel, Tweekerkenstraat n°s 39, 41 en 47.

II. B.2. KOSTEN UIT DE COURANTE WERKING — DIENSTEN EN DIVERSE GOEDEREN — ADMINISTRATIEVE WERKINGSKOSTEN (42.513.197 BEF)

Het betreft o.a. de detacheringskosten, wagenkosten, kosten voor administratieve verwerking zoals informatica, telefoon, bureelbenodigheden, fotokopies, verzendingskosten, representatiekosten, verplaatsingskosten en diverse erelonen.

II. B.3. KOSTEN UIT DE COURANTE WERKING — DIENSTEN EN DIVERSE GOEDEREN — PUBLICATIES (23.415.033 BEF)

Het gaat onder meer om kosten van aanmaak, publicatie en distributie van boeken, het blad Keerpunt en andere diverse publicaties.

II. B.4. KOSTEN UIT DE COURANTE WERKING — DIENSTEN EN DIVERSE GOEDEREN — KOSTEN VOOR RECLAME, PROPAGANDA EN PARTIJVERGADERINGEN (13.427.348 BEF)

Het betreft voornamelijk de kosten gemaakt voor vergaderingen en partijmanifestaties, onder andere congressen, Gezinsdag.

II. B.7. KOSTEN UIT DE COURANTE WERKING — DIENSTEN EN DIVERSE GOEDEREN — DIVERSE KOSTEN (311.500 BEF)

Het betreft gestorte giften aan NCOS.

II. C. KOSTEN UIT DE COURANTE WERKING — BEZOLDIGINGEN, SOCIALE LASTEN EN PENSIOENEN (61.921.469 BEF)

Hiertoe wordt verwezen naar toelichting VI van de jaarrekening.

Het betreft de kosten van bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen van de personeelsleden, welke op de loonlijst van Unitas vzw zijn ingeschreven. In deze rubriek zijn eveneens de DAC-kosten en mobiliteitspremies opgenomen. Diverse personeelskosten worden doorgerekend aan de partijgeledingen. Hiertoe wordt verwezen naar de toelichting van de jaarrekening, rubriek VI « Personeelskosten ».

II. D. KOSTEN UIT DE COURANTE WERKING — AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN OP IMMATERIËLE EN MATERIËLE VASTE ACTIVA (3.952.995 BEF)

Hiertoe wordt verwezen naar de rubriek « Samenvatting van de waarderingsregels » van onderhavig verslag, evenals naar toelichting nummer II. De afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa met betrekking tot het boekjaar 1996 bedragen 3.952.995 BEF.

II. F. KOSTEN UIT DE COURANTE WERKING — VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN (20.000.000 BEF)

Hiertoe wordt verwezen naar de bespreking onder de passivarubriek II.A « Voorzieningen voor verkiezingspropaganda ».

II. G. OPBRENGSTEN UIT DE COURANTE WERKING — COURANTE FISCALE KOSTEN (1.332.177 BEF)

Het betreft voornamelijk de onroerende voorheffing op de gebouwen gelegen te 1040 Brussel, Wetstraat 89 (pro rata vanaf de aankoopdatum) en te 1000 Brussel, Tweekerkenstraat n° 47.

IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN (712.456 BEF)

Het betreft voornamelijk de ontvangen dividenden uit het aandeel « NV Krantenfonds » voor een bedrag van 420.000 BEF (zie supra), alsook ontvangen bankintresten, verworven uit de liquide middelen.

V. FINANCIËLE KOSTEN (4.108.947 BEF)

De stijging van de financiële kosten is voornamelijk te wijten aan de betaalde intresten op de financiële schulden, aangegaan ter financiering van de verkiezingsuitgaven, de aankoop en de renovatie van het gebouw gelegen te 1040 Brussel, Wetstraat 89.

VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN (781.812 BEF)

Het betreft voornamelijk de in de loop van 1996 ontvangen ristorno's op de in het verleden betaalde verzekeringen.

VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN (1.585.302 BEF)

Het gaat om enerzijds een gedeeltelijke tenlasteneming van een vordering uit het verleden op basis van een bedongen dading, evenals om diverse andere onkosten waarvan de factuur of onkostennota, met betrekking tot 1995, pas in de loop van 1996 werd ontvangen.

7. SAMENVATTING VAN HET FINANCIËEL VERSLAG

Voor de Christelijke Volkspartij heeft ondertekende, Herman J. Van Impe, vennoot van de Burg. BVBA Van Impe & Partners, met maatschappelijke zetel te 9450 Haaltert, Herenthout 61, financieel verslag uitgebracht conform artikel 23 van de wet van 4 juli 1989.

De vormgeving van dit financieel verslag werd goedgekeurd door de Controlecommissie die opgericht werd krachtens art. 1 van vooroemde wet.

De opgenomen jaarrekening van de vzw Agora opgericht conform artikel 22 van de Wet van 4 juli 1989 en van de vzw Maatschappij en Beweging opgericht krachtens artikel 104, 3°, i, van het Wetboek van Inkomstenbelasting 1992, behelzen de periode 01.01.1996 tot 31.12.1996.

De consolidatie van de opgenomen financiële gegevens kan als volgt worden samengevat :

— Opbrengsten uit courante werking	272.234.240
— Kosten uit courante werking	(234.804.144)
— Resultaat uit courante werking vóór financieel resultaat.....	37.430.096
— Financieel resultaat	(3.396.491)
— Uitzonderlijk resultaat	(803.490)
Resultaat van het boekjaar (positief)	33.230.115

Resultaat van het boekjaar (positief) .....

33.230.115

Opgemaakt te Haaltert op 27 maart 1997.

Burg. BVBA Van Impe & Partners
Vertegenwoordigd door Herman J. Van Impe,
Vennoot

BIJLAGE

GECONSOLIDEERDE BALANS OVER HET WERKINGSJAAR 1996

	VZW Agora (art. 22 financ. wet)	VZW Maatschappij & Beweging (**)	VZW Unitas	Door consol. geëlimineerde bedragen	Geconsol. totaal
ACTIVA					
VASTE ACTIVA	0	0	100.655.430	0	100.655.430
I. Immateriële vaste activa	0	0	1.156.261	0	1.156.261
II. Materiële vaste activa	0	0	92.174.388	0	92.174.388
A. Terreinen en gebouwen	0	0	87.513.159	0	87.513.159
B. Installaties, machines en uitrusting	0	0	0	0	0
C. Meubilair en rollend materieel	0	0	4.661.229	0	4.661.229
D. Leasing en soortgelijke rechten	0	0	0	0	0
E. Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	0	0	0	0	0
III. Financiële vaste activa	0	0	0	0	0
IV. Vorderingen op meer dan één jaar	0	0	7.324.781	0	7.324.781
VLOTTENDE ACTIVA	4.698.840	2.536.028	127.649.522	(5.883.372)	129.001.018
V. Voorraden	0	0	0	0	0
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	0	0	36.509.515	(5.883.372)	30.626.143
A. Vorderingen uit werking	0	0	23.564.157	0	23.564.157
B. Overige vorderingen	0	0	12.945.358	(5.883.372)	7.061.986
VII. Geldbeleggingen	0	0	0	0	0
VIII. Liquide middelen	4.698.840	2.536.028	90.936.240	0	98.171.108
IX. Overlopende rekeningen	0	0	203.767	0	203.767
Totaal der activa	4.698.840	2.536.028	228.304.952	(5.883.372)	229.656.448
PASSIVA					
I. Patrimonium	283.480	1.068.016	11.879.652	0	13.231.148
A. Reserves	0	0	0	0	0
B. Maatschappelijk fonds	0	0	0	0	0
C. Herwaarderingsmeerwaarde	0	0	0	0	0
D. Overgedragen resultaat	283.480	1.068.016	11.879.652	0	13.231.148
II. Voorzieningen voor risico's en lasten	0	0	32.000.000	0	32.000.000
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda	0	0	32.000.000	0	32.000.000
B. Andere voorzieningen	0	0	0	0	0
III. Schulden op meer dan één jaar	0	0	106.986.616	0	106.986.616
A. Financiële schulden	0	0	104.615.616	0	104.615.616
1. Kredietinstellingen	0	0	104.615.616	0	104.615.616
2. Leasingschulden en soortgelijke	0	0	0	0	0
3. Overige leningen	0	0	0	0	0
B. Schulden t.a.v. leveranciers	0	0	0	0	0
C. Overige schulden	0	0	2.371.000	0	2.371.000
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	4.415.360	1.468.012	61.545.413	(5.883.372)	61.545.413
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	0	0	27.260.103	0	27.260.103
B. Financiële schulden	0	0	0	0	0
1. Kredietinstellingen	0	0	0	0	0
2. Overige schulden	0	0	0	0	0
C. Schulden aan leveranciers	0	0	17.844.999	0	17.844.999
D. Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	0	0	11.073.348	0	11.073.348
1. Belastingen	0	0	2.185.460	0	2.185.460
2. Bezoldigingen en sociale lasten	0	0	8.887.888	0	8.887.888
E. Overige schulden	4.415.360	1.468.012	5.366.963	(5.883.372)	5.366.963
V. Overlopende rekeningen	0	0	15.893.271	0	15.893.271
Totaal der passiva	4.698.840	2.536.028	228.304.952	(5.883.372)	229.656.448

(**) Art. 104, 31/4 i WIB/92, opgeheven door art. 18-19 van de Wet dd. 18 juni 1993.

Het gaat uitsluitend om erebijdragen van natuurlijke personen ontvangen op de financiële rekening van Maatschappij en Beweging VZW.

GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER HET WERKINGSJAAR 1996

	VZW Agora (art. 22 financ. wet)	VZW Maatschappij & Beweging (**)	VZW Unitas	Door consol. geëlimineerde bedragen	Geconsol. totaal
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING					
A. Dotaties	107.937.970	1.486.501	270.784.873	(107.975.104)	272.234.240
1. Kamer	107.900.836	0	0	0	107.900.836
2. Senaat	54.782.356	0	0	0	54.782.356
53.118.480	53.118.480	0	0	0	53.118.480
B. Giften VZW	0	1.449.367	0	0	1.449.367
C. Giften, schenkingen of legaten	0	0	0	0	0
D. Bijdragen van de fracties	0	0	72.081.104	0	72.081.104
1. Kamer	0	0	37.522.388	0	37.522.388
2. Senaat	0	0	27.609.960	0	27.609.960
3. Gemeenschapsraden	0	0	0	0	0
4. Gewestraden	0	0	0	0	0
5. Andere (te bepalen)	0	0	6.948.756	0	6.948.756
E. Bijdragen van de partijgeledingen	37.134	37.134	123.284.203	(107.975.104)	15.383.367
F. Lidgelden	0	0	17.303.356	0	17.303.356
G. Opbrengsten uit het onroerend vermogen	0	0	0	0	0
H. Opbrengsten van manifestaties, publicaties en reclame	0	0	5.367.243	0	5.367.243
I. Diverse prestaties	0	0	52.748.967	0	52.748.967
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	(107.938.722)	(1.486.501)	(233.354.025)	107.975.104	(234.804.144)
A. Dotaties	(107.900.836)	(1.449.367)	(58.972.067)	107.975.104	(60.347.166)
1. Arrondissementen en lokale bewegingen	0	0	(10.447.900)	0	(10.447.900)
2. Verenigingen en groeperingen verbonden met de partij	(107.900.836)	(1.449.367)	(48.524.167)	107.975.104	(49.899.266)
B. Diensten en diverse goederen	(37.886)	(37.134)	(87.175.317)	0	(87.250.337)
1. Huisvestingskosten	0	0	(7.583.259)	0	(7.583.259)
2. Administratieve werkingskosten	(37.886)	(37.134)	(42.438.177)	0	(42.513.197)
3. Publicaties	0	0	(23.415.033)	0	(23.415.033)
4. Kosten reclame, propaganda en partijvergaderingen	0	0	(13.427.348)	0	(13.427.348)
5. Kosten voor verkiezingspropaganda	0	0	0	0	0
6. Kosten voor verkiezingspropaganda geactiveerd (in-)	0	0	0	0	0
7. Diverse kosten	0	0	(311.500)	0	(311.500)
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	0	0	(61.921.469)	0	(61.921.469)
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	0	0	(3.952.995)	0	(3.952.995)
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen	0	0	0	0	0
F. Voorzieningen voor risico's en kosten	0	0	(20.000.000)	0	(20.000.000)
G. Courante fiscale kosten	0	0	(1.332.177)	0	(1.332.177)
III. RESULTAAT UIT COUR. WERKING VOOR FIN. RESULTAAT	(752)	0	37.430.848	0	37.430.096
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	41.498	7.725	663.233	0	712.456
V. FINANCIËLE KOSTEN	0	(1.736)	(4.107.211)	0	(4.108.947)
VI. RESULTAAT UIT COUR. WERKING NA FIN. RESULTAAT	40.746	5.989	33.986.870	0	34.033.605
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	0	0	781.812	0	781.812
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	0	0	(1.585.302)	0	(1.585.302)
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	40.746	5.989	33.183.380	0	33.230.115

(***) Art. 104, 31/4 i WIB/92, opgeheven door art. 18-19 van de Wet dd. 18 juni 1993.

Het gaat uitsluitend om erebijdragen van natuurlijke personen ontvangen op de financiële rekening van Maatschappij en Beweging VZW.

2. PARTI SOCIALISTE (P.S.)

RAPPORT FINANCIER

Exercice 1996

1. INTRODUCTION

Le présent rapport a été établi en application de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques et en vertu de ma désignation en qualité de réviseur par le Conseil d'administration de l'A.S.B.L. FONSOC en date du 17 mars 1997 intervenue suite à l'empêchement professionnel de mon confrère Monsieur F. DETAILLE.

Il est adressé, conformément à l'article 24 de la loi, au ministre des Finances et aux Présidents de la Chambre des Représentants et du Sénat ainsi qu'à la Commission de contrôle.

Ce rapport financier porte sur les comptes annuels du parti socialiste comprenant le bilan, le compte de résultats et l'annexe.

Compte tenu que l'A.S.B.L. C.A.D. a été mise en liquidation en 1995 et clôturée au début 1996, les comptes annuels comprennent uniquement l'entité FONSOC.

2. IDENTIFICATION DES ENTITES

2.1. Parti politique

Parti socialiste, Boulevard de l'Empereur, 13, 1000 Bruxelles.

2.2. A.S.B.L. de gestion (article 22 de la loi)

Dénomination : « Fondation socialiste d'information et de gestion » en abrégé « FONSOC ».

Adresse : Boulevard de l'Empereur, 13 à 1000 Bruxelles.

Objet : 1. L'association a pour but premier de gérer la dotation annuelle mise à la disposition du Parti socialiste par le Parlement en application de la législation. En outre, elle peut gérer d'autres moyens financiers qui lui seraient octroyés par des associations de personnes physiques, dotées ou non de la personnalité juridique, dont l'action se réclame des objectifs socialistes. Enfin, elle peut organiser, seule ou en collaboration, diverses activités en conformité avec les dispositions légales;

2. L'association ne possède qu'un seul siège plus amplement caractérisé à l'article 2.

Membres du Conseil d'administration :

	Exercice 1995	Exercice 1996
Président :	Ph. BUSQUIN	Ph. BUSQUIN
Administrateurs :	Ph. MOUREAUX	Ph. MOUREAUX
Secrétaire :	M. BAYENET	M. BAYENET
Administrateur-délégué :	R. GAILLIEZ	J.P. BARAS (*)
	A. LETELLIER	A. LETELLIER

2.3. A.S.B.L. récoltant des dons « Centre d'Action et de Développement » en abrégé « C.A.D. ».

Compte tenu des dispositions contenues dans la loi du 18 juin 1993 modifiant la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, cette A.S.B.L. n'avait plus de raison d'exister. Mise en liquidation en 1995, elle a été définitivement clôturée au début 1996. L'actif net, soit 42.341 francs, a été transféré à l'A.S.B.L. FONSOC en date du 16 janvier 1996.

3. ORGANISATION COMPTABLE ET ADMINISTRATIVE

3.1. Organisation administrative

L'A.S.B.L. de gestion recueille notamment les recettes suivantes :

- les dotations prévues par la loi du 4 juillet 1989;
- les contributions des groupes parlementaires;

(*) En date du 18 mars 1996.

- les cotisations en provenance des fédérations;
- les dons autorisés par la loi.

En outre, l'A.S.B.L. de gestion facture les prestations ou travaux effectués.

Elle prend en charge tous les coûts afférents à l'activité du Parti sur le plan « *national* ».

Par composantes, on entend notamment les fédérations et sections qui sont autonomes tant en ce qui concerne l'affectation de leurs ressources qu'en matière de tenue de la comptabilité. Celles-ci ne sont dès lors pas intégrées dans la comptabilité de l'A.S.B.L. de gestion faisant l'objet du contrôle.

3.2. Méthode comptable

La comptabilité de l'A.S.B.L. FONSOC est tenue selon un système de livres et de comptes, et conformément aux règles usuelles de la comptabilité en partie double.

Cette comptabilité est appropriée à la nature et à l'étendue des activités de l'A.S.B.L.

Les comptes ouverts sont définis dans un plan comptable approprié aux activités de l'entité et inspiré du plan comptable minimum normalisé.

Les coûts des activités sont considérés comme des charges de l'exercice lorsqu'ils peuvent être mis directement en relation avec les activités de la période.

Les produits sont comptabilisés en résultats dès qu'il existe une créance certaine et incontestable. En ce qui concerne les cotisations, elles sont enregistrées en produits au moment de leur encaissement.

3.3. Règles d'évaluation

Tout comme les années précédentes, il n'y a aucune immobilisation incorporelle mentionnée à l'actif de l'A.S.B.L. En l'occurrence, le Conseil d'administration n'a donc pas de décision à prendre à leur sujet.

Jusqu'à l'exercice 1995, les immobilisations corporelles étaient amorties sur l'exercice même d'acquisition. A partir de l'exercice 1996, les acquisitions des immobilisations corporelles sont amorties comme suit :

- matériel informatique et de bureautique : 3 ans
- autre matériel : 5 ans
- matériel roulant : 5 ans

Les immobilisations financières sont enregistrées à leur valeur d'acquisition.

Les créances ainsi que les valeurs disponibles sont inscrites à leur valeur nominale.

Des réductions de valeur sont pratiquées si les créances sont incertaines ou compromises.

La constitution des provisions pour risques et charges est décidée par le Conseil d'administration et doivent rencontrer les charges probables des exercices futurs.

Par ailleurs, des provisions pour propagande électorale sont constituées systématiquement à l'effet de rencontrer les charges probables des élections législatives, communales, provinciales, européennes, régionales et autres. Les reprises des provisions s'effectuent pour couvrir les charges des élections.

Lors de l'établissement des comptes annuels, le Conseil d'administration apprécie également la nécessité de constituer des « autres provisions » pour faire face aux risques et charges probables liés aux activités de l'exercice écoulé. A cet égard, la provision initialement formée en 1995 en vue de la constitution de biens immobiliers dont le solde s'élève à 62.877.960 francs a été reclassée en « réserves affectées ».

Une provision pour pécule de vacances est enregistrée dans les dettes sociales à l'effet de rencontrer la charge à décaisser l'exercice suivant.

Les prorata d'intérêts à recevoir ou à imputer ne sont pas enregistrés à la clôture des comptes.

Les cotisations ne sont enregistrées qu'au moment de leur encaissement.

4. COMPTES ANNUELS

Les comptes annuels comprennent le bilan, le compte de résultats ainsi que l'annexe conformément au prescrit de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, telle que modifiée par la loi du 19 mai 1994 se référant à l'arrêté royal du 8 octobre 1976 relatif aux comptes annuels des entreprises.

Les intitulés de comptes et de rubriques ont été adaptés aux caractéristiques des activités d'un parti politique.

Depuis l'exercice sous revue, les comptes annuels regroupent les données provenant de la seule A.S.B.L. FONSOC.

1. BILAN

	1996	1995
ACTIF		
Actifs immobilisés	2.315.541	171.332
I. Immobilisations incorporelles (annexe II)		
II. Immobilisations corporelles (annexe II)	2.243.903	
A. Terrains et constructions	313.632	
B. Installations, machines, outillages	1.316.022	
C. Mobilier et matériel	614.249	
D. Location-financement et droits similaires		
E. Autres immobilisations corporelles		
F. Immobilisations en cours et acomptes versés		
III. Immobilisations financières (Annexe II)	71.638	171.332
IV. Créances à plus d'un an		
Actifs circulants	181.531.839	142.645.623
V. Stocks		
VI. Créances à un an au plus	7.898.363	10.566.596
A. Débiteurs	2.996.983	5.059.846
B. Autres créances	4.901.380	5.506.750
VII. Placements de trésorerie	157.320.000	115.169.117
VIII. Valeurs disponibles	12.196.709	13.054.999
IX. Comptes de régularisation	4.116.767	3.854.911
Total de l'actif	183.847.380	142.816.955
PASSIF		
Capitaux permanent	172.855.717	130.771.962
I. Patrimoine (annexe I)	94.607.858	30.179.670
A. Réserves affectées		
B. Fonds social	31.729.898	30.179.670
C. Plus-values de réévaluation		
D. Résultat reporté		
II. Provisions pour risques et charges (annexe III)	77.000.000	99.825.577
A. Provisions pour propagandes électorales	0	38.500.000
B. Autres provisions		61.325.577
III. Dettes à plus d'un an	1.247.859	766.715
A. Dettes financières		
1. Établissements de crédit	481.144	
2. Dettes de location-financement		
3. Autres emprunts		
B. Dettes fournisseurs		
C. Autres dettes	766.715	766.715
Passifs circulants	10.991.663	12.044.993
IV. Dettes à un an au plus	10.527.982	11.956.593
A. Dettes à plus d'un an échéant dans l'année		
B. Dettes financières		
1. Établissements de crédit	133.105	
2. Autres emprunts		
C. Dettes fournisseurs	2.752.025	2.201.919
D. Dettes fiscales, salariales et sociales	4.392.852	3.326.435
1. Impôts		
2. Rémunérations et charges sociales	4.392.852	3.326.435
E. Autres dettes	3.250.000	6.428.239
V. Comptes de régularisation	463.681	88.400
Total du passif	183.847.380	142.816.955

2. COMPTE DE RÉSULTATS

	1996	1995
I. Produits courants	154.466.304	193.972.411
A. Dotations (art.16 de la loi du 4 juillet 1989)	79.542.844	82.804.814
1. Chambre	38.676.664	40.941.524
2. Sénat	40.866.180	41.863.290
B. A.S.B.L. « Dons »	0	9.711.465
C. Dons, donations ou legs		
D. Contributions des groupes	38.131.063	70.000.000
1. Chambres	0	35.000.000
2. Sénat	0	35.000.000
3. Assemblée communautaire		
4. Assemblée régionale	38.131.063	0
5. Autres (à spécifier)		
E. Contributions des composantes (annexe XI)	7.996.115	3.306.269
F. Cotisations des membres (annexe IV)	24.114.149	23.239.072
G. Revenus du patrimoine immobilier		
H. Recettes de manifestations, de publications et de publicités		
I. Prestations diverses (annexe V)	4.682.133	4.910.791
II. Charges courantes	157.593.041	198.719.691
A. Dotations	50.878.720	29.335.706
1. Fédérations et sections locales	42.250.000	20.338.541
2. Associations et groupements liés au parti (annexe XI)	8.628.720	8.997.165
B. Services et biens divers		98.813.556
1. Charges relatives aux bâtiments	2.777.059	2.803.400
2. Frais de fonctionnement administratif	28.097.944	42.818.723
3. Publications	822.992	2.202.288
4. Frais de publicité, de propagande et d'assemblées de parti	8.315.125	5.600.386
5. Dépenses électorales		45.388.759
6. Dépenses électorales portées à l'actif		
7. Charges diverses		
C. Charge de personnel (annexe VI)	26.814.075	19.879.946
D. Amortissements et réductions de valeur sur immobilisations incorporelles et corporelles	607.252	502.239
E. Réductions de valeurs sur stocks et sur créances	42.287	41.115
F. Provisions pour risques et charges (dotation +, utilisation -)	38.500.000	49.325.577
G. Charges fiscales courantes	737.587	821.552
III. Résultat courant avant résultat financier	(3.126.737)	(4.747.280)
IV. Produits financiers	2.436.620	4.466.401
A. Produits des immobilisations financières		
B. Produits des actifs circulants	2.436.620	4.466.401
C. Autres produits financiers		
V. Charges financières	(66.245)	0
A. Charges des dettes	59.958	
B. Réductions de valeurs sur actifs circulants autres que ceux visés sub II E.		
C. Autres charges financières	6.287	
VI. Résultat financier	2.370.375	4.466.401
VII. Produits exceptionnels	2.306.590	1.301.629
A. Produits des exercices antérieurs		
B. Appels de cotisations extraordinaires		
C. Autres produits de nature exceptionnelle (annexe VIII A)	2.306.590	1.301.629
VIII. Charges exceptionnelles		
A. Charges des exercices antérieurs		
B. Autres charges de nature exceptionnelle (annexe VIII B)		
IX. Résultat de l'exercice	1.550.228	1.020.750

3. ANNEXE

I. ÉVOLUTION DU PATRIMOINE (Rubrique I du passif)

	Au terme de l'ex. précédent	Affectations	Transferts	Au terme de l'exercice
Réserves affectés		62.877.960	—	62.877.960
Fonds social	30.179.670	1.550.228	—	31.729.898
Plus-values de réévaluation	—	—	—	—
Résultat reporté	—	—	—	—
Patrimoine	30.179.670	64.428.188		94.607.858

II. ÉTAT DES IMMOBILISATIONS

	Immobilisat. incorporelles	Immobilisat. corporelles	Immobilisat. financières
a) Valeur d'acquisition			
Au terme de l'exercice précédent	—	17.134.246	171.332
Mutations de l'exercice	—	—	—
— Acquisitions	—	2.851.155	8.014
— Cessions et désaffectations	—	3.178.480	
— Autres mutations	—	—	107.708
Au terme de l'exercice	—	16.806.921	71.638
b) Plus-values			
Au terme de l'exercice précédent	—	—	—
Mutations de l'exercice	—	—	—
— Actées	—	—	—
— Annulées	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	—	—
c) Amortissements et réductions de valeur			
Au terme de l'exercice précédent	—	17.134.246	—
Mutations de l'exercice	—	—	—
— Actées	—	607.252	—
— Reprises car excédentaires	—	—	—
— Annulées	—	3.178.480	—
Au terme de l'exercice	—	14.563.018	—
d) Montants non appelés			
Au terme de l'exercice précédent	—	—	—
Mutations de l'exercice	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	—	—
Valeur comptable nette au terme de l'exercice	—	2.243.903	71.638

III. ÉVOLUTION DES PROVISIONS POUR RISQUES ET CHARGES (rubrique II du passif)

	Provision pour dépenses électorales	Autres provisions
Au terme de l'exercice précédent	38.500.000	61.325.577
Mutations de l'exercice :		
— Dotations	38.500.000	1.552.383
— Utilisations	—	62.877.960
Au terme de l'exercice (rubrique II du passif)	77.000.000	0

IV. COTISATIONS DES MEMBRES

	1996	1995
Cotisations reçues par le parti (a)	24.114.149	23.239.072
Cotisations rétrocédées (b)	0	0
Solde net de cotisation (a) - (b) (rub. I.F du compte de résultats)	24.114.149	23.239.072

V. PRESTATIONS DIVERSES

Ventilation de la rubrique I des PRODUITS COURANTS si celle-ci représente un montant important

Refacturation téléphone	1.347.798	2.310.431
Travaux d'imprimerie	577.022	281.081
Refacturation timbrage + fournitures	585.690	335.418
Facturation frais communs	1.729.956	1.659.186
Vente carnets de membres	103.392	97.497
Refacturation entretien téléphone	338.275	227.178
Total	4.682.133	4.910.791

VI. COÛTS DU PERSONNEL

	1996	1995
A. Frais de personnel (rubrique II.C du compte de résultat) :		
1. Rémunérations et avantages sociaux directs	19.165.669	14.985.589
2. Cotisations patronales d'assurances sociales	6.439.334	4.380.297
3. Primes patronales d'assurances extralégales	295.519	305.112
4. Autres frais de personnel	276.094	208.948
5. Pensions	637.459	0
Total (A)	26.814.075	19.879.946
B. Coût du personnel permanent détaché auprès du parti (B)	0	0
C. Coût du personnel refacturé aux composantes (C)	0	0
D. Coût du personnel supporté par le parti (= A + B - C)	26.814.075	19.879.946

VII. CHARGES DE PROPAGANDE ET DE PUBLICITÉ SUPPORTÉES DANS L'EXERCICE

+ Frais de propagande et de publicité (rub.II.B.4 du compte de résultats)	8.315.125	5.600.386
+ Dépenses électorales (rub. II.B.5 du compte de résultats)	0	45.388.759
- Dépenses électorales activées (rub.II.6 du compte de résultats)	0	0
+ Dotation aux amortissements des frais de propagande portés à l'actif	0	0
+ Dotation aux provisions pour propagandes électorales	38.500.000	36.000.000
- Utilisations de provisions pour propagandes électorales	—	48.000.000
= Charges totales	46.815.125	38.989.145

VIII. RÉSULTATS EXCEPTIONNELS

A. Ventilation des autres produits de nature exceptionnelle si ceux-ci représentent un montant important (rub.VII.C du compte de résultats)		
Vente 2 offset	300.000	0
Annulation aides fédérations (antérieur à 1994)	1.601.590	0
Remboursement mobilhome assurance	0	834.114
Divers remboursements assurances	0	156.570
Remboursement factures (N.C.)	0	114.195
Reprise de 4 copiers/firme Minolta	45.000	0
Revente voiture	360.000	196.750
Total	2.306.590	1.301.629

	1996	1995
+ Résultat de l'exercice (rub.IX du compte de résultats)	1.550.228	1.020.750
+ Dotation aux amortissements et réductions de valeurs (rub.II du compte de résultats)	649.539	543.354
+ Dotations aux provisions (rub.II.F du compte de résultats)	38.500.000	99.825.577
- Utilisations de provisions (rub.II.F du compte de résultats)	0	48.000.000
= Montant de l'épargne	40.699.767	53.389.681

X. RÉSUME DES RÈGLES D'ÉVALUATION

a) Immobilisations incorporelles

Néant.

b) Immobilisations corporelles

Depuis l'exercice 1996, les immobilisations corporelles sont amorties selon les taux généralement admis.

c) Immobilisations financières

Sont enregistrées à leur valeur d'acquisition et ne concernent que des cautions.

d) Réserves affectées

Ces réserves reprennent le montant de l'autofinancement constitué en vue de l'acquisition d'un immeuble.

e) Plus-values de réévaluation

Néant.

f) Provisions pour propagandes électorales

Sont constituées systématiquement à l'effet de rencontrer les charges probables des élections législatives, communales, provinciales, européennes, régionales et autres.

g) Autres provisions

Néant, la provision existante a été portée en réserves affectées.

XI. ASSOCIATIONS ET GROUPEMENTS LIÉS AU PARTI

La liste des associations et groupements liés au parti qui ont versé des contributions au parti et/ou ayant bénéficié de dotations est reprise ci-dessous, avec mention du siège, de la forme juridique et du montant versé ou reçu (rubrique I.E et II.A.2 du compte de résultats).

Contributions des composantes

Associations nationales liées au Parti (remboursement émission TV par l'IEV)	97.200
Associations internationales liées au parti (remboursement de frais de voyage)	213.990
Contributions financières	7.684.925
Total	7.996.115

Associations et groupements liés au parti

— Parti Socialiste Européen	186.000
— P.A.C. A.S.B.L., Boulevard de l'Empereur, 15 - 1000 Bruxelles	1.800.000
— Concertation-Overleg Association de fait - gestion bâtiment et infrastructure -, Boulevard de l'Empereur, 13 - 1000 Bruxelles	2.250.000
— Action Commune Culture Socialiste (A.C.C.S.) A.S.B.L ., Boulevard de l'Empereur, 13, boîte 6 - 1000 Bruxelles	1.000.000
— Solidarité Socialiste FCD, Boulevard de l'Empereur, 15 - 1000 Bruxelles	2.400.000
— Confédération des Jeunesses Socialistes, Boulevard de l'Empereur, 15 - 1000 Bruxelles	325.000
— International Socialiste, Maritime House, Old Town, London SW 40 JW	657.720
— Mouvement des Jeunes Socialistes, Boulevard de l'Empereur, 15 - 1000 Bruxelles .	10.000
 Total	 8.628.720

5. OBSERVATIONS DU REVISEUR

Les travaux que j'ai effectués pour l'établissement de ce rapport financier sont appropriés, d'une part, à la mission prescrite par l'article 23 de la loi et, d'autre part, à la nature des activités qui doivent se refléter dans les comptes.

La démarche se distingue dès lors de celle qui est développée dans la révision des comptes d'une entreprise. Eu égard aux objectifs spécifiques du présent rapport financier définis en concertation avec la Commission de contrôle, je suis en mesure de confirmer :

- que les comptes annuels ont été établis selon le schéma arrêté par la Commission de contrôle;
- qu'ils découlent sans addition ni omission de la comptabilité de l'A.S.B.L. FONSOC;
- que le plan comptable utilisé est conforme à celui arrêté par la Commission de contrôle;
- que les écritures comptables s'appuient sur des pièces justificatives datées et portant un indice de référence à celles-ci.

Les règles d'évaluation ont été modifiées en ce qui concerne :

- 1°. le rythme d'amortissement des immobilisations corporelles acquises à partir du 1er janvier 1996;
- 2°. le reclassement des (autres provisions (en réserves affectées.

Durant le premier trimestre 1997, la Presse s'est faite l'écho de devoirs judiciaires qui auraient permis de localiser d'éventuels avoirs à l'étranger. A ce jour, compte tenu du manque d'informations directes et du secret de l'instruction, il n'est pas possible de mesurer l'impact de telles informations sur les comptes annuels de l'A.S.B.L.

6. RESUME DU RAPPORT FINANCIER

Le rapport financier relatif au Parti socialiste a été établi par le réviseur d'entreprises M. Francis WILMET, Place E. Dubois, 16 à 1390 Grez-Doiceau, conformément à l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989.

La forme de ce rapport financier a été approuvée par la Commission de contrôle instituée par l'article 1er de la même loi.

Les comptes annuels figurant dans le rapport couvrent les activités de la période du 1er janvier 1996 au 31 décembre 1996 de l'A.S.B.L. FONSOC.

Les résultats de l'exercice découlant des comptes annuels fournissent en synthèse les informations suivantes :

Produits courants.....	154.466.304
Charges courantes	157.593.041
 Résultat courant	 (3.126.737)
 ± Résultats financiers	 2.370.375
± Résultats exceptionnels	2.306.590
 Résultat de l'exercice	 1.550.228

Grez-Doiceau, le 25 mars 1997

Francis WILMET
Réviseur d'entreprises

3. VLAAMSE LIBERALEN EN DEMOCRATEN (V.L.D.)

FINANCIËEL VERSLAG

Boekjaar 1996

1. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen heb ik de eer U verslag uit te brengen over de uitvoering van het mandaat dat mij door de Raad van Bestuur van de VZW LIBERA, de VZW CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJKE INFORMATIE en de VLAAMSE LIBERALEN EN DEMOKRATEN, partij van de Burger, is toevertrouwd.

Overeenkomstig artikel 24 van de wet is het verslag gericht aan de Minister van Financiën, aan de Voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de Controlecommissie. Dit financieel verslag heeft betrekking op de jaarrekening, die de balans, de resultatenrekening en de toelichting omvat, van de politieke partij VLAAMSE LIBERALEN EN DEMOKRATEN, partij van de Burger. Deze jaarrekening stemt overeen met de consolidatie van de rekeningen van de entiteiten, zoals bedoeld in punt 2 (cf. infra).

2. IDENTIFICATIE VAN DE ENTITEITEN

2.1. Politieke partij

Vlaamse Liberalen en Democraten, partij van de Burger
Melsensstraat 34
1000 BRUSSEL

2.2. De in art. 22 van de financieringswet bedoelde instelling

LIBERA VZW
Melsensstraat 34
1000 Brussel

Leden van de beheerraad :
Herman De Croo
Voorzitter
Lepelstraat 57
9660 Brakel

Denys André
V.L.D. fractievoorzitter Vlaamse Parlement
Roodborststraat 10
9870 Zulte

Goovaerts Leo, advocaat
Secretaris-Penningmeester
Kerselarenlaan 116
1200 Brussel

Hugo Coveliers
Senator - V.L.D. fractievoorzitter Senaat
Edelinckstraat 17
2018 Antwerpen

Ward Beysen
Beheerder
Dr. Donnyplein 14
2610 Wilrijk

Datum van oprichting : 24 juli 1989

2.3. VZW die giften verzamelt (art. 71 WIB)

CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJKE INFORMATIE VZW
Melsensstraat 34
1000 Brussel

Samenstelling van de Beheerraad :

Herman De Croo
Voorzitter
Lepelstraat 57
9660 Brakel

Goovaerts Leo, advocaat
Penningmeester - Afgevaardigd Bestuurder
Kerselarenlaan 116
1200 Brussel

Dewael Patrick
Fraktieleider Kamer
Linderstraat 62
3700 Tongeren

Versnick Geert
Secretaris-generaal V.L.D.
Weegbreestraat 3
9031 Drongen

Datum van oprichting : 20 augustus 1985

3. ADMINISTRATIE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE

3.1. Administratieve organisatie

Libera VZW (art., 22 Financieringswet) ontvangt dotaties van de Kamer en Senaat en maakt deze over aan de politieke partij Vlaamse Liberalen en Democraten, partij van de Burger. Het Centrum voor Maatschappelijke Informatie VZW ontvangt werkingstoelagen van de politieke partij Vlaamse Liberalen en Democraten.

3.2. Methode van boekhouden

De boekhouding van elke entiteit werd gedurende 1996 behouden volgens het systeem van de dubbele boekhouding.

Het rekeningstelsel benadert de minimumindeling van het algemeen rekeningstelstel, aangepast aan de aard van de activiteiten van elke entiteit.

De kosten van de activiteiten worden voornamelijk opgenomen op een accrual basis.

3.3. Waarderingsregels

- Waarderingsregels met betrekking tot uitgaven voor verkiezingspropaganda :
- Alle verkiezingskosten worden geboekt op basis van de reële uitgaven en/of per 31 december ontvangen facturen.
- Jaarlijks wordt een provisie aangelegd voor toekomstige verkiezingsuitgaven.

4. JAARREKENING

De jaarrekening omvat de balans (pagina's 7 en 8) en de resultatenrekening (pagina's 9, 10 en 11), alsook de toelichting (vanaf pagina 11) overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven door de verkiezing van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen.

De opschriften van de rekeningen en de rubrieken zijn aangepast aan de aard van de activiteiten van een politieke partij.

De jaarrekening geeft in één document de gegevens weer komende van de VZW's en de partij. Dit stemt overeen met de som van elke individuele rekening van de entiteiten, na correctie voor de onderlinge transacties. Dit geconsolideerd resultaat heeft tot doel een totaal overzicht te geven van de financiële toestand van de politieke partij.

JAARREKENING « POLITIEKE PARTIJEN » V.L.D.

1. BALANS

	1996	1995
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	58.236.963	61.483.283
I. Immateriële vaste activa (Toel. II)	3.819.688	5.040.000
II. Materiële vaste activa (Toel. II)	54.301.780	56.280.005
A. Terreinen en gebouwen	48.996.047	50.920.556
B. Installaties, machines en uitrusting	5.078.816	5.161.837
C. Meubilair en rollend materieel	226.917	197.612
D. Leasing en soortgelijke rechten	—	—
E. Overige materiële vaste activa	—	—
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	—	—
III. Financiële vaste activa (Toel. II)	115.495	163.278
IV. Vorderingen op meer dan één jaar	—	—
VLOTTENDE ACTIVA	33.974.789	23.320.620
V. Voorraden	—	—
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	19.016.130	18.654.578
A. Handelsvorderingen	2.263.479	4.901.927
B. Overige vorderingen	16.752.651	13.752.651
VII. Geldbeleggingen	—	—
VIII. Liquide middelen	13.419.946	3.791.196
IX. Overlopende rekeningen	1.538.713	874.846
TOTAAL DER ACTIVA	92.211.752	84.803.903
PASSIVA		
PERMANENTE MIDDELEN	49.999.443	27.710.885
I. Patrimonium (toelichting I)	4.468.394	-16.935.175
A. Toegewezen reserves	—	—
B. Maatschappelijk fonds	-42.376.665	-63.780.234
C. Herwaarderingsmeerwaarde	46.845.059	46.845.059
D. Overgedragen resultaat	—	—
II. Voorzieningen risico's & kosten (toel III)	12.838.248	1.763.559
A. Voorzieningen verkiezingspropaganda	11.250.000	—
B. Andere voorzieningen	1.588.248	1.763.559
III. Schulden op meer dan één jaar	32.692.801	42.882.501
A. Financiële schulden	32.692.801	42.882.501
1. Kredietinstellingen	32.692.801	42.882.501
2. Leasingschulden en soortgelijke	—	—
3. Overige leningen	—	—
B. Schulden t.a.v. leveranciers	—	—
C. Overige schulden	—	—
VLOTTENDE PASSIVA	42.212.309	57.093.018
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	41.610.746	54.114.034
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	19.600.998	35.144.861
B. Financiële schulden	10.000.000	10.000.000
1. Kredietinstellingen	10.000.000	10.000.000
2. Overige schulden	—	—
C. Schulden aan leveranciers	2.579.246	2.774.999
D. Schulden met betrekking tot belastingen bezoldigingen en sociale lasten	1.756.810	3.226.672
1. Belastingen	—	—
2. Bezoldigingen en sociale lasten	1.756.810	3.226.672
E. Overige schulden	7.673.692	2.967.502
V. Overlopende rekeningen	601.563	2.978.984
TOTAAL DER PASSIVA	92.211.752	84.803.903

2. RESULTATENREKENING

	1996	1995
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	124.882.898	164.924.266
A. Dotaties (art.16 van de wet van 4/7/1989)	85.997.096	81.949.446
1. Kamer	43.553.864	41.261.914
2. Senaat	42.443.232	40.687.532
B. Giften VZW	—	—
C. Giften, schenkingen of legaten	—	—
D. Bijdragen van de fracties	23.437.880	65.138.326
1. Kamer	8.211.136	7.760.000
2. Senaat	4.762.344	4.780.326
3. Gemeenschapsraden	10.104.000	6.700.000
4. Gewestraden	—	168.000
5. Andere (toel XI)	360.400	45.730.000
E. Bijdragen partijgeledingen (toel XI)	—	—
F. Lidgeleden (toel IV)	11.108.657	16.149.630
G. Opbrengsten uit het onroerend verm	—	—
H. Opbrengsten manifestaties, publicaties en reclame	3.881.933	878.200
I. Diverse prestaties	457.332	808.664
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	97.116.845	185.590.115
A. Dotaties	14.384.721	1.602.172
1. Federaties en lokale bewegingen	10.000.000	—
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij (toel. XI)	4.384.721	1.602.172
B. Diensten en diverse goederen	47.563.165	153.118.442
1. Huisvestingskosten (*)	3.729.263	5.169.529
2. Administratieve werkingskosten (*)	21.657.134	18.570.342
3. Publicaties (*)	6.067.646	6.325.617
4. Kosten voor recl. prop., partijvergader (*)	12.182.950	2.939.491
— gevoerde campagnes	10.258.037	—
— andere	1.924.913	2.939.491
5. Verkiezingsuitgaven	—	118.668.704
— nationale	—	43.492.951
— tussenkomst voor rekening kandidaten	—	74.931.202
— nagekomen m.b.t. vorige jaren	—	244.551
6. Verkiezingsuitgaven geactiveerd (in-)	—	—
7. Diverse kosten (*)	3.926.172	1.444.759
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toelichting VI)	19.208.674	29.581.577
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op vaste activa (Toel. II)	4.885.596	4.524.365
E. Waardeverminderingen op voorr. en vord.	—	—
F. Voorziening voor risico's en kosten (besteding+terugneming-) (Toel. III)	11.074.689	-3.236.441
G. Courante fiskale kosten	—	—
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VOOR FINANCIËLE RESULTATEN	27.766.053	-20.665.849
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	60.262	81.482
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	—	—
B. Opbrengsten uit vloottende activa	60.262	81.482
C. Overige financiële opbrengsten	—	—
V. FINANCIËLE KOSTEN	6.422.746	6.989.234
A. Kosten van schulden	6.398.401	6.912.413
B. Waardeverminderingen op vloottende activa andere dan bedoeld onder II E	—	—
C. Overige financiële kosten	24.345	76.821
RESULTAAT UIT COURANTE WERKING	21.403.569	-27.573.601
NA FINANCIËEL RESULTAAT		
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	—	—
A. Opbrengsten uit het verleden	—	—
B. Uitzonderlijke lidgelden	—	—
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten	—	—
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	—	24.377.443
A. Kosten uit het verleden	—	—
B. Overige uitzonderlijke kosten (Toel VII.B)	—	24.377.443
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	21.403.569	-51.951.044

3. TOELICHTING

I. EVOLUTIE VAN HET PATRIMONIUM (Rubriek I van het passief)

	Per einde van vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Per einde van het boekjaar
Toegewezen reserves	—	—	—	—
Maatschappelijk fonds	-63.780.234	21.403.569	—	-42.376.665
Herwaarderingsmeerw.	46.845.059	—	—	46.845.059
Overgedragen resultaat	—	—	—	—
Patrimonium	-16.935.175	21.403.569	—	4.468.394

II. STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Financiële vaste activa
a) Aanschaffingswaarde			
Per einde van het vorige boekjaar	6.300.000	22.699.311	163.278
Mutaties tijdens het boekjaar	79.376	1.607.683	—
— Aanschaffingen	79.376	1.607.683	—
— Overdracht en buitengebruikstellingen	—	—	—
— Andere mutaties	—	—	-47.783
Per einde van het boekjaar	6.379.376	24.306.994	115.495
b) Meerwaarden			
Per einde van het vorige boekjaar	—	46.845.059	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
— Geboekt	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	46.845.059	—
c) Afschrijvingen en waardeverminderingen			
Per einde van het vorige boekjaar	1.260.000	13.264.365	—
Mutaties tijdens het boekjaar	1.299.688	3.585.908	—
— Geboekt	1.299.688	3.585.908	—
— Teruggenomen want overtollig	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	2.559.688	16.850.273	—
d) Niet opgevraagde bedragen			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—	—
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	3.819.688	54.301.780	115.495

III. EVOLUTIE VAN DE VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN

	Voorzieningen Verkiezings-propaganda	Andere voorzieningen
Per einde van het vorige boekjaar	—	1.763.559
Mutaties van het boekjaar	11.250.000	-175.311
— Toevoeging	11.250.000	—
— Terugneming	—	-175.311
Per einde van het boekjaar	11.250.000	1.588.248

IV. LIDGELDEN

	1996	1995
Lidgelden ontvangen door de partij (a)	11.108.657	16.149.630
Lidgelden doorgestort (b)	—	—
Nettobedrag van de lidgelden (a)-(b) (Rub. I.F. Res. Rek.)	11.108.657	16.149.630

V. DIVERSE PRESTATIES

Uitsplitsing van post I van de courante opbrengsten indien deze een belangrijke bedrag vertegenwoordigt.

	1996
Publiciteit in eigen uitgaven	408.267
Verkoop promotiemateriaal	49.065
—	—
—	—

VI. PERSONEELSKOSTEN

	1996	1995
A. Personeelskosten (Rub.II C Res. Rek.)		
1. Bezoldigingen en rechtstr. soc. voord.	11.807.132	16.734.524
2. Patronale bijdrage	4.014.848	4.602.277
3. Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekeringen	—	—
4. Andere personeelskosten	2.296.593	5.074.997
5. Ouderdoms-en overlevingspensioenen	232.716	191.556
TOTAAL (A)	18.351.289	26.603.354
B. Personeel duurzaam gedetacheerd bij de partij (B)	857.385	2.978.223
C. Personeelskosten geherfakteerd aan geledingen (C)	—	—
D. Personeelskosten gedragen door de partij (A+B+C)	19.208.674	29.581.577

VII. KOSTEN VAN PROPAGANDA, PUBLICITEIT EN VERKIEZINGSUITGAVEN TEN LASTE GELEGD VAN HET JAAR

	1996	1995
+ Kosten voor propaganda en publiciteit (Rub.II B 4 Res. Rek.)	12.182.950	2.939.491
+ Verkiezingsuitgaven (Rub.II B 5 Res. Rek.)	—	118.668.704
— nationaal	—	43.492.951
— tussenkomst voor kandidaten	—	74.931.202
— m.b.t. vorige jaren	—	244.551
- Verkiezingsuitgaven geactiveerd (Rub.II B 6 Res.Rek.)	—	—
+ Afschr. op kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda	—	—
+ Toevoeging aan voorzieningen voor verkiezingspropaganda	11.250.000	—
- Terugneming van voorziening voor verkiezingspropaganda	—	-5.000.000
TOTAAL	23.432.950	116.608.195

VIII. UITZONDERLIJKE RESULTATEN

	1996	1995
A. Uitsplitsing van de post « overige uitzonderlijke opbrengsten indien bel. (Rub. VIII Res.Rek.)	—	—
TOTAAL	—	—
B. Uitsplitsing van de post « overige uitzonderlijke kosten » indien belangrijk (Rub. VIII B Res.Rek)		
Nationaal referendum.....	—	24.377.443
TOTAAL	—	24.377.443

	1996	1995
A. Oorsprong der middelen		
+ Resultaat van het boekjaar	21.403.569	-51.951.044
+ Toevoeging aan afschr. en waardevermind. (Rub. II Res.Rek.)	4.885.596	4.524.365
+ Toevoeging aan voorzieningen (Rub. II F Res. Rek.)	11.250.000	—
- Terugneming van voorzieningen (Rub. II F Res.Rek.)	175.311	5.000.000
= Gespaarde bedragen	37.363.854*	-52.426.679

* voornamelijk aangewend ter aanzuivering der uitstaande leningen

X. SAMENVATTING VAN DE WAARDERINGSREGELS

Met andere woorden de politiek i.v.m. de samenstelling van afschrijvingen, waardeverminderingen, voorzieningen, reserves en herwaardering.

a) Immateriële vaste activa

Uitzonderlijk werden de congreskosten van 1994 geactiveerd. Deze congreskosten worden afgeschreven over 5 jaar. Er werden geen nieuwe kosten geactiveerd.

b) Materiële vaste activa

Het bureelmateriaal, computerapparatuur en kantoorinrichting werden afgeschreven à rato van 20 % per jaar. De gebouwen werden geherwaardeerd. De herwaardering wordt afgeschreven over 20 jaar.

c) Vorderingen en schulden

Vorderingen en schulden worden gewaardeerd aan nominale waarde; waardeverminderingen worden geboekt als op balansdatum de invorderbaarheid als moeilijk beschouwd wordt.

d) Financiële vaste activa

De borgtochten in contanten worden op de balans tot uitdrukking gebracht.

e) Voorzieningen voor verkiezingspropaganda

Vanaf 1 januari 1996 wordt een provisie aangelegd. BF 11.250.000 is de voorziening voor 1996.

f) Andere voorzieningen

De wettelijke voorzieningen inzake verlofgeld en andere belangrijke kosten noodzakelijk om de annaliteit van kosten en uitgaven te benaderen werden geboekt.

XI. VERENIGINGEN EN GROEPERINGEN VERBONDEN MET DE PARTIJ

De lijst van de verenigingen en groeperingen verbonden met de partij, die bijdragen betaald hebben en/of die genoten hebben van dotaties, wordt hierna opgenomen, met vermelding van de zetel, de rechtsvorm en de gestorte en/of ontvangen bedragen (rub. result.rek. I E en II A 2).

Lijst van de dotaties aan « Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij » :

1. Europese Liberalen en Demokraten	311.078
Lidgelden	
Belliardstraat - 1043 Brussel	
2. Liberaal Studie Centrum VZW	1.450.000
Bijdragen	
Melsensstraat 34 - 1000 Brussel	
3. Liberal International	607.643
Bijdragen	
Belliardstraat - 1043 Brussel	
4. Paul Hymans-centrum	1.016.000
Deelname 150 jaar liberalisme	
Napelstraat 39 - 1050 Brussel	
5. Instituut voor Kadervorming	1.000.000
Prestaties	
Melsensstraat 34 - 1000 Brussel	
	4.384.721

Opgave van de « Bijdragen van de fractie » - 5. « Anderen »

Afdrachten van mandatarissen	360.400
	360.400

5. AANTEKENINGEN VAN DE REVISOR

De werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, met het oog op het opstellen van het financieel verslag, zijn aangepast enerzijds aan de opdracht conform artikel 23 van de wet en anderzijds aan de aard van de activiteiten zoals die zich weerspiegelen in de rekeningen. De benadering onderscheidt zich aldus van deze die ontwikkeld is voor de controle van de rekeningen van een onderneming.

Rekening houdend met de specifieke objectieven van onderhavig financieel verslag, bepaald in gemeenschappelijk overleg met de Controlecommissie, kunnen wij bevestigen

dat :

- de jaarrekening opgesteld is volgens het schema, uitgevaardigd door de Controlecommissie;
- zij voortvloeit, zonder toevoeging of weglatting, uit de boekhouding van de entiteiten vermeld onder punt 2 supra;
- het gebruikte rekeningstelsel conform is aan datgene, opgesteld door de Controlecommissie, aangepast aan de gewijzigde verslaggeving voor politieke partijen;
- de boekingen geschieden aan de hand van gedagtekende verantwoordingsstukken, waarnaar zij verwijzen.

Opgemaakt te Brussel, 11 maart 1997

Doms Willy
Bedrijfsrevisor

SAMENVATTING VAN HET FINANCIËEL VERSLAG

Voor de VLAAMSE LIBERALEN EN DEMOKRATEN, partij van de Burger, heeft ondergetekende bedrijfsrevisor Doms Willy, financieel verslag uitgebracht conform artikel 23 van de wet van 4 juli 1989.

De vormgeving van dit financieel verslag werd goedgekeurd door de Controlecommissie die werd opgericht krachtens artikel 1 van voornoemde wet.

De jaarrekening opgenomen in het verslag behelst de activiteiten over de periode van 1 januari 1996 tot 31 december 1996 van de partij VLAAMSE LIBERALEN EN DEMOKRATEN (nationaal secretariaat), alsook van de VZW's LIBERA en CENTRUM VOOR MAATSCHAPPELIJKE INFORMATIE.

De resultaten van het boekjaar, die uit de jaarrekening voortvloeien, vatten volgende gegevens samen :

Courante opbrengsten	124.882.898
Courante kosten	-97.116.845
	27.766.053
+ Financieel resultaat	-6.362.484
+ Uitzonderlijke resultaten	—
	21.403.569
Winst van het boekjaar	

Opgemaakt te Brussel op 11 maart 1997

Doms Willy
Bedrijfsrevisor

4. SOCIALISTISCHE PARTIJ (S.P.)

FINANCIËEL VERSLAG

Boekjaar 1996

1. INLEIDING EN VERLOOP VAN DE OPDRACHT

1.1. Inleiding

Overeenkomstig artikel 23 van de Wet van 4 juli 1989 (gewijzigd door het artikel 10 van de Wet van 19 mei 1994) betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen heb ik de eer U verslag uit te brengen over de uitvoering van het mandaat dat mij door de algemene vergadering van de VZW SOCFIN van 23 december 1996 is toevertrouwd.

Onze controleopdracht werd ons recent toevertrouwd en heeft betrekking op het boekjaar afgesloten op 31 december 1996 en geldt onze opinie over de resultatenrekening in de mate dat deze niet beïnvloed werd door elementen ontstaan in vorige boekjaren. Derhalve hebben wij geen werkzaamheden uitgevoerd op de openingssaldi van de rekeningen. Wat het vorig boekjaar betreft, verwijzen wij naar het financieel verslag van onze confrator W.E. De Mey van 20 maart 1996.

Overeenkomstig artikel 24 van de Wet is het verslag gericht aan de Minister van Financiën, aan de Voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de Controlecommissie.

Dit financieel verslag heeft betrekking op de jaarrekening die de balans, de resultatenrekening en de toelichting omvat, van de politieke partij SOCIALISTISCHE PARTIJ.

Deze jaarrekening stemt overeen met de consolidatie van de rekeningen van de entiteiten, zoals bedoeld in punt 2 (cfr. infra).

2. IDENTIFICATIE VAN DE ENTITEITEN

2.1. Politieke partij

Benaming : Socialistische Partij
Adres : Keizerslaan 13, 1000 BRUSSEL
Tel. : (02) 548.32.11

2.2. De in artikel 22 van de financieringswet bedoelde instelling

Benaming : Socialistische Stichting voor Beheer en Financiën (SOCFIN)
Adres : Keizerslaan 13, 1000 BRUSSEL
Beheerraad :
— Louis TOBACK, Senator, Voorzitter van de Socialistische Partij, Goede Haardlaan 10 te 3001 HERVERLEE
— Linda BLOMME, Nationaal Secretaris van de Socialistische Partij, Lode Brionstraat 19, 2610 WILRIJK - ANTWERPEN, penningmeester
— Gilbert BOSSUYT, Fraktievoorzitter van de SP in het Vlaamse Parlement, Edgard Tinelstraat 7, 8930 MENEN
— Guido TRIEST, Secretaris van de Raad van Beheer van de V.Z.W. SEVI, BEEKstraat 8, 9255 BUGGENHOUT
— Lode HANCKE, Ere-volksvertegenwoordiger, L. Van Berckenlaan 38, 2600 BERCHEM
Datum van oprichting : 18 juli 1989.

2.3. VZW die giften en andere financiële middelen verzamelt

Benaming : Aktie en Informatie (in liquidatie)
Adres : Keizerslaan 13, 1000 BRUSSEL
Beheerraad :
— Linda BLOMME, Nationaal Secretaris, Lode Brionstraat 19, 2610 WILRIJK
— Lode HANCKE, Ere-volksvertegenwoordiger, L. Van Berckenlaan 38, 2600 BERCHEM
— Gilbert BOSSUYT, Fraktievoorzitter van de SP in het Vlaamse Parlement, Edgard Tinelstraat 7, 8930 MENEN
— Fred ERDMAN, Senator, Amerikalei 25/27 bus 16, 2000 ANTWERPEN

— Guido TRIEST, Secretaris van de Raad van Beheer van de V.Z.W. SEVI, BEEKstraat 8, 9255 BUGGENHOUT

Datum van oprichting : 17 september 1987.

3. ADMINISTRATIEVE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE

3.1. Administratieve organisatie

De partijgeledingen hebben een afzonderlijke boekhouding en administratie welke niet nationaal gecentraliseerd worden.

Onder de partijgeledingen wordt verstaan de federaties en afdelingen, die autonomie hebben, zowel op het vlak van aanwending van hun middelen als van de boekhoudkundige verwerking ervan. Deze laatsten zijn dan ook niet geïntegreerd in de boekhouding van de partij zoals hiervoor gedefinieerd, en die het voorwerp van ons verslag uitmaken.

3.2. Methode van boekhouden

De boekhouding van elke entiteit wordt afzonderlijk bijgehouden volgens een systeem van boeken en rekeningen, overeenkomstig de regels van het dubbel boekhouden.

De boekhouding is aangepast aan de aard en de omvang van de activiteiten van elke entiteit.

Het rekeningensysteem is afgeleid van de minimumindeling van het algemeen rekeningensysteem, aangepast aan de aard van de activiteiten van elke entiteit.

De kosten van de activiteiten worden opgenomen in de kosten van het boekjaar wanneer ze rechtstreeks kunnen toegewezen worden aan de activiteiten van deze periode. De dotaties aan de partijgeledingen daarentegen worden opgenomen op het moment van hun betaling.

De opbrengsten worden in het resultaat opgenomen vanaf het ogenblik dat een vordering juridisch vaststaat en zeker is met uitzondering van de lidgelden. Deze worden geboekt in de opbrengsten na hun ontvangst en doorstorting vanuit de partijgeledigen.

3.3. Waarderingsregels

De hierbijgevoegde rekeningen worden in principe opgesteld op basis van de boekhoudkundige beginselen en waarderingsregels in overeenstemming met de wet van 17 juli 1975 en in uitvoering van deze Wet uitgevaardigde Koninklijke Besluiten. Het continuiteitsprincipe met betrekking tot de toegepaste boekings- en waarderingsregels werd gerespecteerd.

Dit houdt onder meer in dat :

- De immateriële vaste activa worden afgeschreven over een looptijd van 5 jaar (lineair).
- De vaste activa worden als volgt afgeschreven :

	Looptijd
Installaties, machines en uitrusting	5 jaar (lineair)
Meubilair	10 jaar (lineair)
Rollend materieel	5 jaar (lineair)

Gedurende het boekjaar 1996 werden de afschrijvingstermijnen met betrekking tot computers, meubilair en rollend materieel gewijzigd. De impact op het resultaat van het boekjaar is echter niet belangrijk.

— De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of tegen marktwaarde indien deze laatste lager is dan de kostprijs. In dit verband werd een afwaardering voor verouderde stock doorgevoerd van BEF 1.855.707.

— De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Waardeverminderingen voor dubieuze of oninbare vorderingen worden geboekt en afgetrokken van de posten van het aktief waarop ze betrekking hebben. In dit verband werd een afwaardering voor oninbare vorderingen doorgevoerd van (afgerond) BEF 2.600.000.

— Voorzieningen voor risico's en kosten worden aangelegd in functie van de te verwachten kosten en uitgaven voor het volgend boekjaar, in de mate dat zij op balansdatum waarschijnlijk of zeker zijn en kunnen gewaardeerd of geraamd worden op basis van objectieve beoordelingscriteria door de Raad van Beheer. In het ander geval, worden de kosten en uitgaven ten laste gelegd van het boekjaar van betaling.

Met betrekking tot de voorziening voor verkiezingsuitgaven hebben wij vastgesteld dat in 1996 een bedrag van BEF 10 miljoen opgenomen werd in de voorziening, en een totaal bedrag van BEF 10 miljoen doorgestort werd naar de federaties voor de decentrale werking. De aangroei van de provisie in de boeken van de VZW

SOCFIN is dus BEF 10 miljoen (of 12,5 % van de dotaties), in vergelijking met BEF 20 miljoen verleden jaar (of 25 % van de dotaties).

— De schulden (op meer dan één jaar - op ten hoogste één jaar) en de overlopende rekening (passief) worden gewaardeerd aan nominale waarde. Er wordt rekening gehouden met de nog te betalen kosten op balansdatum die betrekking hebben op het lopende boekjaar. In dit verband werd een voorziening voor vakantiegeld opgesteld ten belope van BEF 6.138.678 en evenals voor het gedeelte de nog te betalen huurlast ten belope van BEF 975.943

— Wat de opbrengsten betreft, deze worden geboekt op het tijdstip van de effectieve inning ervan, meer bepaald worden de lidgelden geboekt na ontvangst en doorstorting vanuit de federaties naar de nationale zetel. Een toerekening van deze baten aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben zou resulteren in een meeropbrengst in het betrokken boekjaar, echter in de mate dat de effectieve inning ervan zeker is.

— Er werden geen verkiezingsuitgaven geactiveerd.

Voor meer details in verband met de waarderingsregels verwijzen wij naar de toelichting bij de jaarrekening.

4. JAARREKENING

De jaarrekening omvat de balans en de resultatenrekening en de toelichting overeenkomstig artikel 23 van de Wet van 4 juli 1989 (gewijzigd door het artikel 10 van de Wet van 19 mei 1994) betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen.

De opschriften van de rekeningen en de rubrieken zijn aangepast aan de aard en de omvang van de activiteiten van een politieke partij.

De jaarrekening geeft in één enkel document de gegevens weer, komende van de twee VZW's en de Partij (feitelijke vereniging). Deze jaarrekening stemt overeen met de som van elke individuele rekening van de drie entiteiten (voor de VZW Aktie en Informatie enkel de resultatenrekening) na correctie voor de onderlinge transacties. Het geconsolideerd resultaat heeft tot doel een globaal overzicht te geven van de financiële toestand van de politieke partij.

Tijdens het boekjaar 1996 heeft de Raad van Beheer beslist de VZW Aktie en Informatie liquideren. Wij hebben vastgesteld dat het bankoverschot, zijnde BEF 5.846.343 zoals statutair bepaald, in de boekhouding van de Socialistische Partij werd opgenomen. Wij hebben zelf geen controlewerkzaamheden uitgevoerd op de liquidatie. Wel hebben wij de bewegingen tussen de door onze confrator W.E. De Mey & Co. Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door de heer W.E. De Mey, gecertificeerde saldi en het uiteindelijke liquidatiesaldo nagekeken. Wij hebben inmiddels vastgesteld dat de formele procedures voor de liquidatie in uitvoering zijn.

De aanverwante componenten en nevenorganisaties (inclusief de federaties, de afdelingen en de fracties) worden in dit verslag als derden beschouwd. De juistheid van openstaande rekeningen met deze entiteiten ten gevolge van de onderlinge transacties werd ons verzekerd door middel van saldobevestigingen indien van toepassing.

Ook dient vermeld te worden dat de bedragen vermeld in de resultatenrekening onder hoofdingen IB Giften V.Z.W. en IC Giften, rekeningen of legaten, bijdragen betreffen komende van onder andere mandatarissen.

5. AANTEKENINGEN VAN DE REVISOR

De werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, met het oog op het opstellen van het financieel verslag, zijn aangepast enerzijds aan de opdracht conform artikel 23 van de Wet (gewijzigd door het artikel 10 van de Wet van 19 mei 1994) en anderzijds aan de aard van de activiteiten zoals die zich weerspiegelen in de rekeningen.

De benadering onderscheidt zich aldus van deze die ontwikkeld is voor de controle van de rekeningen van een onderneming.

Rekening houdend met de specifieke objectieven van onderhavig financieel verslag, bepaald in gemeenschappelijk overleg met de Controlecommissie, kunnen wij bevestigen dat :

- de jaarrekening opgesteld is volgens het schema, uitgevaardigd door de Controlecommissie;
- zij voortvloeit, zonder toevoeging of weglatting, uit de boekhouding van de verenigingen vermeld onder het punt 2 supra;
- het gebruikt rekeningenstelsel conform is aan datgene uitgevaardigd door de Controlecommissie (dit kan worden afgeleid uit het schema, maar een echt aangepast rekeningenstelsel met verplichte rekeningnummers is o.i. nog niet beschikbaar);
- de boekingen geschieden aan de hand van gedagtekende verantwoordingsstukken waarnaar zij verwijzen.

6. SAMENVATTING VAN HET FINANCIËEL VERSLAG

Voor de Socialistische Partij heeft het college van Commissaris-revisoren KPMG Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door de Heer W. Van Aerde en M. Swaelen en Co. Bedrijfsrevisoren vertegenwoordigd door de Heer M. Swaelen financieel verslag uitgebracht conform artikel 23 van de Wet van 4 juli 1989 (gewijzigd door artikel 10 van de Wet van 19 mei 1994).

De vormgeving van dit financieel verslag werd goedgekeurd door de Controlecommissie die werd opgericht krachtens artikel 1 van de voornoemde Wet.

De jaarrekening opgenomen in dit verslag, behelst de activiteiten van het Nationaal Secretariaat van de Socialistische Partij, van de VZW SOCFIN, opgericht conform artikel 22 van de Wet van 4 juli 1989 en van de VZW Aktie en Informatie (in liquidatie).

De activiteiten behelzen de periode van 1 januari 1996 tot 31 december 1996.

De resultaten van het boekjaar, die uit de jaarrekening voortvloeien, vatten volgende gegevens samen :

Courante opbrengsten	128.280.008
Courante kosten	(134.842.541)
Courant Resultaat	(6.562.533)
+/- Financieel resultaat	2.893.719
+/- Uitzonderlijk resultaat	50.000
Resultaat van het boekjaar	(3.618.814)

Opgemaakt te Brussel, op 26 maart 1997.

Het College van Commissarissen-Revisoren

Klynveld Peat Marwick Goerdeler
Bedrijfsrevisoren BCV
vertegenwoordigd door
W. Van Aerde
Bedrijfsrevisor

Swaelen & C° - Bedrijfsrevisoren
Burg. B.V.B.A.
vertegenwoordigd door
Marcel J.F. Swaelen
Bedrijfsrevisor

Bijlage : het financieel verslag voor het boekjaar eindigend op 31 december 1996.

7. BIJLAGEN

1. BALANS

	Boekjaar 31.12.1996	Boekjaar 31.12.1995
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	3.549.304	2.973.699
I. Immateriële vaste activa (Toelichting II)	375.100	—
II. Materiële vaste activa (Toelichting II)	3.003.979	2.807.523
A. Terreinen en gebouwen	—	—
B. Installaties, machines en uitrusting	1.978.053	760.439
C. Meubilair (10 %)en rollend materieel (20 %)	1.025.926	2.047.084
D. Leasing en soortgelijke rechten	—	—
E. Overige materiële vaste activa	—	—
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	—	—
III. Financiële vaste activa	170.225	166.176
IV. Vorderingen op meer dan 1 jaar	—	—
VLOTTENDE ACTIVA	107.083.287	83.694.723
V. Voorraden	990.587	2.573.025
VI. Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	5.122.975	8.546.294
A. Debiteuren	5.000.428	8.526.294
B. Overige vorderingen	122.547	20.000
VII. Geldbeleggingen	90.000.000	67.083.636
VIII. Liquide middelen	6.919.092	5.381.681
IX. Overlopende rekeningen	4.050.633	110.087
TOTAAL DER ACTIVA	110.632.591	86.668.422
PASSIVA		
PERMANENTE MIDDELEN	80.357.725	73.976.539
I. Patrimonium (Toelichting I).....	50.357.725	53.976.539
A. Reserves	1.379.865	1.347.301
B. Maatschappelijk fonds	48.977.860	52.629.238
C. Herwaarderingsmeerwaarden	—	—
D. Overgedragen resultaat	—	—
II. Voorzieningen voor risico's en kosten (Toelichting III)	30.000.000	20.000.000
A. Voorzieningen verkiezingspropaganda	30.000.000	20.000.000
B. Andere voorzieningen	—	—
III. Schulden op meer dan één jaar	—	—
A. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Leasingschulden en soortgelijke	—	—
3. Overige leningen	—	—
B. Schulden leveranciers	—	—
C. Andere schulden	—	—
VLOTTENDE PASSIVA	30.274.866	12.691.883
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	29.138.998	12.687.158
A. Op > 1 jaar die binnen het jaar verv.	—	—
B. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Overige leningen	—	—
C. Schulden leveranciers	17.114.751	8.911.602
D. Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	10.824.247	3.775.556
1. Belastingen	1.901.617	1.441.670
2. Bezoldigingen en sociale lasten	8.922.630	2.333.886
E. Overige schulden	1.200.000	—
V. Overlopende rekening	1.135.868	4.725
TOTAAL DER PASSIVA	110.632.591	86.668.422

2. RESULTATENREKENING

	Boekjaar 31.12.1996	Boekjaar 31.12.1995
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	128.280.008	128.845.825
A. Dotaties van Kamer en Senaat (art. 16 Wet van 4 juli 1989)	83.040.640	81.155.925
1. Kamer	40.757.908	40.213.438
2. Senaat	42.282.732	40.942.487
B. Giften VZW (bijdragen)	1.306.933	2.295.179
C. Giften, rekeningen of legaten (bijdragen)	1.386.538	—
D. Bijdragen van de fracties	6.200.000	9.900.000
1. Kamer	2.200.000	4.900.000
2. Senaat	2.000.000	4.000.000
3. Gemeenschapsraad	—	—
4. Gewestraden	2.000.000	1.000.000
5. Andere (te bepalen)	—	—
E. Bijdragen van partijgeledingen (Toelichting XI)	—	—
F. Lidgelden (Toelichting IV)	19.745.869	19.380.620
G. Opbrengsten uit onroerend vermogen	—	—
H. Opbrengsten van manifestaties, publicaties, reclame	4.516.797	3.814.998
I. Diverse prestaties	12.083.231	12.299.103
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	134.842.541	121.403.038
A. Dotaties	14.923.530	4.270.664
1. Federaties en lokale bewegingen	10.000.000	—
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij (toelichting XI)	4.923.530	4.270.664
B. Diensten en diverse goederen	49.447.335	82.871.479
1. Huisvestingskosten	4.883.754	3.538.031
2. Administratieve werkingskosten	19.388.553	12.672.932
3. Publicaties	15.269.362	14.902.149
4. Kosten voor reclame, propaganda en partijvergaderingen	9.905.666	4.624.724
5. Verkiezingsuitgaven	—	40.299.331
6. Verkiezingsuitgaven geactiveerd (-)	—	—
7. Diverse kosten	—	6.834.312
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (Toelichting VI)	53.865.793	32.035.782
D. Afschrijvingen, waardeverminderingen op vaste activa	1.508.994	1.816.235
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen	4.492.462	—
F. Voorzieningen voor risico's en kosten		
Toevoeging (+)	10.000.000	20.000.000
Terugnemingen (-)	—	(20.000.000)
G. Courante fiscale kosten	604.427	408.878
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VOOR FINANCIËEL RESULTAAT	(6.562.533)	7.442.787
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	2.910.223	2.353.985
A. Uit financiële vaste activa	—	—
B. Uit vloottende activa	2.910.223	2.273.577
C. Overige financiële opbrengsten	—	80.408
V. FINANCIËLE KOSTEN	(16.504)	(15.114)
A. Kosten van schulden	(96)	—
B. Uit vloottende activa	—	—
C. Overige financiële kosten	(16.408)	(15.114)
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINANCIËEL RESULTAAT	(3.668.814)	9.781.658
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	50.000	47.113
A. Opbrengsten uit voorgaande boekjaren	—	2.215
B. Uitzonderlijke lidgelden	—	—
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten	50.000	44.898
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN (-)	—	(366.806)
A. Kosten uit het verleden	—	—
B. Andere uitzonderlijke kosten (Toelichting VIII B)	—	(366.806)
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	(3.618.814)	9.461.965

3. TOELICHTING

1. EVOLUTIE VAN HET PATRIMONIUM

	Per einde vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Per einde boekjaar
Toegewezen reserves	1.347.301	32.564	—	1.379.865
Maatschappelijk fonds	52.629.238	—	(3.651.378)	48.977.860
Herwaarderingsmeerwaarden	—	—	—	—
Overgedragen resultaat	—	—	—	—
Patrimonium	53.976.539	32.564	(3.651.378)	50.357.725

2. STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Financiële vaste activa
a) Aanschaffingswaarde			
Per einde van het vorige boekjaar	—	15.963.006	166.176
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Aanschaffingen	468.875	1.611.675	4.049
— Overdracht en buitengebruikstelling	—	—	—
— Andere mutaties	—	—	—
Per einde van het boekjaar	468.875	17.574.681	170.225
b) Meerwaarden			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Geboekt	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—	—
c) Afschrijvingen			
Per einde van het vorige boekjaar	—	13.155.483	—
Mutaties tijdens het boekjaar			
— Geboekt	93.775	1.415.219	—
— Teruggenomen want overtollig	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	93.775	14.570.702	—
d) Niet opgevraagde bedragen			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
Per einde van het boekjaar (rubriek II van het passiva)	—	—	—
NETTO-BOEKWAARDE PER EINDE BOEKJAAR	375.100	3.003.979	170.225

3. EVOLUTIE VAN DE VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN

	Voorzieningen verkiezings-propaganda	Andere voorzieningen
Per einde van het vorige boekjaar	20.000.000	—
Mutaties tijdens het boekjaar		
— Toevoeging	10.000.000	—
— Terugneming	—	—
Per einde boekjaar (rubriek II van de passiva)	30.000.000	—

4. LIDGELDEN

	Boekjaar 1996	Boekjaar 1995
Lidgelden ontvangen door de partij (a)	19.745.869	19.380.620
Lidgelden doorgestort (b)	—	—
Nettobedrag van de lidgelden (a)-(b) (Rub. I.F. Result. rek.)	19.745.869	19.380.620

5. DIVERSE PRESTATIES

Uitsplitsing van de post I van de courante opbrengsten, indien deze een belangrijk bedrag vertegenwoordigt.

	Boekjaar 1996
Facturatie interne organisaties	5.636.098
Facturatie externe organisaties	—
Recuperatie diverse kosten	375.704
Recuperatie personeelskosten	6.071.429
Andere opbrengsten	—
TOTAAL	12.083.231

6. PERSONEELSKOSTEN

	Boekjaar 1996	Boekjaar 1995
A. Personeelskosten (Rubr. II.C. Resultatenrekening)		
1. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordeLEN	40.892.840	23.149.529
2. Werkgeverspremie voor sociale verzekeringen	11.391.962	7.640.243
3. Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekering	312.441	496.501
4. Andere personeelskosten	1.268.550	749.509
5. Ouderdoms- en overlevingspensioenen	—	—
TOTAAL (A)	53.865.793	32.035.782
B. Personeel duurzaam gedetacheerd bij de partij (B)	9.435.061	648.537
C. Personeelsleden geherfactureerd aan geledingen (C)	5.940.173	4.652.086
Personeelskosten gedragen door de partij (= A + B - C)	57.360.681	28.032.233

7. KOSTEN VAN PROPAGANDA, RECLAME EN VERKIEZINGSUITGAVEN

	Boekjaar 1996	Boekjaar 1995
+ Kosten voor propaganda en publiciteit (rub. II.B.4 Resultatenrekening)	9.905.666	4.624.724
+ Verkiezingsuitgaven (rub. II.B.5 Resultatenrekening)	—	40.299.331
- Verkiezingsuitgaven geactiveerd (rub. II.B.6 Resultatenrekening)	—	—
+ Afschrijving op kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda	—	—
+ Toevoeging aan voorzieningen voor verkiezingspropaganda	10.000.000	20.000.000
- Terugneming van voorzieningen voor verkiezingspropaganda	—	(20.000.000)
TOTALE KOSTEN	19.905.666	44.924.055

8. UITZONDERLIJKE RESULTATEN

	Boekjaar 1996	Boekjaar 1995
A. Uitsplitsing van de post "uitzonderlijke opbrengsten" indien belangrijk (rub. VII.C Resultatenrekening)	—	—
TOTAAL	—	—
B. Uitsplitsing van de post "uitzonderlijke kosten" indien belangrijk (rub. VIII.B Resultatenrekening)		
— Boeking verliezen op oninbare vorderingen	—	29.908
— Verlies op voorraad	—	288.622
TOTAAL	—	318.530

9. GESPAARDE BEDRAGEN

	Boekjaar 1996	Boekjaar 1995
+ Resultaat van het boekjaar (rub. IX Resultatenrekening)	(3.618.814)	9.461.965
+ Toevoeging aan afschrijvingen en waardeverminderingen (rub. II Resultatenrekening)	6.001.456	1.816.235
+ Toevoeging aan voorzieningen (rub. II.F Resultatenrekening)	10.000.000	20.000.000
- Terugneming van voorzieningen (rub. II.F Resultatenrekening)	—	(20.000.000)
= Gespaarde bedragen	12.382.642	11.278.200

10. SAMENVATTING VAN DE WAARDERINGSREGELS

Met andere woorden de politiek i.v.m. de samenstelling van afschrijvingen, waardeverminderingen, voorzieningen, reserves en herwaardering.

a) *Immateriële vaste activa*

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde. Zij worden afgeschreven volgens de lineaire methode op basis van de verwachte levensduur van 5 jaar of 20 %.

b) *Materiële vaste activa*

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde. Zij worden afgeschreven volgens de lineaire methode op basis van de verwachte levensduur.

	Aantal jaren
Installaties, machines en uitrusting	5 (lineair)
Meubilair	10 (lineair)
Rollend materieel	5 (lineair)

c) *Financiële vaste activa*

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde.

11. VERENIGING EN GROEPERINGEN VERBONDEN MET DE PARTIJ

De lijst van de verenigingen en groeperingen verbonden met de partij, die bijdragen betaald hebben en/of die genoten hebben van dotaties, wordt hierna opgenomen, met vermelding van de zetel, de rechtsvorm en de gestorte en/of ontvangen bedragen (rub. Resultatenrekening. I.E. en II.A.2).

Dotaties aan partijgeledingen :

- Socialistische Vrouwen VZW
Keizerslaan 13
1000 BRUSSEL ..... BEF 2.500.000
- Jong Socialisten VZW
Keizerslaan 13
1000 BRUSSEL ..... BEF 1.000.000

5. PARTI REFORMATEUR LIBERAL (P.R.L.)

RAPPORT FINANCIER

Exercice 1996

CHAPITRE 1. — INTRODUCTION

Le présent rapport a été établi en application de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, et en vertu de ma désignation en qualité de Réviseur par le Conseil d'Administration de l'A.S.B.L. GESTION ET ACTION LIBERALE en date du 21 mars 1994.

Il est adressé, conformément à l'article 24 de la loi, au Ministre des Finances et aux Présidents de la Chambre des Représentants et du Sénat, ainsi qu'à la Commission de Contrôle.

Ce rapport financier porte sur les comptes annuels de l'ASBL Gestion et Action Libérale (en abrégé GAL).

CHAPITRE 2. — IDENTIFICATION DES ENTITES

2.1. Parti politique

Parti Réformateur Libéral (en abrégé P.R.L.)
rue de Naples 41
1050 Bruxelles.

2.2. ASBL de gestion (article 22 de la loi)

ASBL Gestion et Action Libérale (en agrégé G.A.L.)
rue de Naples 41
1050 Bruxelles.

Cette ASBL a été créée le 20 juillet 1989.

Les statuts de cette ASBL ont été publiés à l'annexe du *Moniteur Belge* du 5 octobre 1989.

L'arrêté royal du 31 juillet 1989 agrée ladite institution comme étant habilitée à recevoir les dotations pour le financement des partis politiques.

Les Membres du Conseil d'Administration sont, au 31.12.1996:

- Louis MICHEL
- Serge KUBLA
- Antoine DUQUESNE
- François-Xavier de DONNEA
- Daniel DUCARME
- Didier REYNEDERS
- Lucien VANDERMEULEN
- Michel FORET

2.3. ASBL récoltant des dons (article 71 du C.I.R. ancien)

Compte tenu des nouvelles dispositions contenues dans la loi 18 juin 1993 modifiant la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, cette ASBL n'avait plus raison d'exister.

Elle a été dissoute en date du 13 décembre 1993 à l'issue d'une assemblée générale extraordinaire.

2.4. Autres ASBL

Il n'y a pas d'autres ASBL à prendre en considération. Le comptabilité et la gestion du parti politique sont localisées dans la seule ASBL dite de gestion (voir 2.2).

CHAPITRE 3. — ORGANISATION COMPTABLE ET ADMINISTRATIVE

3.1. Organisation administrative

Les dirigeants du PRL ont, dès la publication de la loi du 4 juillet 1989, décidé de créer l'ASBL GAL et d'intégrer dans cette seule ASBL toutes les opérations comptables et administratives relatives à l'association de fait qu'est le parti politique.

Cette décision a été entérinée lors du Conseil d'Administration tenu le 17 janvier 1990.

Il n'existe donc pas, depuis lors, de comptabilité du parti en dehors de l'ASBL Gestion et Action Libérale. Cette ASBL recueille notamment les recettes suivantes :

- les dotations prévues par la Loi du 4.7.1989
- les contributions des Groupes parlementaires de la Chambre et du Sénat et d'autres Institutions parlementaires
- les cotisations des Membres.

L'ASBL comptabilise et prend en charge toutes les dépenses (fonctionnement, personnel, amortissements, etc..) relative au fonctionnement du parti.

Par contre, les opérations réalisées par les Fédérations nationales ou régionales, par les Sections, par les Groupes parlementaires auprès des différentes assemblées fédérales, régionales et communautaires, ne sont nullement reprises dans la comptabilité de l'ASBL GAL. Ces entités restent totalement indépendantes et autonomes tant en ce qui concerne l'affectation de leurs ressources qu'en matière de tenue de la comptabilité.

3.2. Méthode comptable

Le comptabilité de l'ASBL est tenue selon un système de livres et de comptes et conformément aux règles usuelles de la comptabilité en partie double.

Le plan comptable s'inspire du plan comptable minimum normalisé qui a été, bien entendu, adapté aux activités liées à l'objet social de l'ASBL.

La comptabilité est appropriée à la nature et à l'étendue des activités de chaque entité.

Les coûts des activités sont considérés comme des charges de l'exercice lorsqu'ils peuvent être mis directement en relation avec les activités de cette période. Nous avons donc bien une comptabilité d'exercice pour l'ensemble des opérations à l'exception des éventuelles dotations à des composantes du parti. Dans ce cas, la charge est prise au moment de son décaissement.

Les produits sont comptabilisés en résultats dès qu'il existe une créance certaine et incontestable. En ce qui concerne les cotisations des membres, elles sont enregistrées en produits au moment de leur encaissement.

3.3. Règles d'évaluation

Les principales règles d'évaluation sont les suivantes :

- a. les créances et dettes sont estimées à leur valeur nominale
- b. les immobilisations corporelles acquises à l'état neuf (mobilier, machines de bureau, etc..) sont amorties en 4 ans.
- c. les immobilisations corporelles acquises en occasion sont amorties en deux ans.

Tout comme les années précédentes, il n'y a aucune immobilisation incorporelle mentionnée à l'actif de l'ASBL. Il n'y a donc pas de décision à prendre par le Conseil d'Administration à leur sujet.

3.4. Documents disponibles

Afin de nous permettre de rédiger le présent rapport, l'ASBL disposait également d'un bilan et d'un compte de résultats et d'un tableau de l'évolution du patrimoine.

Ces documents ont d'ailleurs été approuvés par une assemblée générale dûment convoquée à cette fin.

Nous avons également pris connaissance du rapport de gestion établi par le Conseil d'Administration.

CHAPITRE 4. — COMPTES ANNUELS

Les comptes annuels comprennent le bilan, le compte de résultats, ainsi que l'annexe conformément au prescrit de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, telle que modifiée par la loi du 19 mai 1994 se référant à l'arrêté royal du 8 octobre 1976 relatif aux comptes annuels des entreprises.

Les intitulés des comptes et des rubriques ont été adaptés aux caractéristiques des activités d'un parti politique.

Les comptes annuels regroupent sur un seul document les données provenant de la seule asbl GAL.

	EXERCICE 31.12.1996	EXERCICE 31.12.1995
ACTIF		
1. Immobilisations incorporelles (Annexe 2)	0	0
2. Immobilisations corporelles (Annexe 2)		
A. Terrains et constructions	24.638.893	18.248.034
B. Installations,machines et outillages	1.538.453	884.972
C. Mobilier et matériel roulant	5.911.190	3.134.511
D. Location-financement	2.692.197	1.868.662
E. Autres immobilisations corporelles	0	0
F. Immobilisations en cours	0	0
3. Immobilisations financières (Annexe 2)	753.162	753.162
4. Crédances à plus d'un an	0	0
TOTAL ACTIFS IMMOBILISES	35.533.895	24.889.341
5. Stocks	0	200.000
6. Crédances à un an au plus		
A. Débiteurs	2.847.259	3.117.800
B. Autres créances	3.117.365	2.359.025
7. Placements de trésorerie	52.802.308	10.009.414
8. Valeurs disponibles	7.594.189	5.298.970
9. Comptes de régularisation	1.576.420	0
TOTAL DES ACTIFS CIRCULANTS	67.937.541	20.985.209
TOTAL DE L'ACTIF	103.471.436	45.874.550
PASSIF		
1. Patrimoine (Annexe 1)		
A. Réserves affectées	0	0
B. Fonds social	6.100.952	72.110
C. Plus-value de réévaluation	0	0
D. Résultat reporté	0	0
2. Provisions pour risq. & ch. (annexe 3)		
A. Provisions pour propagandes électorales	60.000.000	17.500.000
B. Autres provisions	0	0
3. Dettes à plus d'un an		
A. Dettes financières		
1. Etablissement de crédit	19.022.389	13.626.487
2. Dettes de location-financement	1.625.539	1.417.113
3. Autres emprunts	0	0
B. Dettes fournisseurs	0	0
C. Autres dettes	0	0
TOTAL DES CAPITAUX PERMANENTS	86.748.880	32.615.710
4. Dettes à un an au plus		
A. Dettes à + 1 an échéant dans l'année	3.446.660	1.591.388
B. Dettes financières		
1. Etablissement de crédit	0	0
2. Autres emprunts	0	0
C. Dettes fournisseurs	10.448.244	9.167.734
D. Dettes fiscales, sociales et salar.		
1. Impôts	0	750.364
2. Rémunérations et charges sociales	2.407.000	1.680.998
E. Autres dettes	353.852	0
5. Comptes de régularisation	66.800	68.356
TOTAL DU PASSIF CIRCULANT	16.722.556	13.258.840
TOTAL DU PASSIF	103.471.436	45.874.550

	EXERCICE 31.12.1996	EXERCICE 31.12.1995
1. PRODUITS COURANTS		
A. Dotations (art.16-Loi 4.7.89 & Décret CRW)		
a. Chambre	33.798.208	31.230.093
b. Sénat	36.275.580	32.569.315
c. Décret C.R.W.	25.956.340	0
B. ASBL "dons"	0	0
C. Dons, donations, legs	500	5.637.804
D. Contributions des groupes		
1. Chambre	22.567.000	18.700.000
2. Sénat	17.791.992	14.400.000
3. Assemblée communautaire	10.690.000	6.662.000
4. Assemblées régionales	16.500.000	10.335.000
5. Autres	1.232.000	3.442.000
E. Contributions des composantes (annexe 11)	0	0
F. Cotisations des Membres (annexe 4)	6.665.083	6.304.025
G. Revenus du patrimoine immobilier	494.000	0
H. Recettes de manifestations, de publication et de publicité	0	0
I. Prestations diverses (annexe 5)	879.405	3.171.218
Total des produits courants	172.850.108	132.451.455
2. CHARGES COURANTES		
A. Dotations		
1. Fédérations et sections locales	3.955.833	0
2. Associations et groupements liés au Parti (annexe 11)	20.542.212	10.193.378
B. Services et biens divers		
1. Charges relatives aux bâtiments	24.498.045	10.193.378
2. Frais de fonctionnement administratif	3.846.447	3.319.383
3. Publications	31.772.656	25.163.336
4. Frais publicité, propagande et assemblée	6.455.865	3.911.302
5. Dépenses électorales	18.369.782	4.912.647
6. Dépenses électorales portée à l'actif	0	56.649.153
7. Dépenses diverses	0	0
C. Charges de personnel (annexe 6)	60.444.750	93.955.821
D. Amortissements et réductions de valeur sur immobilisations	31.643.545	21.376.915
E. Réductions de valeurs sur stocks et créances	5.164.406	2.489.786
F. Provision pour risques et charges	—	—
G. Charges fiscales courantes	42.500.000	0
Total des charges courantes	514.636	131.365
3. RESULTAT COURANT AVANT RESULTAT FINANCIER	164.765.382	128.147.265
4. PRODUITS FINANCIERS	8.084.726	4.304.190
A. Produits des immobilisations financières	0	0
B. Produits des actifs circulants	363.555	466.475
C. Autres produits financiers	55.640	30
5. CHARGES FINANCIERES		
A. Charges des dettes	-2.023.255	-1.509.622
B. Réductions de valeur s/actifs circulants autres que ceux visés sub 2 E	0	0
C. Autres charges financières	-82.037	-12.739
6. RESULTAT COURANT APRES RESULTAT FINANCIER	6.398.629	3.248.334
7. PRODUITS EXCEPTIONNELS		
A. Produits des exercices antérieurs	0	1.500.000
B. Appels de cotisations extraordinaires	0	0
C. Autres produits exceptionnels (annexe 8 A)	0	0
8. CHARGES EXCEPTIONNELLES		
A. Charges des exercices antérieurs	0	-1.325.000
B. Autres charges exceptionnelles (annexe 8 B)	-369.787	-3.376.367
9. RESULTAT DE L'EXERCICE	6.028.842	46.967

ANNEXES

ANNEXE 1 : EVOLUTION DU PATRIMOINE (Rubrique 1 du passif)

	Au terme de l'ex.precéd.	Affectations	Transferts	Au terme de l'exercice
Réserves affectées	—	—	—	0
Fonds social	72.110	6.028.842	—	6.100.952
Plus-values de réévaluation	—	—	—	0
Résultat reporté	—	—	—	0
	72.110	6.028.842	0	6.100.952

ANNEXE 2 : ETAT DES IMMOBILISATIONS

	Immobilisa. incorporelles	Immobilisa. corporelles	Immobilisa. financières
a) VALEUR D'ACQUISITION			
Au terme de l'ex.precédent	0	34.901.320	753.162
Mutations de l'exercice			
— Acquisitions	0	15.877.085	0
— Cessions et désaffectations	0	-340.617	0
— Autres mutations	0	0	0
Au terme de l'exercice	0	50.437.788	753.162
b) PLUS-VALUES			
Au terme de l'ex.precédent	0	0	0
Mutations de l'exercice			
— Actées	0	0	0
— Annulées	0	0	0
Au terme de l'exercice	0	0	0
c) AMORTISSEMENTS ET REDUCTIONS DE VALEUR			
Au terme de l'ex.precédent	0	10.765.141	0
Mutations de l'exercice			
— Actées	0	5.164.406	0
— Requis car excédentaires	0	-272.492	0
— Annulés	0	0	0
Au terme de l'exercice	0	15.657.055	0
d) MONTANTS NON APPELES			
Au terme de l'exercice précédent	—	—	0
Mutations de l'exercice			
Au terme de l'exercice	—	—	0
VALEUR COMPTABLE NETTE AU TERME DE L'EXERCICE	0	34.780.733	753.162

ANNEXE 3 : EVOLUTION DES PROVISIONS POUR RISQUES ET CHARGES (rubrique 2 du passif)

	Provisions pour dépenses électorales	Autres provisions
Au terme de l'ex.precédent	17.500.000	0
Mutations de l'exercice		
— Dotations	42.500.000	0
— Utilisations	0	0
Au terme de l'exercice	60.000.000	0

ANNEXE 4 : COTISATIONS DES MEMBRES

	EXERCICE 31.12.1996	EXERCICE 31.12.1995
Cotisations reçues par le parti (a)	6.665.083	6.304.025
Cotisations rétrocédées (b)	0	0
Solde net de cotisation (a)-(b) (= rub. 1 F cpte résultat)	6.665.083	6.304.025

ANNEXE 5 : PRESTATIONS DIVERSES

Ventilation de la rubrique 1.I des produits courants si celle-ci représente un montant important

	EXERCICE 31.12.1996
Frais de secrétariat récupérés.....	300.000
Autres récupérations diverses.....	579.405
	879.405

ANNEXE 6 : COUTS DE PERSONNEL

	EXERCICE 31.12.1996	EXERCICE 31.12.1995
A. Frais de personnel		
1. Rémunérations et avantages sociaux	22.158.727	12.017.161
2. Cotisations patronales	4.800.735	3.857.588
3. Primes patronales d'assurances	0	0
4. Autres frais de personnel	4.684.083	808.551
5. Pensions	0	0
	31.643.545	16.683.300
B. Coût du personnel permanent détaché auprès du parti.....	6.583.011	5.132.512
C. Coût du personnel refacturé aux composantes	0	0
D. Coût du personnel supporté par le parti(A+B-C)	38.226.556	21.815.812

ANNEXE 7 : CHARGES DE PROPAGANDE ET DE PUBLICITE SUPPORTÉES DANS L'EXERCICE

	EXERCICE 31.12.1996	EXERCICE 31.12.1995
+ Frais de propagande et publ. (rub.2 B 4)	18.369.782	4.912.647
+ Dépenses électorales (rub.2 B 5)	0	56.649.153
- Dépenses électorales activées (rub.2 B 6)	0	0
+ Dotations amortissements des frais de propagande portés à l'actif	0	0
+ Dotations aux provisions dépenses électorales	42.500.000	0
- Utilisations de provisions dépenses électorales	0	0
= Charges totales	60.869.782	61.561.800

ANNEXE 8 : RESULTATS EXCEPTIONNELS

	EXERCICE 31.12.1996	EXERCICE 31.12.1995
A. Ventilations des « Autres produits exceptionnels » si ceux-ci représentent un montant important (Rub. 7 C du cpte de résultat)		
— extourne frais à payer (provision).....	0	1.500.000
Total		
B. Ventilations des « Autres charges exceptionnelles » si celles-ci représentent un montant important (Rub. 8 B du cpte de résultat)		
— charges s/exercices antérieurs	0	1.325.000
— frais exceptionnels divers.....	369.787	3.376.367
Total		

ANNEXE 9 : EPARGNE

	EXERCICE 31.12.1996	EXERCICE 31.12.1995
+ Résultat de l'exercice (rub 9 cpte rés.)	6.028.842	46.967
+ Dotations aux amortissements et réductions de valeurs (rub 2 cpte rés.)	5.164.406	2.489.786
+ Dotations aux provisions (rub. 2 F cpte rés.)	42.500.000	0
- Utilisations de provisions (rub. 2 F cpte rés.)	0	0
= Montant de l'épargne	53.693.248	2.536.753

ANNEXE 10 : RESUME DES REGLES D'EVALUATION

a) *Immobilisations incorporelles*

SANS OBJET. Les dirigeants de l'ASBL ont pris comme décision de maintenir en charges toutes les dépenses électorales. Il n'y a donc pas d'activation de ces dépenses.

b) *Immobilisations corporelles*

- Immeubles : amortissements sur 20 ans.
- Aménagements dans l'immeuble: amortissements sur 15 ans.
- Machines de bureau : amortissements sur 4 ans.
- Matériel roulant : amortissements sur 5 ans.
- Mobilier de bureau : amortissements sur 10 ans.
- Matériel en leasing: amortissements selon le même plan que le remboursement de la dette de leasing.

c) *Immobilisations financières*

Les garanties et cautions versées sont estimées à la valeur nominale.

d) *Réserves affectées*

Sans objet.

e) *Plus-value de réévaluation*

Sans objet.

f) *Provisions pour propagande électorale*

Selon l'estimation des frais envisagés pour le futur, la provision est constituée.

g) *Autres provisions*

Sans objet.

ANNEXE 11 : ASSOCIATIONS ET GROUPEMENTS LIES AU PARTI

La liste des associations et groupements liés au parti qui ont versé des contributions au parti et/ou ayant bénéficié de dotations est reprises ci-dessous, avec mention du siège, de la forme juridique et du montant versé ou reçu. (rubriques 1 E et 2 A2 du compte de résultat).

	Charges	Produits
ASBL INTERGROUPE	2.682.642	0
ASBL MANDATAIRES COMMUNAUX ET PROVINCIAUX	39.364	0
ASBL ILFAC ..... rue de Naples 34 1050 Bruxelles	0	0
ASBL LA PENSEE LIBERALE ..... rue de Naples 41 1050 Bruxelles	4.326.772	0
ASSOCIATION JEUNES REFORMATEURS LIBERAUX ..... rue de Naples 34 1050 Bruxelles	1.000.000	0
F.D.F. ..... chaussée de Charleroi 1060 Bruxelles	12.000.000	0
Groupe PRL Sénat	493.434	0
	20.542.212	0

CHAPITRE 5. — OBSERVATIONS DU REVISEUR

Les travaux que nous avons effectués pour l'établissement de ce rapport financier sont appropriés d'une part à la mission prescrite par l'article 23 de la loi et d'autre part à la nature des activités qui doivent se refléter dans les comptes. La démarche se distingue dès lors de celle qui est développée dans la revision des comptes d'une entreprise.

Eu égard aux objectifs spécifiques du présent rapport financier définis en concertation avec la commission de contrôle, nous sommes en mesure de confirmer que :

- les comptes annuels ont été établis selon le schéma arrêté par la commission de contrôle;
- ils découlent sans addition ni omission de la comptabilité des associations identifiées au chapitre 2 ci-dessus;
- le plan comptable utilisé est conforme à celui arrêté par la Commission de contrôle;
- les écritures comptables s'appuient sur des pièces justificatives datées et portant un indice de référence à celles-ci.

Nous voudrions bien attirer l'attention sur le fait que les opérations comptables, financières et administratives réalisées par les Fédérations nationales ou régionales, par les Sections, par les Groupes parlementaires auprès des différentes assemblées fédérales, régionales et communautaires, NE SONT NULLEMENT REPRISES DANS LA COMPTABILITE DE L'ASBL GAL.

Ces entités restent totalement indépendantes et autonomes tant en ce qui concerne l'affectation de leurs ressources qu'en matière de tenue de la comptabilité.

La Commission de Contrôle n'a, à ce sujet, pas encore précisé exactement et/ou élargi la définition d'un parti politique.

Notre rapport financier se limite donc à la seule ASBL G.A.L.

Fait à Bruxelles, le 11 février 1997,

SPRL Eric MATHAY & C° - Reviseurs d'Entreprises représentée par Eric MATHAY, Reviseurs d'Entreprises

CHAPITRE 6. — RESUME DU RAPPORT FINANCIER

Le rapport financier relatif au Parti Réformateur Libéral a été établi par le Reviseur d'Entreprises, M. Eric MATHAY représentant la SPRL Eric MATHAY & C° - Reviseurs d'Entreprises, conformément à l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989.

La forme de ce rapport financier a été approuvée par la Commission de contrôle instituée par l'article 1er de la même loi.

Les comptes annuels figurant dans le rapport couvrent les activités de la période du 1er janvier au 31 décembre 1995 pour l'ASBL Gestion et Action Libérale créée en vertu de l'article 22 de la loi du 4 juillet 1989.

Les résultats de l'exercice découlant des comptes annuels fournissent en synthèse les informations suivantes :

Produits courants	172.850.108
Charges courantes	(164.765.382)
<hr/>	
RESULTAT COURANT	8.084.726
Résultats financiers	-1.686.097
Résultats exceptionnels	-369.787
<hr/>	
RESULTAT DE L'EXERCICE	6.028.842

Nous voudrions bien attirer l'attention sur le fait que les opérations comptables, financières et administratives réalisées par les Fédérations nationales ou régionales, par les Sections, par les Groupes parlementaires auprès des différentes assemblées fédérales, régionales et communautaires, NE SONT NULLEMENT REPRISES DANS LA COMPTABILITE DE L'ASBL GAL.

Ces entités restent totalement indépendantes et autonomes tant en ce qui concerne l'affectation de leurs ressources qu'en matière de tenue de la comptabilité.

La Commission de Contrôle n'a, à ce sujet, pas encore précisé exactement et/ou élargi la définition d'un parti politique.

Notre rapport financier se limite donc à la seule ASBL G.A.L.

Fait à Bruxelles, le 11 février 1997,

SPRL Eric MATHAY & C°-Reviseurs d'Entreprises représentée par Eric MATHAY.

6. PARTI SOCIAL CHRÉTIEN (PSC)

RAPPORT FINANCIER

Exercice 1996

1. INTRODUCTION

Le présent rapport a été établi en application de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électORALES ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, et en vertu de ma désignation en qualité de réviseur par le Conseil d'Administration de l'ASBL ACTION SOLIDAIRE en date du 11 décembre 1989.

Il est adressé, conformément à l'article 24 de la loi, au Ministre des Finances et aux Présidents du Sénat et de la Chambre des ReprésenTANTS, ainsi qu'à la Commission de Contrôle. Ce rapport financier porte sur les comptes annuels du Parti Social Chrétien, comprenant le bilan, le compte de résultats et l'annexe. Ces comptes annuels correspondent à la consolidation des entités visées au point 2 ci-dessous.

2. IDENTIFICATION DES ENTITÉS

2.1. Parti politique

Parti Social Chrétien
rue des Deux Églises 45
1000 BRUXELLES

2.2. ASBL de gestion

ASBL ACTION SOLIDAIRE
rue des Deux Églises 41
1000 BRUXELLES

Membres du Conseil d'Administration

MM. G. FLAGOTHIER - Président
G. DEPREZ - Vice-Président
C.F. NOTHOMB - Vice-Président
R. THISSEN - Administrateur délégué
A. ANTOINE
M. LEBRUN
J. LEFEVRE
P. WINTGENS

Mme A.-M. CORBISIER-HAGON

ASBL constituée le 28 janvier 1975. Statuts publiés au Moniteur Belge du 20 mars 1975 sous le n° 1697.

2.3. ASBL récoltant des dons

ASBL CENTRE 2000
rue des Deux Églises 41
1000 BRUXELLES

Cette association a été mise en liquidation en 1996 et son patrimoine a été transféré à l'ASBL ACTION SOLIDAIRE.

3. ORGANISATION COMPTABLE ET ADMINISTRATIVE

3.1. Organisation administrative

Les ressources du PSC National sont désormais encaissées par l'association ACTION SOLIDAIRE, ASBL de gestion, à l'exception des cotisations des membres, qui sont versées sur un compte financier ouvert au nom du PSC National - Association de fait.

L'ASBL ACTION SOLIDAIRE centralise l'ensemble des dotations, dons, contributions des groupes et autres produits du PSC National et les affecte à la couverture des frais de fonctionnement, des frais de

propagande et aux différentes composantes. Celle-ci comprennent, notamment, les fédérations et sections locales ainsi que les associations et groupements nationaux et internationaux liés au parti.

Il importe de souligner, à nouveau, que ces composantes gèrent d'une manière autonome leurs ressources et que leurs comptabilités sont tenues selon leurs propres organisations administratives. A l'instar des précédents exercices, les comptes présentés dans ce rapport n'intègrent, dès lors, pas la situation financière, les produits et les charges de ces composantes. Cette pratique satisfait aux dispositions actuelles de la législation applicable et à l'interprétation de celle-ci par la Commission de Contrôle. Toutefois, il est évident qu'elle ne favorise pas la comparabilité des comptes annuels des partis politiques et qu'elle ne rencontre pas avec pertinence les attentes en matière de transparence. Seule une définition plus large du périmètre couvert par le rapport financier, englobant sous forme consolidée l'ensemble des composantes, serait susceptible d'améliorer sensiblement l'intérêt et la qualité de l'information financière, tout en permettant l'autonomie d'organisation administrative des partis politiques.

Mentionnons que les cotisations des membres sont encaissées par le PSC-Secrétariat National et rétrocéées aux entités locales après retenue d'une participation aux frais de fonctionnement.

3.2. Méthodes comptables

Les méthodes comptables sont restées identiques à celles appliquées les exercices précédents.

Le Secrétariat National, en tant qu'association de fait, ainsi que l'ASBL tiennent une comptabilité distincte selon des principes identiques, en recourant à l'utilisation d'un outil informatique.

La comptabilité est tenue sous un système de livres de comptes conformément aux règles usuelles de la comptabilité en partie double. Elle est adaptée à la nature et à l'étendue des activités de chaque entité.

Les comptes ouverts sont définis dans un plan comptable approprié, inspiré du schéma approuvé par la Commission de Contrôle.

Conformément aux exercices précédents, les enregistrements comptables des produits et des charges courantes s'inspirent du principe de correspondance entre les charges et les produits relatifs à l'exercice, sans considération de la date de paiement ou d'encaissement. C'est-à-dire que les coûts des activités sont considérés comme des charges de la période lorsqu'ils peuvent être mis directement en relation avec les activités de l'exercice.

Toutefois, compte tenu des caractéristiques propres des activités, les dons et les cotisations sont enregistrés en produits dans l'exercice de leur encaissement.

3.3. Règles d'évaluation

Les règles d'évaluation appliquées lors de la clôture de l'exercice 1996 sont identiques à celles adoptées pour l'établissement des comptes annuels des précédents exercices. Elles sont exposées dans l'annexe au point X.

4. COMPTES ANNUELS

Les comptes annuels du PSC sont présentés à la fin du rapport sous la pagination P1 à P9.

Ils comprennent le bilan, le compte de résultats, ainsi que l'annexe conformément au prescrit de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, telle que modifiée par la loi du 19 mai 1994 se référant à l'arrêté royal du 8 octobre 1976 relatif aux comptes annuels des entreprises.

Les intitulés de comptes et de rubriques ont été adaptés aux caractéristiques des activités d'un parti politique.

Les comptes annuels correspondent à la consolidation des comptes de l'ASBL ACTION SOLIDAIRE et du PSC - Secrétariat National, ainsi que de l'ASBL CENTRE 2000, en ce qui concerne ses recettes et ses dépenses jusqu'à sa mise en liquidation le 9 juillet 1996. Rappelons que, dans ce cas, la technique de la consolidation correspond à l'addition poste par poste des comptes des deux entités, après annulation des opérations réciproques.

Cette situation consolidée vise à fournir une vue globale de la situation financière et des résultats du parti politique au niveau national, en excluant du périmètre, selon la pratique actuellement admise, les différentes composantes définies sous le point 3.1.

5. OBSERVATIONS DU REVISEUR

Les travaux que j'ai effectués pour l'établissement de ce rapport financier sont appropriés d'une part, à la mission prescrite par l'article 23 de la loi et d'autre part, à la nature des activités qui doivent se refléter dans

les comptes. La démarche se distingue dès lors de celle qui est développée dans la révision des comptes d'une entreprise.

Eu égard aux objectifs spécifiques du présent rapport financier définis en concertation avec la Commission de Contrôle, je suis en mesure de confirmer que :

- les compte annuels ont été établis selon le schéma arrêté par la Commission de Contrôle;
- ils découlent sans addition ni omission de la comptabilité des associations identifiées au point 2. ci-dessus;
- le plan comptable utilisé est conforme à celui arrêté par la Commission de Contrôle;
- les mouvements enregistrés en comptabilité s'appuient sur des pièces justificatives datées et portant un indice de référence à ceux-ci.

6. RÉSUMÉ DU RAPPORT FINANCIER

Le rapport financier relatif au Parti Social Chrétien a été établi par le réviseur d'entreprises, Monsieur Paul COMHAIRE, conformément à l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989.

La forme de ce rapport financier a été approuvée par la Commission de Contrôle instituée par l'article 1er de la même loi.

Les comptes annuels figurant dans le rapport couvrent la période du 1er janvier au 31 décembre 1996 du Parti Social Chrétien (Secrétariat National) ainsi que de l'ASBL ACTION SOLIDAIRE, reconnue en vertu de l'article 22 de la loi du 4 juillet 1989, de même que les recettes et dépenses de l'ASBL CENTRE 2000 jusqu'au 9 juillet 1996, date de sa mise en liquidation.

Les résultats de l'exercice découlant des comptes annuels fournissent en synthèse les informations suivantes :

Produits courants	102.426.176
Charges courantes	80.902.549
Résultat courant	21.523.627
+ Résultats financiers	513.177
+ Résultats exceptionnels	4.167
Résultat de l'exercice	22.040.971

Fait à Liège, le 26 mars 1997.

P. COMHAIRE

COMPTES ANNUELS DU PSC

1. BILAN

	1996	1995
ACTIF		
ACTIFS IMMOBILISES	17.306.474	19.157.512
I. Immobilisations incorporelles (annexe II)		
II. Immobilisations corporelles (annexe II)	17.301.474	19.152.512
A. Terrains et constructions	14.850.000	15.750.000
B. Installations, machines, outillages	1.743.866	2.231.488
C. Mobilier et matériel roulant	707.608	1.171.024
D. Location-financement et droits similaires	—	—
E. Autres immobilisations corporelles	—	—
F. Immobilisations en cours et acomptes versés	—	—
III. Immobilisations financières (annexe II)	5.000	5.000
IV. Créances à plus d'un an	—	—
ACTIFS CIRCULANTS	86.603.426	55.012.156
V. Stocks		
VI. Créances à un an au plus	6.543.296	2.742.331
A. Débiteurs	6.496.111	2.647.091
B. Autres créances	47.185	95.240
VII. Placements de trésorerie	75.273.455	48.614.400
VIII. Valeurs disponibles	4.232.777	3.173.816
IX. Comptes de régularisation	553.898	481.609
TOTAL DE L'ACTIF	103.909.900	74.169.668
PASSIF		
CAPITAUX PERMANENTS	95.088.514	44.178.138
I. Patrimoine (annexe I)	31.141.718	9.200.747
A. Réserves affectées	—	0
B. Fonds social	25.000.000	25.100.000
C. Plus-values de réévaluation	9.000.000	9.000.000
D. Résultat reporté	-2.858.282	-24.899.253
II. Provisions pour risques et charges (annexe III)	56.717.879	26.998.486
A. Provisions pour propagandes électorales	56.717.879	21.668.486
B. Autres provisions	—	5.330.000
III. Dettes à plus d'un an	7.228.917	7.978.905
A. Dettes financières	7.228.917	7.978.905
1. Etablissements de crédit	7.228.917	7.978.905
2. Dettes de location-financement	—	0
3. Autres emprunts	—	0
B. Dettes fournisseurs	—	0
C. Autres dettes	—	0
PASSIFS CIRCULANTS	8.821.386	29.991.530
IV. Dettes à un an au plus	8.334.705	25.874.191
A. Dettes à plus d'un an échéant dans l'année	749.988	749.988
B. Dettes financières	0	10.496.319
1. Etablissements de crédit	—	10.496.319
2. Autres emprunts	—	0
C. Dettes fournisseurs	2.808.347	9.934.072
D. Dettes fiscales, salariales et sociales	1.844.694	321.728
1. Impôts	294.929	65.782
2. Rémunérations et charges sociales	1.549.765	255.946
E. Autres dettes	2.931.676	4.372.084
V. Comptes de régularisation	486.681	4.117.339
TOTAL DU PASSIF	103.909.900	74.169.668

2. COMPTE DE RESULTATS

	1996	1995
I. PRODUITS COURANTS	102.426.176	68.179.068
A. Dotations (art. 16 de la loi du 4.7.1989 et Décret Wallon)	74.189.137	51.571.180
1. Chambre	26.090.764	26.214.979
2. Sénat	24.360.276	25.356.201
3. Conseil régional Wallon	23.738.097	—
B. ASBL « Dons »	—	1.726.490
C. Dons, donations ou legs	3.523.310	1.906.836
D. Contributions des groupes	19.499.046	7.072.540
1. Chambre	4.700.000	2.969.141
2. Sénat	6.723.891	2.569.397
3. Assemblée communautaire	1.330.000	1.534.002
4. Assemblée régionale	6.745.155	0
5. Autres (à spécifier)	—	0
E. Contributions des composantes	—	0
F. Cotisations des membres (annexe IV)	1.375.702	1.732.952
G. Revenus du patrimoine immobilier	—	0
H. Recettes de manifestations, de publications et de publicités	950.233	775.125
I. Prestations diverses (annexe V)	2.888.748	3.393.945
II. CHARGES COURANTES	80.902.549	108.053.740
A. Dotations	7.417.560	48.130.922
1. Fédérations et sections locales	537.000	35.878.268
2. Associations et groupements liés au Parti (annexe XI)	6.880.560	12.252.654
B. Services et biens divers	28.100.277	78.615.831
1. Charges relatives aux bâtiments	5.515.008	3.725.104
2. Frais de fonctionnement administratif	15.769.046	12.852.399
3. Publications	3.752.081	3.516.771
4. Frais de publicité, de propagande et d'assemblées de parti	3.043.142	17.042.423
5. Frais de propagande en période électorale	—	41.390.084
6. Frais de propagande portés à l'actif (en -)	—	0
7. Charges diverses	21.000	89.050
C. Charges de personnel (annexe VI)	12.320.507	8.049.018
D. Amortissements et réductions de valeur sur immobilisations incorporelles et corporelles	2.968.276	2.674.104
E. Réductions de valeurs sur stocks et sur créances	—	0
F. Provisions pour risques et charges (Dot.+, utilisation -)	29.719.393	-29.770.247
G. Charges fiscales courantes	376.536	354.112
III. RÉSULTAT COURANT AVANT RÉSULTAT FINANCIER	21.523.627	-39.874.672
IV. PRODUITS FINANCIERS	1.230.844	2.640.932
A. Produits des immobilisations financières	—	—
B. Produits des actifs circulants	1.230.844	2.623.394
C. Autres produits financiers	—	17.538
V. CHARGES FINANCIÈRES	717.667	937.151
A. Charges des dettes	658.641	717.944
B. Réductions de valeurs sur actifs circulants autres que ceux visés sub II E	—	0
C. Autres charges financières	59.026	219.207
VI. RÉSULTAT COURANT APRÈS RÉSULTAT FINANCIER	22.036.804	-38.170.891
VII. PRODUITS EXCEPTIONNELS	100.000	0
A. Produits des exercices antérieurs	—	0
B. Appels de cotisations extraordinaires	—	0
C. Autres produits de nature exceptionnelle (annexe VIII A)	100.000	0
VIII. CHARGES EXCEPTIONNELLES	95.833	59.129
A. Charges des exercices antérieurs	95.833	7.423
B. Autres charges de nature exceptionnelle (annexe VIII B)	51.706	
IX. RÉSULTAT DE L'EXERCICE	22.040.971	-38.230.020

3. ANNEXE

I. EVOLUTION DU PATRIMOINE (Rubrique I du passif)

	Au terme de l'ex. précédent	Affectations	Transferts	Au terme de l'exercice
Réserves affectées	—	—	—	—
Fonds social	25.100.000	(100.000)	—	25.000.000
Plus-values de réévaluation	9.000.000	—	—	9.000.000
Résultat reporté	-24.899.253	22.040.971	—	(2.858.282)
Patrimoine	9.200.747	21.940.971	—	31.141.718

II. ETAT DES IMMOBILISATIONS (Rubrique I, II, III de l'actif)

	Immobilisations Incorporelles	Immobilisations Corporelles	Immobilisations Financières
a) Valeur d'acquisition			
Au terme de l'exercice précédent	—	18.164.906	5.000
Mutations de l'exercice			
— Acquisitions	—	1.117.238	—
— Cessions et désaffectations	—	—	—
— Autres mutations	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	19.282.144	5.000
b) Plus-values			
Au terme de l'exercice précédent	—	9.000.000	—
Mutations de l'exercice			
— Actées	—	—	—
— Annulées	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	9.000.000	—
c) Amortissements et réductions de valeurs			
Au terme de l'exercice précédent	—	8.012.395	—
Mutations de l'exercice			
— Actés	—	2.968.275	—
— Repris car excédentaires	—	—	—
— Annulés	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	10.980.670	—
d) Montants non appelés			
Au terme de l'exercice précédent	—	—	—
Mutations de l'exercice	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	—	—
Valeur comptable nette au terme de l'exercice		17.301.474	5.000

III. EVOLUTION DES PROVISIONS POUR RISQUES ET CHARGES (Rubrique II du passif)

	Provisions pour dépenses électorales	Autres provisions
Au terme de l'exercice précédent	21.668.486	5.330.000
Mutations de l'exercice :		
— Dotations	35.049.393	—
— Utilisations	—	(5.330.000)
Au terme de l'exercice (Rubrique II du passif)	56.717.879	0

IV. COTISATIONS DES MEMBRES

	1996	1995
Cotisations encaissées par le parti (a)	13.295.569	11.791.038
Cotisations rétrocédées aux composantes (b)	11.919.867	10.058.086
Solde net de cotisation (a) - (b) (Rub. I.F du cpte de rés.).....	1.375.702	1.732.952

V. PRESTATIONS DIVERSES

	1996
Ventilation de la rubrique I. des PRODUITS COURANTS si celle-ci représente un montant important.	
Refacturation de frais reprenant :	
— Photocopies	95.366
— Affranchissements	158.686
— Listing et étiquettes	7.271
— Mise à disposition de personnel	1.737.578
— Réunions	55.314
— Vente de fournitures et de boissons	52.828
— Mise à disposition de locaux	634.210
— Frais divers pour Fédérations et sections locales	147.495
Total.....	2.888.748

VI. COÛT DE PERSONNEL

	1996	1995
A. Frais de personnel (Rubrique II.C du compte de résultats)		
1. Rémunérations et autres avantages sociaux directs	9.396.820	6.118.170
2. Cotisations patronales d'assurances sociales	2.760.894	1.801.122
3. Primes patronales d'assurances sociales extra légales	—	—
4. Autres frais de personnel.....	162.793	129.726
5. Pensions	—	—
Total (A)	12.320.507	8.049.018
B. Coût du personnel permanent détaché auprès du parti (B).....	2.395.128	1.158.905
C. Coût du personnel refacturé aux composantes (C)	1.737.578	1.475.339
D. Coût du personnel supporté par le parti (=A+B-C).....	12.978.057	7.732.584

VII. CHARGES DE PROPAGANDE ET DE PUBLICITE SUPPORTÉES DANS L'EXERCICE

	1996	1995
+ Frais de propagande et de publicité (Rubrique II B 4 du compte de résultats)	3.043.142	17.042.423
+ Frais de propagande en période électorale (Rub. II B 5 du compte de résultats).....	—	41.390.084
- Frais de propagande activées (Rub. II B 6 du compte de résultats)	—	—
+ Dotations aux amortissements des frais de propagande portés à l'actif.....	—	—
+ Dotations aux provisions pour propagandes électorales	35.049.393	21.668.486
- Utilisations de provisions pour propagandes électorales	—	51.468.733
= Charges totales	38.092.535	28.632.260

VIII. RESULTATS EXCEPTIONNELS

	1996	1995
A. Ventilation des AUTRES PRODUITS DE NATURE EXCEPTIONNELLE si ceux-ci représentent un montant important (Rub.VII C ddu compte de résultats)		
— Fonds social de l'ASBL Centre 2000	100.000	—
— Solde de la liquidation d'ancienne association liée au parti	—	—
— Plus-value sur vente de matériel.....	—	—
Total	100.000	—
B. Ventilation des AUTRES CHARGES DE NATURE EXCEPTIONNELLE si celles-ci représentent un montant important (Rub.VIII B du compte de résultats)		
Vol d'un GSM	—	51.706
Total	—	51.706

IX. EPARGNE

	1996	1995
+ Résultat de l'exercice (Rub. IX du compte de résultats)	22.040.971	(38.230.020)
+ Dotations aux amortissements et réductions de valeurs (Rub.II D cpte rés.)	2.968.276	2.674.104
+ Dotations aux provisions (Rubrique II F du compte de résultats)	35.049.393	21.698.486
- Utilisations de provisions (Rubrique II F du compte de résultats)	5.330.000	51.468.733
= Montant de l'Epargne	54.728.640	(65.326.163)

X. RESUME DES REGLES D'EVALUATION

Principes généraux

L'association se conforme aux règles d'évaluation prescrites par la législation comptable applicable aux entreprises ainsi qu'aux dispositions légales et réglementaires applicables pour la comptabilité des partis politiques.

a) Immobilisations incorporelles

Le conseil d'administration se réserve le droit de porter sous la rubrique de l'actif « Immobilisations incorporelles » les dépenses électorales supportées qui ne seraient pas entièrement couvertes par des provisions constituées antérieurement.

Dans ce cas, il en fera expressément mention dans son rapport à l'assemblée générale, en justifiant ce mode de comptabilisation et la durée d'amortissement. Celui-ci ne pourra excéder la durée normale d'une législature.

b) Immobilisations corporelles

Les immeubles sont portés à l'actif pour leur valeur d'acquisition. Ils peuvent faire l'objet d'une réévaluation sur base d'une expertise ou d'informations correctement fondées quant à la valeur du bien.

Leurs amortissements s'effectuent sur une période de 20 ans, portant sur la valeur d'acquisition, le cas échéant majoré des plus-values actées.

Les autres immobilisations sont comptabilisées à l'actif à leur valeur d'acquisition et amortis de la manière suivante :

- Mobilier : 20 %
- Matériel de bureau : 20 %
- Centrale téléphonique : 20 %
- Matériel informatique : 20% - 25% - 33%
- Petite matériel : 100%
- Véhicule : 25 % et 20%

c) *Immobilisations financières*

Elles sont évaluées à leur valeur d'acquisition et font l'objet de réduction de valeur en cas de moins value durable.

d) *Réserves affectées*

Le conseil d'administration a la possibilité de proposer à l'assemblée générale la constitution de réserves affectées au financement d'investissements, par prélèvement sur le résultat de l'exercice.

e) *Plus- values de réévaluation*

Ainsi qu'il est déjà fait mention, des réévaluations pourront être actées sur les immeubles.

f) *Provisions pour propagandes électorales*

Il est doté au terme de chaque exercice des provisions pour dépenses électorales spécifiques aux scrutins pour lesquels l'association doit intervenir financièrement.

Le montant et le rythme de la constitution de ces provisions sont arrêtés en concertation avec les groupes parlementaires des diverses assemblées fédérales, régionales et communautaires.

g) *Autres provisions*

Lors de l'établissement des comptes annuels, le conseil d'administration apprécie la nécessité de constituer de provisions pour faire face aux risques et charges probables liés aux activités de l'exercice écoulé, et en particulier en ce qui concerne les frais de gros entretien des immeubles.

XI. ASSOCIATIONS ET GROUPEMENTS LIES AU PARTI

La liste des associations et groupements liés au parti ayant bénéficié de dotations est reprises ci-dessous, avec mention du siège d'activité et de la forme juridique.

Dénomination et forme juridique	Adresse	Montant
Jeunes PSC ASBL	Rue des Deux Eglises,41-1000 Bruxelles	250.000
Femmes et Sociétés ASBL	Rue des Deux Eglises,41-1000 Bruxelles	250.000
Ainées du PSC	Rue des Deux Eglises,45-1000 Bruxelles	250.000
Centre Permanent pour la Citoyenneté et la Participation ASBL	Rue des Deux Eglises,45-1000 Bruxelles	4.900.000
Centre d'études Politiques Economiques et Sociales ASBL	Rue des Deux Eglises,43-1000 Bruxelles	528.182
Communauté Educatives Sociale Chrétienne ASBL	Rue des Deux Eglises,45-1000 Bruxelles	250.000
Association des Mandataires Locaux	Rue des Deux Eglises,45-1000 Bruxelles	200.000
Action et Recherche Culturelles ASBL	Luxor Parc, 16 - 1160 Bruxelles	250.000
Robert SCHUMAN Institute	Nagy Jeno 5 - H 1126 Budapest	2.378
	TOTAL	6.880.560

7. VLAAMS BLOK

FINANCIËEL VERSLAG

Boekjaar 1996

1. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de federale Kamers, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen heb ik de eer u verslag uit te brengen over de uitvoering van het mandaat dat mij door de raad van bestuur van de v.z.w. Vlaamse Concentratie is toevertrouwd.

Overeenkomstig artikel 24 van de wet is het verslag gericht aan de Minister van Financiën, aan de Voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de Controlecommissie. Dit financieel verslag heeft betrekking op de jaarrekening, die de balans, de resultatenrekening en de toelichting omvat, van de politieke partij Vlaams Blok. Deze jaarrekening stemt overeen met de consolidatie van de rekeningen van de entiteiten, zoals bedoeld in punt 2.

2. IDENTIFICATIE VAN DE ENTITEITEN

2.1. Politieke partij

Feitelijke vereniging VLAAMS BLOK, Madouplein 8 b 9 – 1030 Brussel

2.2. De in artikel 22 van voormelde wet bedoelde instelling

V.Z.W. VLAAMSE CONCENTRATIE, Madouplein 8 b 9 — 1030 Brussel

Leden van de raad van bestuur :

- de heer Karel Dillen, voorzitter (tot 16 december 1996)
- de heer Frank Vanhecke, voorzitter (vanaf 16 december 1996)
- de heer Roeland Raes, secretaris
- Mevr. Patsy Vatlet, penningmeester

De v.z.w. werd opgericht op 20 juli 1989; de statuten werden gepubliceerd in de bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 19 oktober 1989 onder nr. 14635.

2.3. Andere V.Z.W.'s

Niet van toepassing.

3. ADMINISTRATIEVE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE

3.1. Administratieve organisatie

De v.z.w. Vlaamse Concentratie beheert de dotaties ontvangen in het kader van art. 16 van de wet van 4 juli 1989 en went deze aan ten gunste van de feitelijke vereniging Vlaams Blok. De feitelijke vereniging int de lidgelden onder aftrok van de dotaties aan de partijgeledingen. Deze regionale entiteiten hebben zowel op het vlak van aanwending van hun middelen als van de boekhoudkundige verwerking ervan, autonomie. Deze laatsten zijn dan ook niet geïntegreerd in de boekhouding van de partij zoals hierboven gedefinieerd en die het voorwerp van mijn controle uitmaken.

3.2. Methode van boekhouden

De boekhouding van elke entiteit wordt gehouden volgens het systeem van de dubbele boekhouding en aangepast aan de aard en de omvang van de activiteit van elke entiteit.

De kosten van de activiteiten worden opgenomen in de kosten van het boekjaar wanneer ze rechtstreeks kunnen toegewezen worden aan de activiteiten van deze periode.

De opbrengsten worden in het resultaat opgenomen vanaf het ogenblik dat een vordering juridisch vaststaat en zeker is. De lidgelden worden geboekt in de opbrengsten op het moment van hun ontvangst, terwijl de hiermede verband houdende dotaties eveneens op dat ogenblik worden geboekt.

3.3. Waarderingsregels

- De waarderingsregels worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk II van het koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen.
- De waarderingsregels werden ten opzichte van het voorgaande boekjaar niet gewijzigd.
- De resultatenrekening wordt niet op een belangrijke wijze beïnvloed door opbrengsten en kosten die aan een vorig boekjaar moeten worden toegerekend.
- Voor de samenvatting van de waarderingsregels verwijs ik naar punt X van de toelichting.

4. JAARREKENING

4.1. Vergelijkbaarheid

De vergelijkbaarheid van de gegevens 1996 met 1995 is mogelijk zonder enige aanpassing in de voorstelling van de balans of de resultatenrekening. De bedragen van het vorig boekjaar zijn identiek met die welke eerder reeds werden medegedeeld.

4.2. Bijdragen van de fracties

In de resultatenrekening werd onder rubriek I.D.5 « Bijdragen van de fracties - andere » opgenomen

— Provincieraden	290.000
— Europees parlement	3.640.896
— Totaal	3.930.896

4.3. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen

De brutobezoldigingen bedroegen in 1996	BEF 2.491.482
vermindert ingevolge afname van de voorziening voor betaalde vakantie	26.833
zodat in onkosten werd opgenomen (toel.VI.A.1)	2.464.649

VLAAMS BLOK

1. BALANS

	1996	1995
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	25.568.447	22.967.946
I. Immateriële vaste activa (toelichting II)	—	—
II. Materiële vaste activa (toelichting II)	24.774.811	22.384.596
A. Terreinen en gebouwen	12.412.139	13.383.766
B. Installaties, machines en uitrusting	—	—
C. Meubilair en rollend materieel	10.569.064	8.473.528
D. Leasing en soortgelijke rechten	—	—
E. Overige materiële vaste activa	1.793.608	527.302
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	—	—
III. Financiële vaste activa (toelichting II)	793.636	583.350
IV. Vorderingen op meer dan één jaar	—	—
VLOTTENDE ACTIVA	144.356.475	90.402.474
V. Voorraden	—	—
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	1.135.524	1.429.426
A. Handelsvorderingen	406.653	125.680
B. Overige vorderingen	728.871	1.303.746
VII. Geldbeleggingen	138.131.746	83.185.354
VIII. Liquide middelen	835.314	4.710.420
IX. Overlopende rekeningen	4.253.891	1.077.274
TOTAAL DER ACTIVA	169.924.922	113.370.420
PASSIVA		
EIGEN MIDDELEN	162.339.200	109.706.858
I. Patrimonium (toelichting I)	108.739.200	81.106.858
A. Toegewezen reserves	—	—
B. Maatschappelijk fonds	—	—
C. Herwaarderingsmeerwaarde	—	—
D. Overgedragen resultaat	108.739.200	81.106.858
II. Voorzieningen voor risico's en kosten (toel.III)	53.600.000	28.600.000
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda	21.850.000	5.600.000
B. Andere voorzieningen	31.750.000	23.000.000
III. Schulden op meer dan één jaar	0	0
A. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Leasingschulden en soortgelijke	—	—
3. Overige leningen	—	—
B. Schulden t.a.v. leveranciers	—	—
C. Overige schulden	—	—
VREEMDE MIDDELEN	7.585.722	3.663.562
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	6.836.227	1.331.780
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	0	41.029
B. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Overige schulden	—	—
C. Schulden aan leveranciers	6.392.073	815.444
D. Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	444.154	470.987
1. Belastingen	—	—
2. Bezoldigingen en sociale lasten	444.154	470.987
E. Overige schulden	0	4.320
V. Overlopende rekeningen	749.495	2.331.782
TOTAAL DER PASSIVA	169.924.922	113.370.420

2. RESULTATENREKENING

	1996	1995
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	116.982.204	100.247.951
A. Dotaties (art.16 van de wet van 4.7.1989)	52.250.044	49.683.869
1. Kamer	26.419.564	24.917.549
2. Senaat	25.830.480	24.766.320
B. Giften VZW	—	—
C. Giften, schenkingen of legaten	39.473	1.414.810
D. Bijdragen van de fracties	61.099.019	46.205.382
1. Kamer	20.368.126	18.444.205
2. Senaat	14.762.385	11.485.294
3. Gemeenschapsraden	21.176.725	12.909.853
4. Gewestraden	860.887	478.030
5. Andere (te bepalen)	3.930.896	2.888.000
E. Bijdragen van de partijgeledingen	—	—
F. Lidgelden (toelichting IV)	1.157.104	2.082.846
G. Opbrengsten uit het onroerend vermogen	—	—
H. Opbrengsten van manifestaties, publikaties en reclame	2.436.564	607.160
I. Diverse prestaties (toelichting V)	0	253.884
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	92.900.398	69.373.647
A. Dotaties	6.559.547	3.519.538
1. Federaties en lokale bewegingen	5.709.547	3.519.538
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij	850.000	—
B. Diensten en diverse goederen	51.790.932	67.510.256
1. Huisvestingskosten	6.443.250	4.280.582
2. Administratieve werkingskosten	15.130.038	10.995.691
3. Publikaties	6.153.169	2.917.285
4. Kosten voor reclame, propaganda en partijvergaderingen	24.064.475	9.884.846
5. Kosten voor verkiezingspropaganda	0	39.431.852
6. Kosten voor verkiezingspropaganda geactiveerd (in -)	—	—
7. Diverse kosten	—	—
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toel. VI)	3.397.770	4.146.655
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	5.687.479	4.386.775
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen	0	198.743
F. Voorzieningen voor risico's en kosten	25.000.000	-10.650.000
G. Courante fiscale kosten	464.670	261.680
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VÓÓR FINANCIËLE RESULTATEN	24.081.806	30.874.304
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	3.505.361	1.261.915
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	—	—
B. Opbrengsten uit vloottende activa	3.505.361	1.261.915
C. Overige financiële opbrengsten	—	—
V. FINANCIËLE KOSTEN	8.487	34.297
A. Kosten van schulden	87	34.297
B. Waardeverminderingen op vloottende activa andere dan bedoeld onder II E	—	—
C. Overige financiële kosten	8.400	0
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINANCIËLE RESULTAAT	27.578.680	32.101.922
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	71.662	—
A. Opbrengsten uit vorige boekjaren	—	—
B. Uitzonderlijke lidgelden	—	—
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten (toel. VIII)	71.662	—
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	18.000	—
A. Kosten uit vorige boekjaren	—	—
B. Overige uitzonderlijke kosten (toel. VIII)	18.000	—
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	27.632.342	32.101.922

3. TOELICHTING 1996

I. EVOLUTIE VAN HET PATRIMONIUM

	Per einde van vorig boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Per einde van het boekjaar
Toegewezen reserves	—	—	—	—
Maatschappelijk fonds	—	—	—	—
Herwaarderingsmeerwaarde	—	—	—	—
Overgedragen resultaat	81.106.858	27.632.342	—	108.739.200
Patrimonium	81.106.858	27.632.342	0	108.739.200

II. STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Financiële vaste activa
a) AANSCHAFFINGSWAARDE			
Per einde van het vorige boekjaar	—	35.467.220	583.350
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
— Geboekt	—	8.077.694	258.500
— Afgeboekt	—	—	-48.214
— Andere mutaties	—	—	—
Per einde van het boekjaar	0	43.544.914	793.636
b) MEERWAARDEN			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
— Geboekt	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—	—
c) AFSCHRIJVINGEN EN WAARDEVERMINDERINGEN			
Per einde van het vorige boekjaar	—	13.082.624	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
— Geboekt	—	5.687.479	—
— Teruggenomen want overtollig	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	0	18.770.103	0
d) NIET OPGEVRAAGDE BEDRAGEN			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—	—
NETTO BOEKWAARDE PER			
EINDE VAN HET BOEKJAAR	0	24.774.811	793.636

III. EVOLUTIE VAN DE VOORZIENINGEN

	Voorzieningen Verkiezings-propaganda	Andere voorzieningen
Per einde van het vorige boekjaar	5.600.000	23.000.000
Mutaties van het boekjaar	16.250.000	8.750.000
— Toevoeging	16.250.000	8.750.000
— Terugneming	0	(—)
Per einde van het boekjaar (rub.II)	21.850.000	31.750.000

IV. LIDGELDEN

	1996	1995
Lidgelden geïnd door de partij (a)	4.116.528	4.330.819
Lidgelden terugbetaald aan de partijgeledingen (b)	2.959.424	2.247.973
Nettobedrag van de lidgelden (a) - (b) (Rub.I.I)	1.157.104	2.082.846

V. DIVERSE PRESTATIES

Ventilatie van post I van de courante opbrengsten indien deze een belangrijk bedrag vertegenwoordigen

	1996
Doorberekening kosten	0

VI. PERSONEELSKOSTEN

	1996	1995
A. Personeelskosten (Rub.II C)		
1. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	2.464.649	3.172.319
2. Werkgeversbijdrage voor sociale verzekeringen	825.240	900.790
3. Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekeringen	—	—
4. Andere personeelskosten	107.881	73.546
5. Ouderdoms- en overlevingspensioenen	—	—
Totaal (A)	3.397.770	4.146.655
B. Personeel duurzaam gedetacheerd bij de partij (B)	—	—
C. Personeelskosten geherfakteerd aan geledingen (C)	—	—
D. Personeelskosten gedragen door de partij (A+B-C)	3.397.770	4.146.655

VII. KOSTEN VAN PUBLICITEIT EN VERKIEZINGSPROPAGANDA GEDRAGEN IN HET BOEKJAAR

	1996	1995
+ Kosten voor propaganda en publiciteit	24.064.475	9.884.846
+ Kosten voor verkiezingspropaganda	0	39.431.852
- Kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda (rub.II.B.6.res.rek.)	—	—
+ Afschrijving op kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda	—	—
+ Toevoeging aan voorzieningen voor verkiezingspropaganda	16.250.000	5.600.000
- Terugneming van voorzieningen voor verkiezingspropaganda	0	-25.000.000
= Totaal	40.314.475	29.916.698

VIII. UITZONDERLIJKE RESULTATEN

	1996	1995
A. Uitsplitsing van de post « overige uitzonderlijke opbrengsten » indien belangrijk	—	—
Totaal	—	—
B. Uitsplitsing van de post « overige uitzonderlijke kosten » indien belangrijk	—	—
Totaal	—	—

	1996	1995
+ Resultaat van het boekjaar	27.632.342	32.101.922
+ Toevoeging aan afschrijvingen en waardeverminderingen	5.687.479	4.386.775
+ Toevoeging aan voorzieningen 25.000.000	14.350.000	
- Terugneming van voorzieningen	0	25.000.000
= Gespaarde bedragen	58.319.821	25.838.697

X. SAMENVATTING VAN DE WAARDERINGSREGELS

Met andere woorden de politiek i.v.m. de samenstelling van afschrijvingen waardeverminderingen, voorzieningen, reserves en herwaardering.

a) Immateriële vaste activa

niet van toepassing.

b) Materiële vaste activa

de materiële vaste activa worden gewaardeerd aan verwervingsprijs; de afschrijvingen worden lineair berekend, waarbij een begonnen jaar voor een volledig jaar wordt gerekend :

Gebouwen : 5%

Verbouwingswerken : 15%

Kantoormaterieel : 20%

c) Financiële vaste activa, geldbeleggingen en liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, waardeverminderingen worden toegepast wanneer de realisatiewaarde op balansdatum lager is dan de aanschaffingswaarde.

d) Vorderingen op ten hoogste één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde, waardeverminderingen worden toegepast zo er voor het geheel of voor een gedeelte onzekerheid bestaat over de betaling op de vervaldag.

e) Reservefondsen voor investeringen

niet van toepassing.

f) Voorzieningen voor verkiezingspropaganda

Per aard van verkiezing wordt een algemene voorziening aangelegd, waarbij rekening wordt gehouden met enerzijds de wettelijk toegestane verkiezingsuitgaven en anderzijds met de door het bestuur geraamde onkosten.

De aanleg gebeurt pro-rata waarbij de eerste voorziening geboekt wordt het jaar volgend op het verkiezingsjaar.

g) Andere voorzieningen

Voorzieningen worden aangelegd voor

- groot onderhoud van het onroerend goed;
- specifieke projecten welke in de toekomst voorzien worden.

h) Schulden

worden tegen nominale waarde opgenomen; de passiva bevatten geen schulden op lange termijn zonder rente of met een abnormaal lage rente.

XI. VERENIGINGEN EN GROEPPERINGEN VERBONDEN MET DE PARTIJ

Volgende verenigingen zijn verbonden met de partij, maar hebben in 1996

- geen bijdragen of vergoedingen betaald aan de partij of haar geledingen
- genoten niet van dotaties van de partij of haar partijgeledingen :
- Nationalistisch Vormingsinstituut v.z.w., Van Maerlantstraat 14 - 2018 Antwerpen
- Nationalistische Omroepstichting v.z.w., Amand Cassier de ter Bekelaan 2 - 9030 Gent-Mariakerke behoudens een dotatie van BEF 850.000 (zie rubriek II.A.2 van de resultatenrekening)
- Nationalistisch Vormingsinstituut Limburg v.z.w., Congostraat 26 B - 3500 Hasselt.

5. AANTEKENINGEN VAN DE REVISOR

De werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, met het oog op het opstellen van het financieel verslag, zijn aangepast enerzijds aan de opdracht conform artikel 23 van de wet en anderzijds aan de aard van de activiteiten zoals die zich weerspiegelen in de rekeningen. De benadering onderscheidt zich aldus van deze die ontwikkeld is voor de controle van de rekeningen van een onderneming.

Rekening houdend met de specifieke objectieven van onderhavig financieel verslag, bepaald in gemeenschappelijk overleg met de Controlecommissie, kunnen wij bevestigen dat :

- de jaarrekening opgesteld is volgens het schema, uitgevaardigd door de controlecommissie;
- zij voortvloeit, zonder toevoeging of weglatting, uit de boekhouding van de entiteiten vermeld onder het punt 2 supra;
- het gebruikte rekeningstelsel conform is aan datgene, opgesteld door de Controlecommissie;
- de boekingen geschieden aan de hand van gedagtekende verantwoordingsstukken, waarnaar zij verwijzen.

6. SAMENVATTING VAN HET FINANCIËEL VERSLAG

Voor het VLAAMS BLOK heeft Van Damme Paul, bedrijfsrevisor, te Edegem, Klaverenaard 15, financieel verslag uitgebracht conform artikel 23 van de wet van 4 juli 1989.

De vormgeving van dit financieel verslag werd goedgekeurd door de Controlecommissie die werd opgericht krachtens artikel 1 van voornoemde wet.

De jaarrekening opgenomen in het verslag behelst de activiteiten over de periode van 01 januari 1996 tot 31 december 1996 van de partij VLAAMS BLOK (nationaal secretariaat) en de v.z.w. VLAAMSE CONCENTRATIE.

De resultaten van het boekjaar, die uit de jaarrekening voortvloeien, vatten volgende gegevens samen :
 Courante opbrengsten ..... BEF 116.982.204
 Courante kosten 92.900.398

Courant resultaat	24.081.806
Financieel resultaat	3.496.874
Uitzonderlijk resultaat	53.662

Resultaat van het boekjaar	27.632.342
----------------------------------	------------

Opgemaakt te Edegem, 7 februari 1997

Paul C.M. Van Damme
Bedrijfsrevisor

8. VOLKSUNIE (V.U.)

FINANCIËEL VERSLAG

Boekjaar 1996

1. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, heeft ondergetekende, de Burg. B.V.B.A. Verschelden & Partners, Bedrijfsrevisoren, Thonetlaan 110, 2050 Antwerpen, vertegenwoordigd door de Heer Frans Verschelden, Bedrijfsrevisor, de eer u verslag uit te brengen over de uitvoering van de opdracht die hem door de VUVvzw is toevertrouwd.

Overeenkomstig artikel 24 van dezelfde wet, is het verslag gericht aan de Minister van Financiën, aan de Voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en aan de Senaat en aan de Controlecommissie. Dit verslag heeft betrekking op de geregistreerde en afgesloten rekeningen van de ontvangsten en uitgaven van de vzw Volksunie, evenals de ontvangsten en uitgaven van de politieke partij en het Nationaal Secretariaat.

Het behandelt tevens de ontvangsten en uitgaven van de vzw Dokter Balletfonds, opgericht krachtens artikel 71 van het Wetboek der inkomstenbelastingen.

2. IDENTIFIKATIE VAN DE ENTITEITEN

2.1. Politieke partij

Deze valt samen met de in 2.2. genoemde vzw Volksunie (vzw Beheer volgens artikel 22 van de wet van 4 juli 1989). De vzw Volksunie omvat tevens de activiteiten van het Nationaal Secretariaat.

2.2. De in artikel 22 van de financieringswet bedoelde instelling

Volksunie vzw
Barrikkadenplein 12
1000 Brussel

Datum oprichting : 15 december 1955.

Leden van Raad van Bestuur :

- Bert Anciaux, Korte Groenweg 127, 1120 Neder-Over-Heembeek
- Vic Anciaux, p/a Louizalaan 106, 1050 Brussel
- Laurens Appeltans, Grote Hoolstraat 102, 3540 Herk-de-Stad
- Jos Bex, Kastanjebosstraat 8, 3020 Veltem-Beisem
- Fons Borginon, Grote Steenweg 337/3, 2600 Berchem
- Geert Bourgeois, Baronielaan 12, 8870 Izegem
- Hildegard Callewaert, Gontrode Heirweg 175, 9090 Melle
- Jan Caudron, Priester Daensstraat 14, 9420 Erpe-Mere
- Greet Claes, Stationsstraat 156, 1770 Liedekerke
- Willy De Saeger, Nijken 6, 9490 Denderwindeke
- Sven Gatz, Grondwetlaan 90, 1090 Jette
- Herman Lauwers, Leopoldslei 163, 2930 Brasschaat
- Jan Loones, Engelandstraat 2, 8670 Oostduinkerke
- Bob Maes, Parklaan 14, 1930 Zaventem
- Nelly Maes, Hooimanstraat 83, 9112 Sinaai
- Nico Moyaert, Bekestraat 5, 8460 Oudenburg
- Annemie Roppe, Waaienberg 124, 1745 Opwijk
- Johan Sauwens, Leterweg 66, 3740 Bilzen
- Hugo Schiltz, p/a Meir 24, 2000 Antwerpen
- Bart Staes, Anselmostraat 51, 2018 Antwerpen
- Annemie Van de Castele, Blakmeers 1, 1790 Hekelgem
- Jaak Vandemeulebroucke, Vogelzanglaan 19, 8420 De Haan
- Chris Vandenbroeke, Ruitersdreef 13, 8790 Waregem
- Frans Van der Elst, Beizegemstraat 20, 1120 Neder-Over-Heembeek
- Sigurd Vangermeersch, Noordstraat 74, 1000 Brussel

- Paul Van Grembergen, E. Hullebroeckstraat 14, 9940 Ertvelde
- Patrik Vankunkelsven, Lindestraat 9, 2430 Laakdal

2.3. vzw die giften verzamelt

Dokter Ballet Fonds vzw
Barrikadenplein 12
1000 Brussel

Datum van oprichting : 19 april 1975.

Identificatienummer : 5191/75

Leden van Raad van Bestuur :

- Bert Anciaux, Korte Groenweg 127, 1120 Neder-Over-Heembeek
- Vic Anciaux, p/a Louizalaan 106, 1050 Brussel
- Laurens Appeltans, Grote Hoolstraat 102, 3540 Herk-de-Stad
- Jos Bex, Kastanjebosstraat 8, 3020 Veltem-Beisem
- Fons Borginon, Grote Steenweg 337/3, 2600 Berchem
- Geert Bourgeois, Baronelaan 12, 8870 Izegem
- Hildegard Callewaert, Gontrode Heirweg 175, 9090 Melle
- Jan Caudron, Priester Daensstraat 14, 9420 Erpe-Mere
- Greet Claes, Stationsstraat 156, 1770 Liedekerke
- Willy De Saeger, Nijken 6 , 9490 Denderwindeke
- Sven Gatz, Grondwetlaan 90, 1090 Jette
- Herman Lauwers, Leopoldslei 163, 2930 Brasschaat
- Jan Loones, Engelandstraat 2, 8670 Oostduinkerke
- Bob Maes, Parklaan 14, 1930 Zaventem
- Nelly Maes, Hooimanstraat 83, 9112 Sinaai
- Nico Moyaert, Bekestraat 5, 8460 Oudenburg
- Annemie Roppe, Waaienberg 124, 1745 Opwijk
- Johan Sauwens, Leterweg 66, 3740 Bilzen
- Hugo Schiltz, p/a Meir 24, 2000 Antwerpen
- Bart Staes, Anselmostraat 51, 2018 Antwerpen
- Annemie Van de Casteele, Blakmeers 1, 1790 Hekelgem
- Jaak Vandemeulebroucke, Vogelzanglaan 19, 8420 De Haan
- Chris Vandenbroeke, Ruitersdreef 13, 8790 Waregem
- Frans Van der Elst, Beizegemstraat 20, 1120 Neder-Over-Heembeek
- Sigurd Vangermeersch, Noordstraat 74, 1000 Brussel
- Paul Van Grembergen, E. Hullebroeckstraat 14, 9940 Ertvelde
- Patrik Vankunkelsven, Lindestraat 9, 2430 Laakdal

3. ADMINISTRATIEVE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE

3.1. Administratieve Organisatie

De vzw Volksunie geeft de politieke partij « Volksunie » rechtspersoonlijkheid. Zij vertegenwoordigt de partij in rechte en beheert inkomsten en uitgaven van de partij. Zij ontvangt ook de gelden, toegekend aan de partij krachtens artikel 22 van de wet van 4 juli 1989. Zij neemt rechtstreeks ten laste de uitgaven of de dotaties aan de partijgeledingen. Onder partijgeledingen verstaat men met name de regionale entiteiten (arrondissementen, afdelingen) die autonomie hebben zowel op het vlak van het genereren en het besteden van hun middelen, evenals op het vlak van de boekhoudkundige verwerking ervan. Deze laatsten zijn dan ook niet geïntegreerd in de boekhouding van de partij zoals hierboven gedefinieerd, en die het voorwerp van mijn controle uitmaakt.

De gevoerde boekhouding stemt overeen met de wet op de jaarrekening van de ondernemingen van 17.07.1975 en de daarbijhorende uitvoeringsbesluiten.

3.2. Boekhoudkundige organisatie

De boekhouding van elke entiteit wordt gehouden volgens een systeem van boeken en rekeningen overeenkomstig de algemene regels van het dubbel boekhouden.

De boekhouding is aangepast aan de aard en de omvang van de activiteiten van elke entiteit. Het rekeningstelsel is opgesteld overeenkomstig de minimumdeling van het algemeen rekeningstelsel, aangepast aan de aard van de activiteiten van elke entiteit.

De kosten van de activiteiten worden opgenomen in de kosten van het boekjaar waarneer ze rechtstreeks kunnen toegewezen worden aan de activiteiten van deze periode. De dotaties aan de partijgeledingen worden opgenomen in de overlopende rekeningen indien zij verschuldigd zijn op het moment van de jaaraftsluiting.

De opbrengsten worden in het resultaat opgenomen vanaf het moment dat een vordering juridisch vaststaat en zeker is. De lidgelden worden geboekt in de opbrengsten op het moment dat de vordering vaststaat.

3.3. Waarderingsregels

A. Algemene principes

De jaarrekening wordt opgesteld in overeenstemming met de algemeen geldende principes van de Internationaal Accounting Standard n° 1 en de Belgische Wetten en uitvoeringsbesluiten.

Volgende uitgangspunten worden benadrukt :

a) Continuïteit of going concern

de jaarrekening is opgesteld conform het continuïteitsprincipe.

b) Bestendigheid

de grondslagen en principes die aan de basis liggen van de jaarrekening worden van periode tot periode bestendig toegepast.

c) Toerekening van baten en lasten aan een periode :

de baten en lasten worden toegerekend aan de periode en opgenomen in de jaarrekening over de periode waarop zij betrekking hebben; de periode van uitgave of ontvangst is hierbij niet bepalend, wel de juiste economische toewijsbaarheid, rekening houdend met de specifieke toestand van het bedrijf en de algemene economische tendensen.

Tevens dienen vooral de volgende drie overwegingen tot richtsnoer van de leiding bij de keuze van de grondslagen bij het opstellen van de jaarrekening :

a) Voorzichtigheid

De onvermijdelijke onzekerheden van het « politieke bedrijf » stellen dat de jaarrekening met inachtneming van voorzichtigheid dient opgesteld.

b) De materiële betekenis is belangrijker dan de formele juistheid

De materiële betekenis en de financiële realiteit en niet alleen de juridische vorm, bepalen de wijze waarop transacties en andere gebeurtenissen in de jaarrekening dienen worden weergegeven. Dit principe geldt als de belangrijkste leidraad voor een getrouw beeld van het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de onderneming. Waar dit in tegenspraak is met welke andere grondslagen ook, geldt het als de hoogste prioriteit.

c) Relatieve betekenis

In de jaarrekening wordt getracht alle gegevens te vermelden die van doorslaggevende betekenis zijn voor een oordeelvorming over het vermogen, de financiële positie en het resultaat van de onderneming.

B. Specifieke waarderingsregels

Beginsel :

De waarderingsregels worden vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk II van het Koninklijk Besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen.

B.1. ACTIVA

* *Materiële Vaste Activa*

De materiële vaste activa worden geboekt door individualisering van de prijs van elk bestanddeel.

De waarderingsregels zijn als volgt :

afschrijvingspercentage :

- gebouwen : 3%
- installaties : 20%
- machines : 20%
- uitrusting : 20%
- kantoorinrichting : 20%
- meubilair : 20%

De afschrijvingen bedragen bovenvermelde percentages per jaar, ieder begonnen jaar tellend voor een volledig.

De buiten gebruik gestelde of niet meer duurzaam tot activiteit van de onderneming bijdragende activa worden volledig uitgeboekt (realisatiewaarde zijnde nul).

* *Financiële Vaste Activa*

De deelnemingen en aandelen worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde, dit wil zeggen, hun aanschaffingswaarde (artikel 21 KB) of inbrengprijs (artikel 23 KB). De bijkomende kosten voor verkrijging worden ten laste genomen van de resultaatrekening van het boekjaar waarin ze werden aangegaan :

De niet opgevraagde bedragen op deelnemingen en op aandelen worden zichtbaar in mindering gebracht van de bedragen der onderrubrieken waarin de nog vol te storten deelnemingen een aandelen zijn opgenomen.

De waarden waarvoor de financiële vaste activa te boek staan worden getoetst aan de inventaris.

Minderwaarden op vastrentende effecten, vorderingen en borgtochten in contanten worden geboekt wanneer uit de balansen van de verkrijgers blijkt dat de realisatie van de vorderingen in het gedrang komt.

* *Vorderingen*

Op vorderingen worden waardeverminderingen geboekt indien hun realisatiewaarde op balansdatum lager is dan hun nominale waarde.

* *Geldbeleggingen*

Deze worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs (art. 21 KB)

De geldbeleggingen worden netto op het actief geboekt. De waarden van deze beleggingen worden getoetst aan de inventaris. Minderwaarden worden geboekt wanneer uit de balansen van de verkrijgers blijkt dat de realisatie van de vorderingen in het gedrang komt. Indien er een officiële koers bestaat voor vastrentende effecten dan wordt overgegaan tot waardeverminderingen indien deze koers meer dan 10% lager ligt dan de boekhoudkundige waarde.

* *Liquide middelen*

Deze worden nominaal gewaardeerd. De beschikbare waarden worden getoetst aan de inventaris. Waardeverminderingen worden geboekt als de realisatiewaarde op de datum van de sluiting van het boekjaar lager ligt. De beschikbare waarden worden op het netto actief geboekt.

B.2. PASSIVA

* *Reserves*

Aangezien de balans van de onderneming na de winstverdeling wordt vastgesteld, moet verondersteld worden dat de mutaties in de reserves sinds de laatste Algemene Vergadering door de Algemene Vergadering goedgekeurd zullen worden.

* *Voorzieningen voor risico's en kosten*

Verlies- en kosten risico's worden voorzien rekening houdend met de werkelijke toestand en verwachting. De hoogte van de voorzien wordt getoetst aan de inventaris.

De schulden worden opgenomen tegen nominale waarde.

4. RESULTAATREKENING

Het schema van de resultaatrekening is gebaseerd op de jaarrekening voorgeschreven door het Koninklijk Besluit van 8 oktober 1976 en artikel 1 van de wet van 4 juli 1989.

De omschrijving van de rekeningen en de rubrieken werden aangepast aan de aard van de activiteiten van een politieke partij.

De resultaatrekening geeft in één enkele tabel de gegevens weer komende van de vzw's Volksunie en Dokter Balletfonds, alsook het geconsolideerd resultaat. Dit laatste stemt overeen met de som van elke individuele rekening van de rubrieken van de afzonderlijke entiteiten, na correctie voor de onderlinge transacties.

Het geconsolideerd resultaat heeft tot doel een globaal overzicht te geven van de financiële toestand de politieke partij.

5. AANTEKENINGEN VAN DE REVISOR

De werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd met het oog op het opstellen van het financieel verslag, zijn aangepast enerzijds aan de opdracht conform artikel 23 van de wet en anderzijds aan de aard van de activiteiten zoals die zich weerspiegelen in de rekeningen.

De benadering onderschreidt zich aldus van deze die ontwikkeld is voor de controle van de rekeningen van een onderneming.

Rekening houdend met de specifieke objectieven van onderhavig financieel verslag, bepaald in gemeenschappelijk overleg met de Controlecommissie, bevestigt ondergetekende de Burg. B.V.B.A. Verschelden & Partners, Bedrijfsrevisoren, gevestigd te 2050 Antwerpen, Thonetlaan 110, vertegenwoordigd door de Heer Frans Verschelden, dat :

- de resultaatrekening opgesteld is volgens het schema, uitgevaardigd door de Controlecommissie;
- zij voortvloeien, zonder toevoeging of weglatting, uit de boekhouding van de verenigingen vermeld onder punt 2 supra;
- het gebruikte boekhoudkundig plan conform is aan het plan uitgevaardigd door de Controlecommissie;
- de geregistreerde bewegingen in de boekhouding gesteund zijn op gedateerde bewijsstukken met referentie naar de boekhoudkundige registratie.

Opgemaakt te Antwerpen, op 17 maart 1997.

Burg. B.V.B.A. Verschelden & Partners, Bedrijfsrevisoren,
Vertegenwoordigd door :

Frans Verschelden,
Bedrijfsrevisor.

6. SAMENVATTING VAN HET FINANCIËEL VERSLAG

Voor Volksunie Vlaamse Vrije Demokraten, heeft de Burg. B.V.B.A. Verschelden & Partners, Bedrijfsrevisoren, gevestigd te 2050 Antwerpen, Thonetlaan 110, vertegenwoordigd door de Heer Frans Verschelden, financieel verslag uitgebracht conform artikel 23 van de wet van 4 juli 1989.

De vormgeving van dit verslag werd goedgekeurd door de Controlecommissie die werd opgericht krachtens artikel 1 van de voornoemde wet. De in dit verslag opgenomen gegevens hebben betrekking op de activiteiten van de partij (Nationale Secretariaat), van de vzw Volksunie opgericht conform artikel 22 van de wet van 4 juli 1989 en van de vzw Dokter Balletfonds opgericht krachtens artikel 71 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen.

De in de rekeningen gerealiseerde activiteiten behelzen de periode van 1 januari 1996 tot 31 december 1996.

De consolidatie van de opgenomen financiële gegevens kan als volgt worden samengevat :

Courante opbrengsten	67.980.237
Courante kosten	69.366.915
Courant resultaat	-1.386.678
+ financieel resultaat	1.461.036
+ uitzonderlijk resultaat	66.280
Resultaat van het boekjaar	140.638

Opgemaakt te Brussel op 17 maart 1997.

Burg. B.V.B.A. Verschelden & Partners, Bedrijfsrevisoren
Vertegenwoordigd door :

Frans Verschelden,
Bedrijfsrevisor.

JAARREKENING « POLITIEKE PARTIJEN » VOLKSUNIE VZW**1. BALANS**

	1996	1995
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	17.000.943	8.131.631
I. Immateriële vaste activa	0	0
II. Materiële vaste activa (toel.II)	16.141.402	7.601.171
A. Terreinen en gebouwen	14.377.959	7.310.192
B. Installaties, machines en uitrusting	982.288	177.330
C. Meubilair	781.155	113.649
D. Leasing en soortgelijke rechten	0	0
E. Overige materiële vaste activa	0	0
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	0	0
III. Financiële vaste activa	499.541	530.460
IV. Vorderingen meer dan 1 jaar	360.000	0
VLOTTENDE ACTIVA	42.211.565	32.288.962
V. Voorraden	0	0
VI. Vorderingen ten hoogste 1 jaar	1.602.062	917.923
A. Debiteuren	814.413	776.807
B. Overige vorderingen	787.649	141.116
VII. Geldbeleggingen	38.000.000	26.000.000
VIII. Liquide middelen	2.047.317	4.356.048
IX. Overlopende rekeningen	562.186	1.014.991
TOTAAL DER ACTIVA	59.212.508	40.420.593
PASSIVA		
PERMANENTE MIDDELEN	52.159.011	34.418.373
I. Patrimonium (toelichting I)	26.559.011	26.418.373
A. Reserves	—	0
B. Maatschappelijk Fonds	26.559.011	26.418.373
C. Herwaarderingswaarde	—	0
D. Overgedragen resultaat	—	0
II. Voorziening voor risico's en kosten (toel.III)	25.600.000	8.000.000
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda	22.600.000	6.000.000
B. Andere voorzieningen	3.000.000	2.000.000
III. Schulden meer dan 1 jaar	0	0
A. Financiële schulden	0	0
1. Kredietinstellingen	0	0
2. Leasingschulden en soortgelijke	0	0
3. Andere	0	0
B. Schulden leveranciers	0	0
C. Andere schulden	0	0
VLOTTENDE PASSIVA	7.053.497	6.002.220
IV. Schulden ten hoogste 1 jaar	4.259.467	3.171.169
A. Schulden meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen	—	—
B. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Andere schulden	—	—
C. Schulden leveranciers	2.276.380	2.357.566
D. Schulden m.b.t. belastingen	1.983.087	643.552
1. Belastingen	418.964	0
2. Bezoldigingen en sociale lasten	1.564.123	643.552
E. Andere schulden	0	170.051
V. Overlopende rekeningen	2.794.030	2.831.051
(2.740.530 lidgelden 1997 - geïncasseerd in 1996)	—	—
TOTAAL DER PASSIVA	59.212.508	40.420.593

2. RESULTAATREKENING

	1996	1995
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	67.980.237	64.057.268
A. Dotaties (art. 16 wet van 4.07.1989)	—	—
1. Kamer	16.811.512	18.435.292
2. Senaat	18.561.336	19.498.736
B. Giften vzw	0	0
C. Giften, schenkingen of legaten	3.427.362	1.648.250
D. Bijdragen fracties	—	—
1. Kamer	5.889.891	5.754.206
2. Senaat	6.868.805	7.206.203
3. Gemeenschapsraden	8.066.736	5.139.879
4. Gewestraden	806.664	0
5. Anderen (te bepalen)	0	0
E. Bijdragen van partijgeledingen	0	—
F. Lidgelden (toelichting IV)	5.483.884	4.398.249
G. Opbrengsten uit onroerend vermogen	540.000	540.000
H. Opbrengsten van manifestaties, publicaties, reclame	801.674	650.124
I. Diverse prestaties	722.373	786.329
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	69.366.915	39.425.461
A. Dotaties	22.081.356	38.633.874
1. Federaties en lokale bewegingen	667.000	153.000
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij	21.414.356	38.480.874
B. Diensten en diverse goederen	16.143.774	52.243.751
1. Huisvestingskosten	895.114	857.449
2. Administratieve werkingskosten	11.317.474	7.324.538
3. Publicaties	257.689	492.600
4. Kosten reclame,propaganda en partijvergaderingen	3.203.543	5.012.684
5. Kosten voor verkiezingspropaganda	0	38.158.690
6. Kosten voor verkiezingspropaganda (geactiveerd in -)	0	0
7. Diverse kosten	469.954	397.790
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toel.VI)	10.533.116	6.341.754
D. Afschr.en waardeverm.op immat.en mat.vaste activa	2.690.713	694.100
E. Waardeverm.op voorraden en vorderingen	0	0
F. Voorziening voor risico's en kosten	17.600.000	-59.336.011
G. Courante fiscale kosten	317.956	847.993
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VOOR FIN.RESULTATEN	-1.386.678	24.631.807
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	1.515.191	1.897.482
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	0	0
B. Opbrengsten uit vlopende activa	0	0
C. Overige financiële opbrengsten	1.515.191	1.897.482
V. FINANCIËLE KOSTEN	54.155	10.522
A. Kosten en schulden	0	0
B. Waardeverm.op vlot.activa andere dan bed.onder IIIE	0	0
C. Overige financiële kosten	54.155	10.522
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FIN.RESULTAAT	74.358	26.518.767
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	66.280	6.251
A. Opbrengsten uit het verleden	0	0
B. Uitzonderlijke lidgelden	0	0
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten	66.280	6.251
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	0	106.645
A. Kosten uit het verleden	0	52.345
B. Overige uitzonderlijke kosten	0	54.300
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	140.638	26.418.373

3. ANNEXE

I. EVOLUTIE VAN HET PATRIMONIUM

	Maats.Fonds	Totaal 1996
Per einde van het boekjaar '95	26.418.373	26.418.373
Toevoeging '96	140.638	140.638
Onttrekking '96	0	0
Per einde van het boekjaar '96	26.559.011	26.559.011

II. STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Materiële vaste activa	Financiële vaste activa
a) Aanschaffingswaarde		
Per einde van het vorige boekjaar	27.781.081	530.460
Mutaties tijdens het boekjaar		
— Aanschaffingen	11.230.944	360.000
— Overdracht en buitengebruikstelling	682.727	30.919
— Andere mutaties	—	—
Per einde van het boekjaar	38.329.298	859.541
b) Meerwaarden		
Per einde van het vorige boekjaar	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—
— Geboekt	—	—
— Afgeboekt	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—
c) Afschrijvingen en waardeverminderingen		
Per einde van het vorige boekjaar	20.179.910	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—
— Geboekt	2.690.713	—
— Teruggenomen want overtollig	682.727	—
— Afgeboekt	—	—
Per einde van het boekjaar	22.187.896	—
d) Niet opgevraagde bedragen		
Per einde van het vorige boekjaar	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	16.141.402	

III. EVOLUTIE VAN DE VOORZIENINGEN

	Voorzieningen verkiezingspr.	Andere voorzieningen
Per einde van het vorige boekjaar	6.000.000	2.000.000
Mutaties van het boekjaar	—	—
— Toevoeging	16.600.000	1.000.000
— Terugneming	—	—
Per einde van het boekjaar	22.600.000	3.000.000

IV. LIDGELDEN

	1996	1995
Lidgelden geïnd door de partij (a)	5.483.884	4.398.249
Lidgelden terugbetaald aan de partijgeledingen (b)	0	0
Nettobedrag van de lidgelden (a)-(b) rubriek I.I.	5.483.884	4.398.249

V. DIVERSE PRESTATIES

	1996	1995
Uitsplits van post I van de courante opbrengsten indien deze een belangrijk bedrag vertegenwoordigd	722.373	786.329
— reproductiekosten	75.482	51.786
— recuperatie diverse kosten	156.411	303.104
— recuperatie portkosten	271.357	201.359
— recuperatie telefoonkosten	204.523	219.055
— recuperatie faxkosten	13.600	11.025
— meerw.real. handelsv.	1.000	—

VI. PERSONEELSKOSTEN

	1996	1995
A. Personeelskosten (rubriek II.C.)		
1. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordeelen	7.711.736	4.749.141
2. Werkgeverspremie voor bovenwet.verzek.(RSZwerkg)	2.302.011	1.400.105
3. Werkgeverspremie voor bovenwet.verzekeringen	0	0
4. Andere personeelskosten	519.369	192.508
5. Ouderdoms- en overlevingspensioenen	0	0
TOTAAL (A)	10.533.116	6.341.754
B. Personeel duurzaam gedetacheerd bij de partij (B)	0	0
C. Personeelskosten geherfakteerd aan geledingen (C)	0	0
D. Personeelskosten gedragen door de partij (A+A-C)	0	0

VII. KOSTEN VERKIEZINGSPR.GEDRAGEN IN HET BOEKJAAR

	1996	1995
Kosten voor propaganda+publiciteit	3.203.543	5.012.684
Kosten voor verkiezingspropaganda	0	38.158.690
Kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda	0	0
Afschrijving op kosten geactiveerd voor verkiezingspro.	0	0
Toevoeging aan voorzieningen voor verkiezingspropa.	16.600.000	6.000.000
Terugneming van voorzieningen voor verkiezingspropa.	0	-42.421.731
TOTAAL KOSTEN	19.803.543	6.749.643

VIII. UITZONDERLIJKE RESULTATEN

	1996	1995
A. Uitspl. post « uitzonderl. opbrengsten » indien belangrijk	—	—
TOTAAL	—	—
B. Uitspl.post « overige uitzon.kosten » indien belangrijk	—	—
TOTAAL	—	—

IX. GESPAARDE BEDRAGEN

	1996	1995
Resultaat van het boekjaar	140.638	26.418.373
Toevoeging aan afschrijving & waardevermindering	2.690.713	694.100
Toevoeging aan voorzieningen	17.600.000	6.085.720
Terugneming van voorzieningen	0	-65.421.731
Gespaarde bedragen	20.481.351	-32.223.538

XI. LIJST VERENIGINGEN VERBONDEN MET PARTIJ (R.IIA2)

	1996	1995
TOTAAL	—	—
Arrondissementen	3.000.000	—
Rest	18.414.356	—
VNH vzw	2.608	—
VNAD vzw	4.551	—
IHVP vzw	2.372	—
VUJO vzw	2.403.464	—
VVM vzw	1.453.762	—
VPRTI vzw	13.558.820	—
VNS vzw	988.779	—

9. ECOLO

RAPPORT FINANCIER

Exercice 1996

1. INTRODUCTION

Le présent rapport a été établi en application de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électORALES ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques et, en vertu de ma désignation en qualité de Reviseur d'Entreprises par le Conseil d'Administration de l'ASBL ECODOTA en date du 11/01/91.

Il est adressé, conformément à l'article 24 de la loi, à Monsieur le Ministre des Finances et à Messieurs les Présidents de la Chambre des Représentants et du Sénat, ainsi qu'à la Commission de contrôle. Ce rapport financier porte sur les comptes annuels du parti politique Mouvement Ecolo, secrétariat fédéral, comprenant le bilan, le compte de résultat et l'annexe. Ces comptes annuels correspondent à la consolidation des comptes des entités visées au point 2 ci-dessous.

2. IDENTIFICATION DES ENTITES

2.1. Parti politique

Mouvement ECOLO, Rue du Séminaire, 8 - 5000 Namur

2.2. ASBL de gestion (article 22 de la loi du 04 juillet 1989)

- Dénomination : ECODOTA ASBL
- Adresse : Rue Basse Marcellle, 28 à 5000 Namur.
- Membres du Conseil d'Administration :
- Monsieur Georges Trussart
- Monsieur Jacques Morael
- Monsieur Xavier Winkel
- Date de constitution : 19 juillet 1989

2.3. ASBL Dons (article 71 du C.I.R.)

Le mouvement Ecolo n'a pas créé cette entité à but fiscal.

3. ORGANISATION COMPTABLE ET ADMINISTRATIVE

3.1. Organisation administrative

L'ASBL ECODOTA reçoit les dotations prévues à l'article 15 de la loi du 04 juillet 1989. Ces dotations sont ensuite reversées au Secrétariat Fédéral du parti.

Le Secrétariat Fédéral centralise toutes les recettes venant du parti et de l'ASBL ECODOTA et prend en charge directement les dépenses ou les dotations aux composantes. Par composante, on entend notamment les fédérations régionales ou locales qui sont autonomes tant en ce qui concerne l'affectation de leurs ressources qu'en matière de tenue de la comptabilité. Le terme « composantes » englobe également les associations nationales ou internationales, ou autres, auxquelles le parti serait lié.

Celles-ci ne sont pas dès lors intégrées dans la comptabilité du parti faisant l'objet de mes contrôles.

Le Secrétariat Fédéral, en tant qu'association de fait, ainsi que l'ASBL ECODOTA tiennent une comptabilité distincte selon des principes identiques.

3.2. Méthode comptable

La comptabilité de chaque entité est tenue selon un système informatisé de journaux et de comptes, conformément aux règles usuelles de la comptabilité en partie double. Depuis le 1er janvier 1991, il est fait usage d'un programme comptable standard de marque CUBIC.

Cette comptabilité est appropriée à la nature et à l'étendue des activités de chaque entité. Les comptes ouverts sont définis dans un plan comptable approprié aux activités de chaque entité et inspiré du plan comptable minimum normalisé.

Les coûts des activités sont considérés comme des charges de l'exercice lorsqu'ils peuvent être mis directement en relation avec les activités de cette période.

Les produits sont comptabilisés en résultat dès qu'il existe une créance certaine et incontestable. En ce qui concerne les cotisations des membres, elles sont enregistrées en produit au moment de leur encaissement.

3.3. Règles d'évaluation spécifiques

Les investissements en mobilier de bureau, matériel de bureau sont amortis respectivement au taux de 20 % et 100 % l'année d'acquisition pour les investissements d'une valeur inférieure à 10.000 francs. Les aménagements des locaux sont amortis au taux de 10% l'an. Le matériel informatique est amorti au taux de 33%.

Les dettes et les créances sont reprises à leur valeur nominale.

Une réserve « Fonds social » est constituée par prélèvement sur les résultats de chaque exercice.

En 1996, une réserve a été constituée pour les élections prévues en 1998.

4. ETATS FINANCIERS

Les comptes annuels comprennent le bilan, le compte de résultats ainsi que l'annexe conformément à l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité des partis politiques.

Les intitulés de comptes et de rubriques ont été adaptés aux caractéristiques des activités d'un parti politique.

Les comptes annuels regroupent sur un seul document les données provenant des ASBL et du parti. Ceci correspond à l'addition poste par poste des comptes des entités , après annulation des opérations réciproques. Cette situation consolidée vise à fournir une vue globale de la situation financière du parti politique.

5. SITUATION FINANCIERE

Voir tableau en annexe.

6. OBSERVATIONS DU REVISEUR

Les travaux que nous avons effectués pour l'établissement de ce rapport financier sont appropriés d'une part à la mission prescrite par l'article 23 de la loi et d'autre part à la nature des activités qui doivent se refléter dans les comptes. La démarche se distingue dès lors de celle qui est développée dans la révision des comptes d'une entreprise.

Eu égard aux objectifs spécifiques du présent rapport financier définis en concertation avec la Commission de contrôle, nous sommes en mesure de confirmer :

- que les comptes annuels ont été établi selon le schéma arrêté par la Commission de contrôle;
- qu'ils découlent sans addition ni omission de la comptabilité des associations identifiées au point 2 ci-dessus;
- que le plan comptable utilisé est conforme à celui arrêté par la Commission de Contrôle;
- que les mouvements enregistrés en comptabilité s'appuient sur des pièces justificatives datées et portant un indice de référence à ceux-ci.

7. RESUME DU RAPPORT FINANCIER

Le rapport financier relatif au Mouvement Ecolo a été établi par le Reviseur d'Entreprises, Monsieur Fernand Maillard conformément à l'article 23 de la loi du 04 juillet 1989.

La forme de ce rapport financier a été approuvée par la Commission de contrôle instituée par l'article 1er de cette même loi.

Les données figurant dans le rapport sont le résultat des activités enregistrées dans les comptes couvrant la période du 01/01/96 au 31/12/96 du parti Mouvement ECOLO (Secrétariat Fédéral) ainsi que de l'ASBL ECODOTA créée en vertu de l'article 22 de la loi du 04 juillet 89.

La consolidation des données financières fournit en synthèse les informations suivantes (avant affectation) :

Produits courants	108.788.863
Charges courantes	- 105.135.764
Résultats courants	+ 3.653.099
Résultats financiers	+ 500.560
Résultats exceptionnels	- 1.236.631
Résultat de l'exercice	+ 2.917.028

A Bruxelles, le 26 mars 1997.

Fernand Maillard,
Reviseur d'Entreprises,
Gérant.

1. BILAN

	1996	1995
ACTIF		
ACTIF IMMOBILISES	5.654.914	5.265.630
I. IMMOBILISATIONS INCORPORELLES (ANNEXE III)	—	—
II. IMMOBILISATIONS CORPORELLES		
A. Terrains et construction	—	—
B. Installation, machines, outillages	—	—
C. Mobilier et matériel roulant	2.354.678	2.749.206
D. Location-financement et droits similaires	—	—
E. Autres immobilisations corporelles	440.920	551.149
F. Immobilisations en cours et acomptes versés	—	—
III. IMMOBILISATIONS FINANCIERES (ANNEXE II)	171.206	879.363
IV. CREANCES A PLUS D'UN AN	2.688.110	1.085.912
ACTIFS CIRCULANTS	44.107.101	20.210.613
V. STOCKS	—	—
VI. CREANCES A UN AN AU PLUS		
A. Débiteurs	—	—
B. Autres créances	4.671.594	7.342.551
VII. PLACEMENTS DE TRESORERIE	—	—
VIII. VALEURS DISPONIBLES	37.385.107	9.810.278
IX. COMPTES DE REGULARISATIONS	2.050.400	3.057.784
TOTAL DE L'ACTIF	49.762.015	25.476.243
PASSIF		
I. PATRIMOINE (ANNEXE 1)	19.942.288	17.025.260
A. Réserves affectées	—	229.000
B. Fonds social	6.599.000	7.450.000
C. Plus-values de réévaluation	—	—
D. Résultat reporté	13.343.288	9.346.260
II. PROVISIONS POUR RISQUES ET CHARGES (ANNEXE III)		
A. Provisions pour propagandes électorales	6.300.000	—
B. Autres provisions	—	—
III. DETTES A PLUS D'UN AN		
A. Dettes financières		
1. Etablissements de crédit	—	—
2. Dettes de location-financement	—	20.682
3. Autres emprunts	—	—
B. Dettes fournisseurs	—	—
C. Autres dettes	—	—
Passifs circulants	23.519.727	8.430.301
IV. DETTES A UN AN AU PLUS		
A. Dettes à plus d'un an échéant dans l'année	20.682	76.509
B. Dettes financière		
1. Etablissement de crédit	—	—
2. Autres emprunts	—	—
C. Dettes fournisseurs	4.719.877	4.706.741
D. Dettes fiscales, salariales et sociales		
1. Impôts	3.265	3.265
2. Rémunérations et charges sociales	1.573.872	1.509.592
E. Autres dettes	16.273.966	2.014.696
V. COMPTE DE REGULARISATION	928.065	119.498
TOTAL DU PASSIF	49.762.015	25.476.243

2. COMPTE DE RESULTATS

	1996	1995
I. Produits courants	108.788.863	93.209.699
A. Dotations (art. 16 de la loi du 4.7.1989)		
1. Chambre	14.803.804	16.212.044
2. Sénat	15.567.432	16.887.917
B. ASBL « Dons »	—	—
C. Dons, donation ou legs	3.800	3.700
D. Contributions des groupes		
1. Chambre	8.975.330	10.490.681
2. Sénat	6.718.388	8.460.366
3. Assemblée communautaire	5.820.643	3.799.808
4. Assemblée Régionale	24.738.339	7.652.841
5. Autres (annexe XII)	29.631.418	25.545.718
E. Contributions des composantes (annexe XI)	—	—
F. Cotisations des membres (Annexe IV)	100.000	245.230
G. Revenus du patrimoine immobilier	—	—
H. Recettes de manifestations, de publications et de publicités	2.377.981	2.534.902
I. Prestations diverses (annexe V)	51.728	1.376.492
II. Charges courantes	105.135.764	95.449.067
A. Dotations		
1. Fédérations et sections locales	14.162.932	10.480.717
2. Associations et groupements liés au Parti (annexe XI)	30.113.170	16.721.839
B. Services et biens divers		
1. Charges relatives aux bâtiments	4.324.122	3.782.937
2. Frais de fonctionnement administratif	15.838.312	14.729.774
3. Publications	—	—
4. Frais de publicité, de propagande et d'assemblées de Parti	11.320.615	7.221.257
5. Dépenses électorales	—	15.897.676
6. Dépenses électorales portées à l'actif (en -)	—	—
7. Charges diverses	1.575.196	1.028.254
C. Charges de personnel (annexe VI)	18.988.548	23.675.638
D. Amortissements et réductions de valeur sur immobilisations	2.441.524	1.910.975
E. Réductions de valeurs sur stocks et sur créances	—	—
F. Provisions pour risques et charges (Dot. +, utilisation -)	6.300.000	—
G. Charges fiscales courantes	71.345	—
III. Résultat courant avant résultat financier	3.653.099	— 2.239.368
IV. Produits financiers	534.991	238.266
A. Produits des immobilisations financières	532.880	237.637
B. Produits des actifs circulants	—	—
C. Autres produits financiers	2.111	629
V. Charges financières	34.431	158.407
A. Charges des dettes	11.642	158.407
B. Réductions de valeurs sur actifs circulants autres que ceux visés sub II E	—	—
C. Autres charges financières	22.789	—
VI. Résultat courant après résultat financier	4.153.659	— 2.159.509
VII. Produits exceptionnels	587.231	937.241
A. Produits des exercices antérieurs	—	—
B. Appels de cotisations extraordinaires	—	—
C. Autres produits de nature exceptionnelle (Annexe VIII A)	587.231	937.241
VIII. Charges exceptionnelle	1.823.862	966.861
A. Charges des exercices antérieurs	—	—
B. Autres charges de nature exceptionnelle (annexe VIII B)	1.823.862	966.861
IX. Résultat de l'exercice	2.917.028	— 2.189.129
AFFECTATION		
— Prélevement sur réserves	1.080.000	—
— Résultat reporté	3.997.028	—
— Dotation réserve	—	1.500.000
— Prélevement sur résultat reporté	—	3.689.129

3. ANNEXE

I. EVOLUTION DU PATRIMOINE (Rubrique 1 du passif)

	Au terme de l'ex. antérieur	Affectations utilisation	Transferts dotation	Au terme de l'exercice
Réserves affectées	229.000	– 229.000	—	—
Fonds social	7.450.000	– 851.000	—	6.599.000
Plus-values de réévaluation	—	—	—	—
Résultat reporté	9.346.260	—	3.997.028	13.343.288
Patrimoine	17.025.260	– 1.080.000	3.997.028	19.942.288

II. ETAT DES IMMOBILISATIONS

	Immobilisations incorporelles	Immobilisations corporelles	Immobilisations financières
a) Valeur d'acquisition			
Au terme de l'exercice précédent	—	13.608.105	879.363
Mutation de l'exercice			
— Acquisitions	—	1.936.767	—
— Cessions et désaffectations	—	—	–317.121
— Autres mutations	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	15.544.872	562.242
b) Plus-value			
Au terme de l'exercice précédent	—	—	—
Mutations de l'exercice			
— Actées	—	—	—
— Annulées	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	—	—
c) Amort. et réductions de valeur			
Au terme de l'exercice précédent	—	10.307.750	—
Mutations de l'exercice			
— Actées	—	2.441.524	—
— Reprises des excédentaires	—	—	—
— Annulées	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	12.749.274	—
d) Montants non appelés			
Au terme de l'exercice précédent	—	—	—
— Mutations de l'exercice	—	—	—
— Au terme de l'exercice	—	—	—
Valeur comptable nette au terme de l'exercice	—	2.795.598	562.242

III. EVOLUTION DES PROVISIONS POUR RISQUES ET CHARGES (Rub. II du passif)

	Provisions pour dépenses élect.	Autres provisions
Au terme de l'exercice précédent	—	—
Mutations de l'exercice :		
— Dotations	—	—
— Utilisations	—	—
Au terme de l'exercice (Rub. II du passif)	—	—

IV. COTISATIONS DES MEMBRES

	1996	1995
Cotisations reçues par le parti (a)	100.000	245.230
Cotisations rétrocédées (b)	—	—
Solde net de cotisations (a) - (b)	100.000	245.230
(Rub. I.F. du cpté de rés.)		

V. PRESTATIONS DIVERSES

Ventilation de la rubrique I. des produits courants si celle-ci représente un montant important

	1996
— remboursement Chambre	—
— remboursement Fonds de Compensation	—
— remboursement assurances et divers	—
Total	—

VI. COÛTS DE PERSONNEL

	1996	1995
A. Frais de personnel (Rub. II. C du compte de résultat)		
1. Rémunérations et avantages sociaux directs	14.699.279	18.869.150
2. Cotisations patronales d'assurances sociales	4.330.157	5.292.603
3. Primes patronales d'assurances extra-légales	—	—
4. Autres frais de personnel	— 40.888	— 486.115
5. Pensions		
Total (A) = II.C	18.988.548	23.675.638
B. Coût du personnel permanent détaché auprès du parti (B) = II.B 2	—	—
C. Coût du personnel refacturé aux composantes (= A + B - C) compris dans I prestations diverses	—	—
D. Coût du personnel supporté par le parti (= A + B - C)	18.988.548	23.675.638

VII. CHARGES DE DÉPENSES ÉLÉCTORALES DE PROPAGANDE ET DE PUBLICITÉ SUPPORTÉES DANS L'EXERCICE

	1996	1995
+ Frais de propagande et de publicité (Rub,II B 4 du compte de résultat)	11.320.615	7.221.257
+ Dépenses électorales (Rub. II B 5 du compte de résultat)	—	15.897.676
- Dépenses électorales activées (Rub. II B 6 du compte de résultat)	—	—
+ Dotation aux amortissements des frais de dépenses électorales portés à l'actif	—	—
+ Dotation aux provisions pour dépenses électorales	6.300.000	—
- Utilisations de provisions pour dépenses électorales		
= Charges totales	17.620.615	23.118.933

VIII. RÉSULTATS EXCEPTIONNELS

	1996	1995
A. Ventilation des autres produits de nature exceptionnelle	587.231	937.241
Si ceux-ci représentent un montant important (Rub. VII C du compte de résultat)		
Total	587.231	937.241
B. Ventilation des autres charges de nature exceptionnelle Si celles-ci représentent un montant important (Rub. VIII B du compte de résultat)	1.823.862	966.861
Total	1.823.862	966.861

	1996	1995
+ Résultat de l'exercice (Rub. IX du compte de résultat)	2.917.028	- 2.189.129
+ Dotations aux amortissements et réductions de valeurs	2.441.524	1.910.975
(Rub. II du compte de résultats)		
+ Dotations aux provisions (Rub. II F du compte de résultat)	6.300.000	****
- Utilisations de provisions (Rub. II F du compte de résultat)	—	—
*****Rectification année 1995, erreur d'imputation		
= Montant de l'Epargne	11.658.552	- 278.154

X. RÉSUMÉ DES RÈGLES D'ÉVALUATION

A. Immobilisations incorporelles : néant

B. Immobilisations corporelles :

	Taux
— amortissements sur investissements > à 10,000 bef	
— matériel de bureau	20 %
— mobilier de bureau	20 %
— matériel informatique	33 %
— aménagements locaux	10 %
— amortissements sur investissements < à 10,000 bef	100 % (l'année d'acquisition)

C. Immobilisations financières :

— comptabilisation à la valeur nominale

D. Réserves affectées :

— Modification de la réserve pour passif social (ajustement en fonction du personnel employé)

E. Plus-value de réévaluation : néant

F. Provisions pour propagandes électorales :

— constitution sur base de décision budgétaire

G. Autres provisions :

— pécule de vacances : au taux de 18,6 % des appointements bruts de l'exercice pour le personnel en fonction au 31/12/96.

XI. ASSOCIATIONS ET GROUPEMENTS LIÉS AU PARTI

Montants reçus (détail rubrique IE du compte de résultats)		
Total	—	—
Montants versés (Détail rubrique II A 2 du compte de résultats)		
— ASBL centre d'étude et de formation en écologie	12.551.040	16.061.839
Rue Basse Marcelle 28 - 5000 Namur		
— Jeunesse & Ecologie	360.000	300.000
Rue Hors Château, 48 - 4000 Liège		
— Fondation Génération Futures	11.992.130	—
(Association en constitution)		
— A.S.B.L. Imagine le Monde allant Vert	4.850.000	—
Rue du Séminaire, 8 - 5000 Namur		
— Coordination des Verts Européens	360.000	360.000
Rue Belliard, 97/113 - 1047 Bruxelles		
	30.113.170	16.721.839

XII. AUTRES CONTRIBUTIONS DES GROUPES

	1996	1995
Remboursement excédent de subsides au C.E.F.E. (Cf. XI)	—	535.720
Subsides parastataux (Rtbf)	314.920	314.920
Europe	6.477.287	6.308.104
Contributions des mandataires	22.621.711	17.531.598
Régionales	217.500	855.376
Total	29.631.418	25.545.718

10. AGALEV

FINANCIËEL VERSLAG

Boekjaar 1996

1. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 23 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen heb ik de eer U verslag uit te brengen over de uitvoering van het mandaat dat mij door het Uitvoerend Comité van de Feitelijke Vereniging Agalev op 3 februari 1993 is toevertrouwd.

Overeenkomstig artikel 24 van de wet is het verslag gericht aan de Minister van Financiën, aan de Voorzitters van de Kamer van Volksvertegenwoordigers en van de Senaat en aan de Controlecommissie. Dit financieel verslag heeft betrekking op de jaarrekening, die de balans, de resultatenrekening en de toelichting omvat, van de politieke partij Agalev. Deze jaarrekening stemt overeen met de consolidatie van de rekeningen van de entiteiten, zoals bedoeld in punt 2 (cf. infra).

2. IDENTIFICATIE VAN DE ENTITEITEN

2.1. Politieke partij

AGALEV Feitelijke Vereniging, 1210 Brussel, Brialmontstraat 23

Partijbestuur :

- Mevr. Vertriest Isabel, Voorzitster
- de heer Bervoets Wilfried
- de heer Bosmans Ward
- de heer Boutmans Eddy
- de heer Geysels Jos
- de heer Lemiengre Luc
- de heer Steenkiste Guido
- de heer Tavernier Jef
- de heer Stef Bossaerts
- de heer Angelo Callant
- de heer Guido Maertens
- Mevr. Suzy Wuyts
- de heer Karel De Ridder

2.2. De in artikel 22 van de financieringswet bedoelde instelling

GROEN FONDS V.Z.W., 1210 Brussel, Brialmontstraat 23

Raad van Beheer :

- de heer Wilfried Bervoets
- de heer Luc Lemiengre
- Mevr. Hildegarde Merckx
- de heer Jef Tavernier

Opgericht te Brussel op 19 juli 1989 en bekend gemaakt in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 november 1989 onder het nummer 15.668.

2.3. Andere V.Z.W.'s

2.3.1. Andere V.Z.W.'s opgenomen in de jaarrekening vervat in onderhavig verslag

GROENHUIS V.Z.W., 1210 Brussel, Brialmontstraat 23

Raad van Beheer :

- de heer Luc Lemiengre
- Mevr. Hildegarde Merckx
- de heer Stef Bossaerts

Doel : de huisvesting van de partij Agalev te bevorderen en hiervoor het beheer te verzorgen.

Opgericht te Brussel op 2 april 1986, bekendgemaakt in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 23 juli 1986 onder het nummer 20.506.

2.3.2. *Andere V.Z.W.'s niet opgenomen in de jaarrekening vervat in onder havig verslag*

PLOEG V.Z.W., 1210 Brussel, Brialmontstraat 23

Raad van Beheer :

- de heer Guido Maertens
- Mevr. Hildegarde Merckx
- de heer Frederik Janssens
- de heer Jos Geysels
- de heer Luc Lemiengre
- Mevr. Leen Dhondt
- de heer Luc Steenkiste
- de heer Joos Wauters
- Mevr. Vera Dua

Doel : het tot stand komen van een basis-democratische, ecologische en geweldloze samenleving te bevorderen door vormingsactiviteiten in te richten voor volwassenen die zich actief inzetten op dit vlak.

Opgericht te Brussel op 28 december 1983 en bekendgemaakt in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 3 mei 1985.

DE GROENE OMROEP V.Z.W. (afgekort : GrOm V.Z.W.), 1210 Brussel, Brialmontstraat 23

Raad van Beheer :

- de heer Wilfried Bervoets
- de heer Luc Lemiengre
- Mevr. Hildegarde Merckx

Doel : het maken van radio- en TV-programma's die rechtstreeks afgestemd zijn op het verschaffen van informatieve duiding en opiniëring bij de actualiteit, vanuit een ecologisch, pacifistisch en basis-democratisch standpunt.

Opgericht te Brussel op 9 maart 1982, bekend gemaakt in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 12 augustus 1982 onder het nummer N 8.817.

2.3.3. *Het Partijbestuur heeft ons bevestigd dat er geen andere verenigingen en groeperingen bestaan die verbonden zijn met de partij Agalev*

3. ADMINISTRATIEVE EN BOEKHOUDKUNDIGE ORGANISATIE

3.1. Administratieve organisatie

De Feitelijke Vereniging Agalev evenals voormalde V.Z.W.'s die deel uitmaken van de Agalev-groep, beschikken over eigen ontvangsten en uitgaven en voeren een afzonderlijke boekhouding volgens de principes van het dubbel boekhouden.

De V.Z.W. Groen Fonds int de gelden die toegekend worden in het kader van de financiering op de politieke partijen. Zij maakt de fondsen over aan de politieke partij naargelang de financiële behoeften van deze laatste.

Daarnaast ontvangt de F.V. Agalev, via de parlementaire fracties, de overige dotaties en werkingstoelagen die de politieke fracties toekomen.

De kosten van de F.V. Agalev omvatten :

- a) de werkingskosten van het Nationaal Secretariaat van de politieke partij;
- b) de werkingskosten o.v.v. personeelskosten en/of de dotaties aan partijgeledingen die op provinciaal of lokaal niveau actief zijn.

De provinciale en lokale groepen beschikken over een autonomie zowel op het vlak van de aanwending van hun middelen als van het voeren van hun administratie.

Het aandeel van de F.V. Agalev, in het kader van de fracties van de Kamer en Senaat (Agalev-Ecolo), van het Vlaamse Parlement en het Europees Parlement in de werkings- en weddetoelagen vanwege de Kamer, Senaat, Vlaams Parlement en Europees Parlement zijn eveneens in de rekeningen van de politieke partij opgenomen.

De andere V.Z.W.'s die tot de groep Agalev behoren hebben eigen kosten en uitgaven. Zij ontvangen desgevallend toelagen van de politieke partij.

3.2. Methode van boekhouden

De boekhouding van elke voormelde vereniging wordt gevoerd volgens een systeem van boeken en rekeningen overeenkomstig de algemene regels van het dubbel boekhouden, op een personal computer op de zetel van de partij.

De boekhouding is aangepast aan de aard en de omvang van de activiteiten van elke vereniging.

De boekingen gebeuren aan de hand van het rekeningenstelsel Politieke Partijen, uitgevaardigd door de Controlecommissie ingesteld door de wet van 4 juli 1989.

Op basis van de boekhouding van elke vereniging worden jaarlijks opgesteld :

a) een balans en resultatenrekening per 31 december van elke vereniging, die zonder toevoeging of weglatting voortvloeien uit de boekhouding na de nodige manuele extra-comptable herwerkingen om te komen tot de indeling voorzien door het schema van de jaarrekening zoals opgelegd in de bijlagen bij het huishoudelijk reglement uitgevaardigd door de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad dd. 9 februari 1995.

b) een geconsolideerde balans, resultatenrekening en toelichting waarbij passend eliminatie van de intragroepsverrichtingen doorgevoerd wordt.

3.3. Waarderingsregels

De waarderingsregels die per 31 december 1996 toegepast werden zijn ongewijzigd t.o.v. vorig jaar. Zij werden goedgekeurd door het Partijbestuur op 11 maart 1996. De goedgekeurde tekst luidt als volgt :

I. Immateriële vaste activa

De kosten voor onderzoek en ontwikkeling zullen ten laste van het resultaat genomen worden in het jaar van de uitgave. De goodwill verworven onder bezwarende titel van derden wordt op het actief geboekt en ageschreven volgens de lineaire methode aan 20 % per jaar.

II.A. Materiële vaste activa : terreinen en gebouwen

De terreinen en gebouwen zullen op het actief geboekt worden voor hun aanschaffings-, vervaardigings- of inbrengprijs verhoogd met de bijkomende kosten.

De afschrijvingen zullen bepaald worden volgens de lineaire methode aan 3 % voor bureelgebouwen. De bijkomende kosten (bv. notariskosten) worden volledig ageschreven in het jaar van uitgave.

Veranderingswerken in de gebouwen die eigendom zijn van de vereniging worden ageschreven aan 20 % lineair per jaar.

De afschrijvingen zullen het jaar van aanschaffing geboekt worden voor een volledig jaar.

Grote herstellingen zullen onmiddellijk ten laste van het boekjaar gebracht worden.

II.B. Materiële vaste activa : installaties, machines en uitrusting

Deze elementen zullen op het actief geboekt worden voor hun aanschaffings-, vervaardigings- of inbrengprijs verhoogd met de bijkomende kosten.

De afschrijvingen zullen bepaald worden volgens de lineaire methode aan een percentage tussen 0 % en 100 %. Het percentage zal bepaald worden in het jaar van aanschaffing door de Politieke Raad op voorstel van het Partijbestuur. De bijkomende kosten worden volledig ageschreven in het jaar van aanschaf. De afschrijvingen zullen het jaar van aanschaffing geboekt worden voor een volledig jaar.

II.C. Materiële vaste activa : meubilair en rollend materieel

Deze elementen zullen op het actief geboekt worden voor hun aanschaffings-, vervaardigings- of inbrengprijs verhoogd met de bijkomende kosten.

De afschrijvingen zullen bepaald worden volgens de lineaire methode aan een percentage tussen 0 % en 100 % voor het rollend materieel. Het percentage zal bepaald worden in het jaar van aanschaffing door de Politieke Raad op voorstel van het Partijbestuur.

De bijkomende kosten worden volledig ageschreven in het jaar van uitgave. De afschrijvingen zullen het jaar van aanschaffing geboekt worden voor een volledig jaar.

II.D. Materiële vaste activa : leasing en soortgelijke rechten

Deze elementen zullen op het actief geboekt worden voor hun aanschaffings- of inbrengprijs verhoogd met de bijkomende kosten.

De afschrijvingen zullen bepaald worden volgens de lineaire methode en volgens de percentages die toepasselijk zijn voor de actieelementen in volle eigendom.

De afschrijvingen zullen het jaar van aanschaffing geboekt worden voor een volledig jaar.

II.E. Materiële vaste activa : overige materiële vaste activa

Deze elementen zullen op het actief geboekt worden voor hun aanschaffings-, vervaardigings- of inbrengprijs verhoogd met de bijkomende kosten.

De afschrijvingen zullen bepaald worden volgens de lineaire methode en volgens de percentages die toepasselijk zijn voor de actieelementen die een bedrijfsmatig karakter hebben.

De kosten van inrichting van gehuurde gebouwen worden afgeschreven volgens de lineaire methode aan het percent gelijk aan het quotiënt van 100 % gedeeld door de looptijd van de handelshuur, voor zover deze elementen op het actief gebracht worden.

De afschrijvingen zullen het jaar van aanschaffing geboekt worden voor een volledig jaar.

Grote herstellingen met betrekking tot voormalde gehuurde gebouwen zullen volledig ten laste gebracht worden van het resultaat in het jaar van uitgave.

II.F. Materiële vaste activa : activa in aanbouw en vooruitbetalingen

Deze elementen zullen op het actief geboekt worden voor hun aanschaffings-, vervaardigings- of inbrengprijs verhoogd met de bijkomende kosten.

De afschrijvingen zullen bepaald worden volgens de lineaire methode en volgens de percentages die toepasselijk zijn voor de actieelementen die bedrijfsklaar zijn.

De afschrijvingen zullen het jaar van aanschaffing geboekt worden voor een volledig jaar.

III.A. Financiële vaste activa : deelnemingen

De deelnemingen worden op het actief geboekt voor hun aanschaffings- of inbrengprijs verhoogd met de bijkomende kosten.

Waardeverminderingen zullen geboekt worden zodra de vennootschap waarin deelgenomen wordt, twee opeenvolgende jaren verlies geleden heeft en haar eigen vermogen na aftrek van de latente liquidatiebelasting lager ligt dan de boekwaarde van de deelneming.

III.B. Financiële vaste activa : vorderingen

De vorderingen worden op het actief geboekt voor hun aanschaffings- of inbrengprijs met uitzondering van de bijkomende kosten.

Waardeverminderingen zullen geboekt worden zodra het eigen vermogen van de vennootschap waarin deelgenomen wordt, volgens haar laatst goedgekeurde balans gedaald is onder de 25 % van het maatschappelijk kapitaal.

III.C. Financiële vaste activa : borgen

De borgtochten worden op het actief geboekt voor hun aanschaffings- of inbrengprijs met uitzondering van de bijkomende kosten.

Waardeverminderingen zullen geboekt worden zodra de instelling waaraan de borg betaald is in falang verklaard is of concordaat heeft aangevraagd.

IV. Vorderingen op meer dan 1 jaar

De vorderingen worden op het actief geboekt voor hun nominale waarde. Waardeverminderingen worden geboekt zodra blijkt dat de debiteur niet of niet geheel aan zijn verplichtingen kan voldoen.

V. Voorraden en bestellingen in uitvoering

De voorraden worden gewaardeerd volgens het systeem van de individualisering van de prijs van elk bestanddeel. De waarde zal zijn : de laatste van aanschaffingswaarde en marktprijs.

Bestellingen in uitvoering worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, zonder onrechtstreekse productiekosten en zonder winstcomponent.

VI. Vorderingen op ten hoogste 1 jaar

De vorderingen worden op het actief geboekt voor hun nominale waarde. Waardeverminderingen worden geboekt zodra blijkt dat de debiteur niet of niet geheel aan zijn verplichtingen kan voldoen.

VII. Geldbeleggingen

VIII. Liquide middelen

Deze elementen worden gewaardeerd aan hun netto-realiseerbare waarde op datum van de balans.

VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN

— Voorzieningen voor grote onderhouds- en herstellingswerken

Het gedeelte van de kosten dat betrekking heeft op het afgesloten boekjaar inzake grote onderhouds- en herstellingswerken wordt opgenomen in een voorziening en dit evenredig met de duur van het afgesloten boekjaar.

— Andere voorzieningen

De voorzieningen zullen gevormd worden op basis van een schatting volgens de op dat moment gekende gegevens.

— Sociaal passief (uit te werken op basis van beslissing)

SCHULDEN

Deze worden gewaardeerd aan hun nominale verschuldigde waarde per balansdatum waar nodig verhoogd met de verschuldigde gerechtskosten, nalatigheidsintresten en andere aankleven.

VORDERINGEN EN SCHULDEN IN VREEMDE MUNTEN

Per balansdatum zullen de vorderingen en schulden gerevaloriseerd worden volgens de per balansdatum geldende omzettingskoers. De omrekeningsresultaten zullen geboekt worden onder de financiële resultaten.

HERWAARDERINGEN

Er zullen geen herwaarderingen geboekt worden.

4. JAARREKENING

De jaarrekening omvat de balans, de resultatenrekening, alsook de toelichting overeenkomstig de bepalingen van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen, zoals gewijzigd door de wet van 19 mei 1994, waarin verwezen wordt naar het Koninklijk Besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen.

De omschrijving van de rekeningen en de rubrieken werden door de Controlecommissie betreffende de verkiezingsuitgaven en de boekhouding van de politieke partijen aangepast aan de aard van de activiteiten van een politieke partij.

De jaarrekening geeft in één document de gegevens weer komende van de opgenomen V.Z.W.'s en de partij. Dit stemt overeen met de som van elke individuele rekening van de rubrieken van de entiteiten, na correctie voor de onderlinge transacties. Het resultaat van deze consolidatie heeft tot doel een globaal overzicht te geven van de financiële toestand van de politieke partij.

JAARREKENING 1996 AGALEV

1. BALANS

	1996	1995
ACTIVA		
VASTE ACTIVA	22.047.093	20.034.337
I. Immateriële vaste activa (toelichting I)	—	—
II. Materiële vaste activa (toelichting II)	20.669.093	19.964.492
A. Terreinen en gebouwen	—	—
B. Installaties, machines en uitrusting	3.052.804	2.575.780
C. Meubilair en rollend materieel	—	—
D. Leasing en soortgelijke rechten	—	—
E. Overige materiële vaste activa	17.616.289	17.388.712
F. Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	—	—
III. Financiële vaste activa	1.378.000	69.845
IV. Vorderingen op meer dan één jaar	—	—
VLOTTENDE ACTIVA	32.866.294	28.685.877
V. Voorraden	558.114	33.906
VI. Vorderingen op ten hoogste één jaar	2.556.508	1.659.681
A. Debiteuren	428.205	382.807
B. Overige vorderingen	2.128.303	1.276.874
VII. Geldbeleggingen	18.723.585	20.623.683
VIII. Liquide middelen	10.114.298	6.009.450
IX. Overlopende rekeningen	913.789	359.157
TOTAAL DER ACTIVA	54.913.387	48.720.214
PASSIVA		
PERMANENTE MIDDELEN	41.217.778	37.430.451
I. Patrimonium (toelichting I)	11.987.131	15.079.233
A. Reserves	—	—
B. Maatschappelijk fonds	—	—
C. Herwaarderingsmeerwaarden	—	—
D. Overgedragen resultaat	11.987.131	15.079.233
II. Voorzieningen voor risico's en kosten (toel.III)	29.230.647	22.351.218
A. Voorzieningen voor verkiezingspropaganda	5.192.589	—
B. Andere voorzieningen	24.038.058	22.351.218
III. Schulden op meer dan één jaar	—	—
A. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Leasingschulden en soortgelijke	—	—
3. Andere leningen	—	—
B. Schulden leveranciers	—	—
C. Andere schulden	—	—
VLOTTENDE PASSIVA	13.695.609	11.289.763
IV. Schulden op ten hoogste één jaar	12.410.933	9.302.923
A. Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	—	—
B. Financiële schulden	—	—
1. Kredietinstellingen	—	—
2. Andere schulden	—	—
C. Schulden leveranciers	6.450.649	2.290.043
D. Schulden m.b.t. belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	3.351.070	5.077.159
1. Belastingen	199.514	236.673
2. Bezoldigingen en sociale lasten	3.151.556	4.840.486
E. Andere schulden	2.609.214	1.935.721
V. Overlopende rekeningen	1.284.676	1.986.840
TOTAAL DER PASSIVA	54.913.387	48.720.214

2. RESULTATENREKENING 1996

	1996	1995
I. OPBRENGSTEN UIT COURANTE WERKING	69.861.017	70.028.486
A. Dotaties (art.16 van de wet van 4/7/1989)	29.892.040	32.353.825
1. Kamer	16.088.608	16.689.138
2. Senaat	13.803.432	15.664.687
B. Giften VZW	—	—
C. Giften, schenkingen of legaten	25.546	2.000
D. Bijdragen van de frakties	22.232.323	21.755.737
1. Kamer	5.676.530	6.823.587
2. Senaat	4.452.103	5.727.324
3. Gemeenschapsraden	6.274.128	4.008.712
4. Gewestraden	—	—
5. Europees parlement	5.829.562	5.196.114
E. Bijdranen van de partijgeledingen (toel.XI)	11.538.154	11.092.585
F. Lidgelden (toelichting IV)	1.791.011	1.480.823
G. Opbrengsten uit het onroerend vermogen	—	—
H. Opbrengsten van manifestaties, publikaties en reclame	345.815	318.328
I. Diverse prestaties	4.036.128	3.025.188
II. KOSTEN UIT COURANTE WERKING	73.387.098	68.643.978
A. Dotaties	16.049.668	13.291.453
1. Federaties en lokale bewegingen	9.563.261	7.656.800
2. Verenigingen en groeperingen verbonden aan de partij (toelichting XI)	6.486.407	5.634.653
B. Diensten en diverse goederen	25.405.761	27.779.204
1. Huisvestingskosten	4.435.467	917.082
2. Administratieve werkingskosten	12.647.212	8.695.913
3. Publicaties	2.591.547	2.317.883
4. Kosten voor reclame, propaganda en partijvergaderingen	4.266.890	3.035.149
5. Verkiezingsuitgaven	—	11.033.729
6. Verkiezingsuitgaven geactiveerd (in-)	1.464.645	1.779.448
7. Diverse kosten	23.099.232	31.540.206
C. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen (toel.VI)	1.643.366	1.465.641
D. Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	—	—
E. Waardeverminderingen op voorraden en vorderingen	6.879.429	-5.727.111
F. Voorzieningen voor risico's en kosten (bestedingen +, terugneming -)	309.642	294.585
G. Courante fiscale kosten		
III. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING VOOR FINANCIËLE RESULTATEN	-3.526.081	1.384.508
IV. FINANCIËLE OPBRENGSTEN	971.909	986.278
A. Opbrengsten uit financiële vaste activa	—	—
B. Opbrengsten uit vlottende activa	970.875	976.970
C. Overige financiële opbrengsten	1.034	9.308
V. FINANCIËLE KOSTEN	6.668	201.509
A. Kosten van schulden	910	189.077
B. Waardeverminderingen op vlottende activa andere dan bedoeld onder II.E	—	—
C. Overige financiële kosten	5.758	12.432
VI. RESULTAAT UIT COURANTE WERKING NA FINANCIËEL RESULTAAT	-2.560.840	2.169.277
VII. UITZONDERLIJKE OPBRENGSTEN	751.981	281.766
A. Opbrengsten uit het verleden	751.981	281.766
B. Uitzonderlijke lidgelden	—	—
C. Overige uitzonderlijke opbrengsten (toelichting VIII.A)	—	—
VIII. UITZONDERLIJKE KOSTEN	1.283.243	1.182.200
A. Kosten uit het verleden	156.068	993.200
B. Overige uitzonderlijke kosten (toelichting VIII.B)	1.127.175	189.000
IX. RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR	-3.092.102	1.268.843

3. TOELICHTING

I. EVOLUTIE VAN HET PATRIMONIUM (rubriek I van het passiva)

	Per einde vorig boekj.	Toevoeging	Onttrekking	Per einde van het boekj.
Toegewezen reserves	—	—	—	—
Maatschappelijk fonds	—	—	—	—
Herwaarderingsmeerwaarden	—	—	—	—
Overgedragen resultaat	15.079.233	—	3.092.102	11.987.131
Patrimonium	15.079.233	—	3.092.102	11.987.131

II. STAAT VAN DE VASTE ACTIVA

	Immateriële vaste activa	Materiële vaste activa	Financiële vaste activa
a) Aanschaffingswaarde			
Per einde van het vorige boekjaar	—	28.321.063	69.845
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
— Aanschaffingen	—	2.347.967	1.364.700
— Overdracht en buitengebruikstellingen	—	—	56.545
— Andere mutaties	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	30.669.030	1.378.000
b) Meerwaarden			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
— Geboekt	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—	—
c) Afschrijvingen en waardeverminderingen			
Per einde van het vorige boekjaar	—	8.356.571	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
— Geboekt	—	1.643.366	—
— Teruggenomen want overtollig	—	—	—
— Afgeboekt	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	9.999.937	—
d) Niet opgevraagde bedragen			
Per einde van het vorige boekjaar	—	—	—
Mutaties tijdens het boekjaar	—	—	—
Per einde van het boekjaar	—	—	—
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	—	20.669.093	1.378.000

III. EVOLUTIE VAN DE VOORZIENINGEN VOOR RISICO'S EN KOSTEN

	Voorziening verkiezings- propaganda	Andere voorzieningen
Per einde van het boekjaar	0	22.351.218
Mutaties van het boekjaar	—	—
— Toevoeging	5.192.589	1.923.500
— Terugneming	—	236.660
Per einde van het boekjaar	5.192.589	24.038.058

IV. LIDGELDEN

	1996	1995
Lidgelden ontvangen door de partij (a)	1.791.011	1.480.823
Lidgelden doorgestort (b)	—	—
Nettobedrag van de lidgelden (a)-(b) (Rubr.I.F. result.rek.)	1.791.011	1.480.823

V. DIVERSE PRESTATIES

	1996
Uitsplitsing van post I van de courante opbrengsten indien deze een belangrijk bedrag vertegenwoordigt	—
Recuperatie kosten partijvergaderingen	478.250
Recuperatie huisvestingskosten	494.136
Recuperatie sekretariaatskosten	1.234.812
Recuperatie diverse kosten	451.638
Recuperatie loonkosten	1.377.292

VI. PERSONEELSKOSTEN

	1996	1995
A. Personelekosten (Rubr.II.C., resultatenrekening)	—	—
1. Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordeLEN	15.363.745	23.135.716
2. Werkgeverspremie voor wettelijke verzekering	5.060.042	6.212.456
3. Werkgeverspremie voor bovenwettelijke verzekering	252.662	165.848
4. Andere personeelskosten	2.422.783	2.026.186
5. Ouderdoms- en overlevingspensioenen	—	—
TOTAAL (A)	23.099.232	31.540.206
B. Personeel duurzaam gedetacheerd bij de partij	31.707.494	31.032.883
C. Personelekosten geherfakteerd aan geledingen	0	0
D. Personelekosten gedragen door de partij (A+B-C)	54.806.726	62.573.089

VII. KOSTEN VAN VERKIEZINGSPROPAGANDA TEN LASTE GELEGGD IN HET BOEKJAAR

	1996	1995
+ Kosten voor propaganda en publiciteit (rub.II.B4 result.rek.)	4.266.890	3.035.149
+ Verkiezingsuitgaven (rub.II.B5 result.rek.)	—	11.033.729
- Verkiezingsuitgaven geactiveerd (rub.II.B6 result.rek.)	—	—
+ Afschrijvingen op kosten geactiveerd voor verkiezingspropaganda	—	—
+ Toevoeging aan voorzieningen voor verkiezingspropaganda	5.192.589	5.000.000
- Terugneming van voorzieningen voor verkiezingspropaganda	—	-11.690.611
TOTALE KOSTEN	9.459.479	7.378.267

VIII. UITZONDERLIJKE RESULTATEN

	1996	1995
A. Uitsplitsing van de post « overige uitzonderlijke opbrengsten » (rub.VII.C resultatenrekening)	—	—
TOTAAL	—	—
B. Uitsplitsing van de post « overige uitzonderlijke kosten » (rub.VIII.B resultatenrekening).....	—	—
Kosten verhuis	1.127.175	189.000
TOTAAL	1.127.175	189.000

	1996	1995
+ Resultaat van het boekjaar (rub.IX resultatenrekening)	-3.092.102	1.268.843
+ Toevoeging aan afschrijvingen en waardeverminderingen (rub.II.D resultatenrekening)	1.643.366	1.465.641
+ Toevoeging aan voorzieningen (rub.II.F resultatenrekening)	7.116.089	5.963.500
- Terugneming van voorzieningen (rub.II.F resultatenrekening)	-236.660	-11.690.611
= Gespaarde bedragen	5.430.693	-2.992.627

X. SAMENVATTING VAN DE WAARDERINGSREGELS

a) Immateriële vaste activa

Geboekt op het actief tegen hun aanschaffingswaarde. Er worden geen afschrijvingen toegepast.

b) Materiële vaste activa

Geboekt op het actief tegen hun aanschaffingswaarde. Het afschrijvingspercentage varieert van 100 % tot 0 %. Dit percentage wordt in het jaar van aanschaffing vastgelegd door de Politieke Raad op voorstel van het Partijbestuur.

c) Financiële vaste activa

Worden geboekt tegen de nominale waarde, behoudens minwaarden toegepast door de Politieke Raad op voorstel van het Partijbestuur.

d) Voorzieningen voor verkiezingspropaganda

Er wordt jaarlijke een provisie aangelegd. Het bedrag wordt jaarlijks vastgesteld door de Politieke Raad op voorstel van het Partijbestuur.

e) Andere voorzieningen

De waardering van deze voorzieningen gebeurt jaarlijks door de Politieke Raad op voorstel van het Partijbestuur

XI. VERENIGINGEN EN GROEPERINGEN VERBONDEN MET DE PARTIJ

Lijst van de verenigingen en groeperingen verbonden met de partij, die bijdragen betaald hebben en/of die genoten hebben van dotaties, wordt hierna opgenomen met vermelding van de zetel, de rechtsvorm en de gestorte en/of ontvangen bedragen (rub.I.E en II.A2 resultatenrekening)

Agalev parlementsleden, gestorte bedragen	10.329.558 fr
Agalev gedetacheerd personeel, gestorte bedragen	1.208.596 fr
Agalev parlementaire fracties, ontvangen bedragen	1.126.000 fr
Ploeg vzw, Brialmontstraat 23, 1210 Brussel, ontvangen bedrag	4.360.407 fr
Groene Omroep vzw, Brialmontstraat 23, 1210 Brussel, ontvangen bedrag	1.000.000 fr

5. AANTEKENINGEN VAN DE REVISOR

5.1. De werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, met het oog op het opstellen van het financieel verslag zijn aangepast enerzijds aan de opdracht conform artikel 23 van de wet en anderzijds aan de aard van de activiteiten zoals die zich weerspiegelen in de rekeningen. De benadering onderscheidt zich aldus van deze die ontwikkeld is voor de controle van de rekeningen van een onderneming.

Rekening houdend met de specifieke objectieven van onderhavig financieel verslag, bepaald in gemeenschappelijk overleg met de Controlecommissie, kunnen wij bevestigen dat :

- de jaarrekening opgesteld is volgens het schema, uitgevaardigd door de Controlecommissie;
- zij voortvloeit, zonder toevoeging of weglatting, uit de boek houding van de entiteiten vermeld onder het punt 2 supra na de nodige manuele extra-comptable herwerkingen om te komen tot het voormalde opgelegde schema.
- het gebruikte rekeningstelsel conform is aan datgene opgesteld door de Controlecommissie;
- de boekingen geschieden aan de hand van gedagtekende verantwoordingsstukken, waarnaar zij verwijzen.

6. SAMENVATTING VAN HET FINANCIËEL VERSLAG

Voor Agalev heeft André Clybouw, Bank- en bedrijfsrevisor, financieel verslag uitgebracht conform artikel 23 van de wet van 4 juli 1989.

De vormgeving van dit financieel verslag werd goedgekeurd door de Controlecommissie die werd opgericht krachtens artikel 1 van voornoemde wet.

De jaarrekening opgenomen in het verslag behelst de activiteiten over de periode van 01.01.1996 tot 31.12.1996 van de partij Agalev (nationaal secretariaat en de personeelskosten van de provinciale secretariaten, alsook van de V.Z.W.'s Groenhuis en Groen Fonds).

De resultaten van het boekjaar, die uit de jaarrekening voortvloeien, vatten volgende gegevens samen :

Courante opbrengst	69.861.017
Courante kosten	73.387.098
<hr/>	
Courant resultaat	- 3.526.081
<hr/>	
Financieel resultaat	965.241
Uitzonderlijk resultaat	- 531.262
<hr/>	
Resultaat van het boekjaar	- 3.092.102

Opgemaakt te Antwerpen, op 28 februari 1997

André Clybouw
Bank- en bedrijfsrevisor
Zaakvoerder

11. FRONT DEMOCRATIQUE DES BRUXELLOIS FRANCOPHONES (FDF)

RAPPORT FINANCIER

Exercice 1996

1. INTRODUCTION

Le présent rapport a été établi en application de l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales engagées pour les élections des chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques, et en vertu de ma désignation en qualité de réviseur par le Conseil d'Administration de l'A.S.B.L. Action Bruxelloise en date du 5 mars 1990.

Il sera adressé, conformément à l'article 24 de la loi, au Ministre des Finances et aux Présidents de la Chambre des Représentants et du Sénat, ainsi qu'à la Commission de contrôle.

Ce rapport financier porte sur les comptes annuels du parti politique Front Démocratique des Bruxellois Francophones, comprenant le bilan, le compte de résultats et l'annexe. Ces comptes annuels correspondent à la consolidation des comptes des entités visées au point 2 ci-dessous.

Pour la première fois, les données financières de l'A.S.B.L. Centre d'Etudes Jacques Georgin sont intégrées, ce qui rend malaisée la comparaison avec les chiffres de l'exercice 1995.

2. IDENTIFICATION DES ENTITES

2.1. **Parti politique F.D.F.**, Front Démocratique des Bruxellois Francophones, chaussée de Charleroi 127 à 1060 Bruxelles;

2.2. ASBL de gestion, **ACTION BRUXELLOISE**, dont les statuts ont été publiés au *Moniteur Belge* du 23 novembre 1989, créée en vertu de l'article 22 de la loi du 4 juillet 1989, chaussée de Charleroi 127 à 1060 Bruxelles;

2.3. ASBL **SOLIDARITE BRUXELLOISE ET FRANCOPHONE**, dont les statuts ont été publiés au *Moniteur Belge* du 27 novembre 1986, créée en vertu de l'ex-article 71 du Code des Impôts et des Revenus, ces statuts ayant fait l'objet de modifications qui furent publiées au *Moniteur Belge* du 29 septembre 1988, chaussée de Charleroi 127 à 1060 Bruxelles;

2.4. ASBL **CENTRE D'ETUDES JACQUES GEORGIN**, constituée par acte sous seing privé (*Moniteur Belge* du 7 décembre 1972) et dont les statuts ont été modifiés le 5 décembre 1977, chaussée de Charleroi 127 à 1060 Bruxelles.

3. ORGANISATION COMPTABLE ET ADMINISTRATIVE

La comptabilité des quatre entités est centralisée sur le même outil informatique et répond depuis l'exercice 1990 à la totalité des prescriptions de la loi du 17 juillet 1975 et de ses arrêtés d'exécution.

Un nouveau plan comptable approprié aux activités des entités a été mis en pratique en 1990 et correspond aux exigences du Plan Comptable Minimum Normalisé.

Un bilan et un compte de résultats ont été établis au 31 décembre 1996 pour chaque entité selon ce plan comptable. Les charges et les produits ont été rattachés à l'exercice qui se clôturait. Ce principe concerne principalement les rétrocessions aux sections.

Il s'applique aux charges relatives au pécule de vacances, aux biens et services divers, et aux intérêts courus et non échus.

4. COMPTES ARRETES AU 31 DECEMBRE 1996

Les comptes annuels comprennent le bilan, le compte de résultats ainsi que l'annexe, et ce conformément à l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989 relative à la limitation et au contrôle des dépenses électorales pour les élections des Chambres fédérales, ainsi qu'au financement et à la comptabilité ouverte des partis politiques.

Les intitulés de comptes et de rubriques ont été adaptés aux caractéristiques des activités d'un parti politique.

Les comptes annuels regroupent sur un seul document les données provenant des trois A.S.B.L. et du parti. Ceci correspond à l'addition poste par poste des comptes des quatre entités, après annulation des opérations réciproques.

Cette situation consolidée vise à fournir une vue globale de la situation financière du parti politique.

1. BILAN

	EXERCICE 31.12.1996	EXERCICE 31.12.1995
ACTIF		
ACTIFS IMMOBILISES	18.192.739	478.852
I. IMMOBILISATIONS INCORPORELLES (ANNEXE II)	—	—
II. IMMOBILISATIONS CORPORELLES (ANNEXE II)	18.192.739	478.852
A. Terrains et constructions	16.583.604	—
B. Installations, machines et outillages	894.818	478.852
C. Mobilier et matériel roulant	714.317	—
D. Location-financement et droits similaires	—	—
E. Autres immobilisations corporelles	—	—
F. Immobilisations en cours et acomptes versés	—	—
III. IMMOBILISATIONS FINANCIERES (ANNEXE II)	—	—
IV. CREANCES A PLUS D'UN AN	—	—
ACTIFS CIRCULANTS	16.082.058	18.071.327
V. STOCKS	—	—
VI. CREANCES A UN AN AU PLUS	3.962.020	8.345.860
A. Débiteurs	182.217	166.860
B. Autres créances	3.779.803	8.179.000
VII. PLACEMENTS DE TRESORERIE	1.209.841	1.209.841
VIII. VALEURS DISPONIBLES	10.910.197	8.494.626
IX. COMPTES DE REGULARISATION	—	21.000
TOTAL DE L'ACTIF	34.274.797	18.550.179
PASSIF		
CAPITAUX PERMANENTS	28.906.152	16.543.505
I. PATRIMOINE (ANNEXE I)	—	16.543.505
A. Réserves affectées	—	—
B. Fonds social	—	—
C. +values de réévaluation	—	—
D. Résultat reporté	24.444.461	16.543.505
II. PROVISIONS POUR RISQUES ET CHARGES (ANNEXE III)	—	—
A. Prov. propagandes élect.	—	—
B. Autres provisions	2.000.000	—
III. DETTES A PLUS D'UN AN	2.461.691	—
A. Dettes financières	—	—
1. Etabliss. de crédit	—	—
2. Dettes location-financ.	—	—
3. Autres emprunts	—	—
B. Dettes fournisseurs	—	—
C. Autres dettes	2.461.691	—
PASSIFS CIRCULANTS	5.368.645	2.006.674
IV. DETTES A UN AN AU PLUS	5.088.645	2.006.674
A. Dettes à plus d'un an échéant dans l'année	1.092.578	—
B. Dettes financières	—	—
1. Etabliss. de crédit	—	—
2. Autres emprunts	—	—
C. Dettes fournisseurs	2.959.258	1.072.149
D. Dettes fiscales, sociales et salariales	403.054	—
1. Impôts	403.054	—
2. Rémun. & ch. sociales	633.755	934.525
V. COMPTES DE REGULARISATION	280.000	—
TOTAL DU PASSIF	34.274.797	18.550.179

2. COMPTE DE RESULTATS

	EXERCICE 31.12.1996	EXERCICE 31.12.1995
I. PRODUITS COURANTS.....	27.541.247	30.155.732
A. Dotations (Art. 16 de la loi du 4.7.1989)	12.000.000	10.851.645
1. Chambre	—	2.975.685
2. Sénat	—	2.875.960
3. P.R.L.	12.000.000	5.000.000
B. ASBL « Dons »	—	—
C. Dons, donations ou legs	353.500	130.509
D. Contributions des groupes	12.616.259	16.484.279
1. Chambre	—	1.343.810
2. Sénat	—	725.405
3. Assemblée communautaire	—	—
4 Assemblée régionale	4.560.040	8.503.469
5. Autres (mandats parlementaires, rétrocessions)	8.056.219	5.911.588
E. Contributions des composantes (annexe XI)	—	—
F. Cotisations Membres (annexe IV) 755.719	451.468	—
G. Revenus patrimoine immobilier	—	—
H. Recettes de manifestations, de publications et de publicités.....	4.650	—
I. Prestations diverses (annexe V)	1.811.119	2.237.838
II. CHARGES COURANTES	21.092.123	30.602.264
A. Dotations	2.059.522	12.762.162
1. Fédérations et sections locales	1.834.756	1.549.650
2. Associations et groupements liés au Parti (annexe XI)	224.766	11.212.512
B. Services et biens divers	10.306.447	16.755.198
1. Charges relatives aux bâtiments	915.060	302.891
2. Frais de fonctionnement administratif	5.208.419	3.298.255
3. Publications	2.082.352	1.762.666
4. Frais publicité, propagande et assemblées de parti	2.100.616	1.496.164
5. Dépenses électorales	—	9.895.222
6. Dépenses électorales portées à l'actif (en -)	—	—
7. Charges diverses	—	—
C. Charges de personnel(annexe XI) 7.377.227	803.038	—
D. Amortissements et réductions de valeur sur immobilisations	1.160.011	199.043
E. Réductions de valeurs sur stocks et sur créances	—	—
F. Provisions	—	—
G. Charges fiscales courantes	188.916	82.823
III. RESULTAT COURANT AVANT RESULTAT FINANCIER	6.449.124	<446.532>
IV. PRODUITS FINANCIERS	66.430	170.682
A. Produits des immobilisations financières	—	—
B. Produits des actifs circulants	66.430	170.682
C. Autres produits financiers	—	—
V. CHARGES FINANCIERES	224.723	11.764
A. Charges des dettes	208.924	—
B. Réductions de valeurs sur actifs circulants autres que ceux visés sub II E	—	—
C. Autres charges financières	15.799	11.764
VI. RESULTAT COURANT APRES RESULTAT FINANCIER	6.290.831	<287.614>
VII. PRODUITS EXCEPTIONNELS	136.153	134.274
A. Produits des exercices antérieurs	136.153	134.274
B. Appels de cotisations extraordinaires	—	—
C. Autres produits de nature exceptionnelle (annexe VIII A)	—	—
VIII. CHARGES EXCEPTIONNELLES	134.140	—
A. Charges des exercices antérieurs	134.140	—
B. Autres charges de nature exceptionnelle (annexe VIII B)	—	—
IX. RESULTAT DE L'EXERCICE	6.292.844	<153.340>

3. ANNEXE

I. EVOLUTION DU PATRIMOINE

	Au terme de l'exercice précédent	Affectations	Transferts	Au terme de l'exercice
Réserves affectées	—	—	—	—
Fonds social	—	—	—	—
Plus-values de réévaluation	—	—	—	—
Résultat reporté	18.151.617	6.292.844	—	24.444.461
Patrimoine	18.151.617	6.292.844	—	24.444.461

II. ETAT DES IMMOBILISATIONS

	Immobilisations incorporelles	Immobilisations corporelles	Immobilisations financières
a) Valeur d'acquisition			
Au terme de l'exercice précédent	—	22.991.334	—
Mutations de l'exercice			
— Acquisitions	—	2.903.476	—
— Cessions et désaffections	—	—	—
— Autres mutations	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	25.894.810	—
b) Plus-values			
Au terme de l'exercice précédent	—	—	—
Mutations de l'exercice			
— Actées	—	—	—
— Annulées	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	—	—
c) Amortissements et réductions de valeur			
Au terme de l'exercice précédent	—	6.542.060	—
Mutations de l'exercice			
— Actées	—	1.160.011	—
— Reprises car excédentaires	—	—	—
— Annulées	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	7.702.071	—
d) Montants non appelés			
Au terme de l'exercice précédent	—	—	—
Mutations de l'exercice	—	—	—
Au terme de l'exercice	—	18.192.739	—
Valeur comptable nette au terme de l'exercice	—	—	—

III. EVOLUTION DES PROVISIONS POUR RISQUES ET CHARGES (RUB. II DU PASSIF)

	Provisions pour dépenses électorales	Autres provisions
Au terme de l'exercice précédent	—	—
Mutations de l'exercice		
— Dotations	—	—
— Utilisations	—	—
Au terme de l'exercice	—	—

IV. COTISATIONS DES MEMBRES

	Exercice 1996	Exercice 1995
Cotisations reçues par le Parti (a)	1.144.219	951.468
Cotisations rétrocédées (b)	<388.500>	<500.000>
Solde net de cotisation (a)-(b) (Rub. I.F. du cpte de résultat)	755.719	451.468

V. PRESTATIONS DIVERSES

Ventilation de la rubrique I. des produits courants si celle-ci représente un montant important

	Exercice 1996
Récupérations de frais	1.309.939
Recettes diverses	501.180

VI. COUTS DE PERSONNEL

	Exercice 1996	Exercice 1995
A. Frais de personnel (rubrique II C du compte de résultat)		
1. Rémunérations et avantages sociaux directs	4.843.788	—
2. Cotisations patronales d'assurances sociales	1.321.478	—
3. Primes patronales d'assurances extra-légales	—	—
4. Autres frais de personnel	433.267	—
5. Pensions	—	—
TOTAL (A)	—	—
B. Coût du personnel permanent détaché auprès du Parti (B)	778.694	803.038
C. Coût du personnel refacturé aux composantes (C)	—	—
D. Coût du personnel supporté par le Parti (= A + B - C)	7.377.227	803.038

VII. CHARGES DE PROPAGANDE, DE PUBLICITE ET DE DEPENSES ELECTORALES SUPPORTEES DANS L'EXERCICE

	Exercice 1996	Exercice 1995
+ Frais de propagande et de publicité (rub. II B4 du compte de résultat)	2.100.616	1.496.164
+ Dépenses électoralas (rub. II B5 du cpte de rés.), dont 3 Mio versés au PRL	—	9.895.222
- Dépenses électoralas activées (rub. II 6B du cpte de résultat)	—	—
+ Dotation aux amortissements des frais de dépenses électoralas portées à l'actif	—	—
+ Dotation aux provisions pour dépenses électoralas	—	—
- Utilisations de provisions pour dépenses électoralas	—	—
= Charges totales	2.100.616	11.391.386

VIII. RESULTATS EXCEPTIONNELS

	Exercice 1996	Exercice 1995
A. Ventilation des autres produits de nature exceptionnelle si ceux-ci représentent un montant important (Rub. VIIC du compte de résultat)		
Reprises de provisions excédentaires des exercices précédents	—	134.274
TOTAL	—	134.274
B. Ventilation des autres charges de nature exceptionnelle si celles-ci représentent un montant important (Rub. VIIIB du compte de résultat)	—	—
TOTAL	—	—

IX. EPARGNE

	Exercice 1996	Exercice 1995
+ Résultat de l'exercice (rub. IX du compte de résultat)	6.292.844	<153.286>
+ Dotations aux amortissements et réductions de valeurs (rub. II du compte de résultat)	1.160.011	199.043
+ Dotations aux provisions (rub. IIF du compte de résultat)	—	—
- Utilisations de provisions (rub. IIF du compte de résultat)	—	—
= Montant de l'épargne	7.452.855	45.757

X. RESUME DES REGLES D'EVALUATION

Soit la politique en matière d'évaluation, de dotation d'amortissements, de provisions, de constitution de réserves et de réévaluation.

a) *Immobilisations incorporelles*

b) *Immobilisations corporelles*

- Immeuble; frais aménagement immeuble amortis à 10%
- Matériel informatique amorti à 33%
- Matériel de bureau et mobilier amorti à 20%

c) *Immobilisations financières*

d) *Réserves affectées*

e) *Plus-values de réévaluation*

f) *Provisions pour propagandes électorales*

g) *Autres provisions*

Provision pour grosses réparations (toiture immeuble).

Provision pour licenciement général (sur base des rémunérations).

XI. ASSOCIATIONS ET GROUPEMENTS LIES AU PARTI

La liste des associations et groupements liés au parti qui ont versé des contributions au parti et/ou qui ont bénéficié de dotations est reprise ci-dessous, avec mention du siège, de la forme juridique et du montant versé ou reçu (rubriques I E et II A 2 du compte de résultat).

— E.P.E., Europe-Région-Environnement, rue Bertelot 176 1190 Bruxelles	81.977
— Bruxelles Français A.S.B.L., rue Joseph II 18 1040 Bruxelles	142.789

COMMENTAIRES DU SCHÉMA DES COMPTES ANNUELS

Les comptes annuels des partis politiques sont établis après consolidation des comptes des ASBL de gestion et de collectes de dons ainsi que des états financiers du secrétariat national, dans la mesure où ceux-ci ne sont pas intégrés dans l'ASBL de gestion.

Le schéma des comptes annuels (bilan, compte de résultats et annexe) s'inspire de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes des entreprises et de ses arrêtés d'application.

Il comprend certaines rubriques spécifiques, appropriées à la nature des activités des partis politiques.

5. OBSERVATIONS DU REVISEUR

Les travaux que nous avons effectués pour l'établissement de ce rapport financier sont appropriés d'une part à la mission prescrite par l'article 23 de la loi et, d'autre part, à la nature des activités qui doivent se refléter dans les comptes. La démarche se distingue dès lors de celle qui est développée dans la révision des comptes d'une entreprise.

Eu égard aux objectifs spécifiques du présent rapport financier, définis en concertation avec la Commission de contrôle, nous sommes en mesure de confirmer que :

- les comptes annuels ont été établis selon le schéma arrêté par la Commission de contrôle,
- ils découlent sans addition ni omission de la comptabilité des associations identifiées au point 2 ci-dessus,
- le plan comptable utilisé est conforme à celui arrêté par la Commission de contrôle,
- les écritures comptables s'appuient sur des pièces justificatives datées et portant un indice de référence à celles-ci.

Fait à Bruxelles, le 21 mars 1997

M.L. VERDEBOUT-JACQUES
Commissaire-Reviseur

RESUME DU RAPPORT FINANCIER

Le rapport financier du Front Démocratique des Bruxellois Francophones a été établi par le réviseur d'entreprises, à savoir Madame M.L. Verdebou-Jacques, conformément à l'article 23 de la loi du 4 juillet 1989. La forme de ce rapport financier a été approuvée par la Commission de contrôle instituée par l'article 1er de la même loi.

Les comptes annuels figurant dans le rapport couvrent les activités de la période du 1er janvier 1996 au 31 décembre 1996, du parti F.D.F. (Secrétariat National), ainsi que l'A.S.B.L. Action Bruxelloise créée en vertu de l'article 22 de la loi du 4 juillet 1989, de l'A.S.B.L. Solidarité Bruxelloise et Francophone créée en vertu de l'ex-article 71 du Code d'Impôt sur les Revenus et de l'A.S.B.L. Centre d'Etudes Jacques Geordin.

Les résultats de l'exercice découlant des comptes annuels fournissent en synthèse les informations suivantes :

Produits courants	+ 27.541.247 FB
Charges courantes	- 21.092.123 FB
<hr/>	
Résultat courant	+ 6.449.124 FB
Résultats financiers	- 158.293 FB
Résultats exceptionnels	+ 2.013 FB
<hr/>	
Résultat de l'exercice	6.292.844 FB

Bruxelles, le 21 mars 1997

M.L. VERDEBOUT-JACQUES
Commissaire-Reviseur